

KAI KJÆR-HANSEN

ET RELIGIØST TRIP

om guru Maharaj Ji
og Jesus

Guru-trip og Jesus-virkelighed er to centrale temaer i denne bog.

Forfatteren bruger ordet **trip** som udtryk for en koncentration om menneskers egne oplevelser og en jagt efter lykke i denne tilværelse. Det er selvforløsnin- gens vej.

Modsætningen hertil er den sande **virkelighed**, der fører bort fra den menne- skecentrerede vej til den levende Guds tanker med mennesker.

Gennem en aktuel nutidsanalyse af menneskers religiøse søgen, en beskrivel- se og vurdering af de centrale temaer i guru Maharaj Ji's lære og en gen- nemgang af Jesu titler – Menneskesønnen, Herrens lidende tjener, Guds Søn og Herren – afslører forfatteren de **faktiske og dybe forskelle mellem guru Ma- haraj Ji og Jesus Kristus**.

Hensigten med bogen er således ikke kun en afsløring af gurubevægelsens lære, men dybest set et forkyndende opgør med den.

Kai Kjær-Hansen har en sjælden evne til ud fra Bibelen at vurdere nutidens re- ligiøse bevægelser. Det går som en rød tråd gennem hele bogen, at valget står mellem religionerne og Kristus, mellem menneskers tanker om Gud og Guds tanker om mennesker.

I dette valg står ikke bare guru-folket og Kristus-folket, men ethvert menneske!

KAI KJÆR-HANSEN

Et
religiøst
trip

Om guru Maharaj Ji og Jesus

LOHSES FORLAG

FREDERICIA 1975

Omslag: Anna Kronborg

© Kai Kjær-Hansen 1975

Trykt i A/S Modersmålets Trykkeri, Haderslev

ISBN 87 564 0329 1

Foto på bagsiden af omslaget:

Bogens forfatter (til venstre) i diskussion på Hjørring gymnasium nov. 74 med Ole Grünbaum, lederen af det danske gurufolk.

Citaterne fra Ole Grünbaums bog 'Guru Maharaj Ji, Vejen til Fred og Frihed', Thaning & Appel 1974, er gennemgået sammen med Ole Grünbaum og godkendt af ham. For venlig tilladelse til brug af disse citater takkes der herved.

INDHOLD

Ingen neutralitet	7
Nu troede man ellers lige	10
Mennesket – uheldeligt religiøst	13
Stof og østens filosofi	18
Den religiøse flora	23
Divine Light Mission	31
Fra gurufolkets ordbog	35
Guru Maharaj Ji – hvem er han?	37
Den overfladiske kritik	42
Kundskaben om det medfødte LSD	46
Gurufolkets syn på kristendommen	52
A. Jesus var Kristus	54
B. Der er altid en Kristus	59
C. Maharaj Ji – vor tids Kristus	67
Nyt indhold i kristne udtryk	74
A. Ordet er indeni	75
B. Guds rige er indeni	77
En verden til forskel	86
A. Tro contra bevis	90
B. Opstandelsen og det evige liv	93
C. Andre forskelle	95
Intet nyt under solen	99
Nogle Jesus-titler	104
A. Herrens lidende tjener	106
B. Guds Søn	108
C. Herren	113
Gurutrip og Jesus-virkelighed	119
Bor man i et glashus	123
Forkortelser og noter	132
Litteratur til videre studium	138
Omtale af forfatter	139

Ingen neutralitet

Vores fejl som mennesker ligger ikke i, at vi ikke spørger efter Gud. Den ligger i, at det altid er den forkerte Gud, vi spørger efter. Vores fejl består ikke i, at vi ikke ønsker at komme i kontakt med Gud, men i at vi ønsker, at det skal ske på vore betingelser.

Ganske vist er spørgsmålet om Gud langt fra altid lige påtrængende. Men tid efter anden dukker det nu alligevel op. For nogle er spørgsmålet meget kortvarigt, men dog af vital art. For andre er det et nagende og livslangt problem.

Vi spørger, *vi* ønsker. Men det er ikke kun os, som spørger og ønsker. Der er en anden, som også gør det. *Gud* har også nogle spørgsmål at stille. Han har desuden nogle ønsker, som han gerne så opfyldt. Derfor bliver det helt afgørende, om vi kræver, at Gud først skal give os svar på alle vore spørgsmål og opfylde alle vore drømme, eller om vi tillader Gud at stille os nogle spørgsmål først.

Problemet er altså, om vi vil lade Gud være Gud på hans betingelser – dér hvor han ikke spørger os, om vi allernådigst vil tillade ham at tiltale os, men hvor han gør det – eller om vi mener, det er rimeligt, at han skal indordne sig under vore betingelser – og bare har at make ret.

Efter kristen tankegang har Gud faktisk allerede stillet menneskeheden nogle afgørende spørgsmål. Det gjorde han ved at sende Jesus. Jesu komme til denne jord er jo et spørgsmål til os, som kræver vort svar. Hvorfor skulle det være nødvendigt for Gud at sende sin Søn? Hvorfor skulle Jesus dø? Jesu komme stiller mennesket på prøve. Anerkender man, at det var nødvendigt, har man anerkendt sin egen syndighed og udelighed til at finde vejen tilbage til Gud. Guds sendelse af Jesus er jo et nej til vore muligheder.

Ofte går det sådan, at mennesket bag sine spørgsmål søger dækning for Guds spørgsmål til det. Og i kampens hede, hvor det ene spørgsmål efter det andet trænger sig på, hører man slet ikke Guds afgørende svar, det som hedder Jesus.

At det går sådan, hænger sammen med den åndskamp, som ethvert menneske er involveret i. Det er en kamp om mennesket, men samtidig en kamp om Jesus. I denne kamp gives der ingen mulighed for neutralitet. Lader man Gud få det første og sidste ord, er neutraliteten opgivet. Så har man indrømmet, at man hverken tør – eller vil – leve livet selv eller dø døden selv. Gud er ens tilflugt.

Lader man ikke Gud komme til orde, eller bevæger man sig mellem et både-og, er neutraliteten også en umulighed. Så vedbliver man at være den, man er: en oprørske synder imod Gud.

Johannes – kærlighedens apostel – har givet klart udtryk for neutralitetens umulighed. Selv om han er kærlighedens apostel, henfalder han ikke til en pladderromantisk stemning, hvor alle meninger om Gud og Jesus er ligegyldige.

I sit første brev nævner han, at man enten kan høre mørket til eller være i lyset. Enten er man i døden, eller også har man livet. Der gives ikke en tredje mulighed. Ingen speciel løsning for et specielt tilfælde. Ved tro på Jesus Kristus er man gået fra mørket til lyset, fra døden til livet.

Kampen mellem mørket og lyset camoufleres dog ofte af den Onde. Det er det, som gør kampen så vanskelig. Det oplevede man allerede på det tidspunkt, Det nye Testamente blev skrevet. På grund af den Ondes camouflage skal der altså ikke bare vælges mellem dem, som taler pæne ord om Jesus og så dem, som forkaster ham som en fantast. Men der skal vælges mellem dem, der taler sandt om Jesus og dem, som taler falsk om ham. Den Onde kan såmænd godt tåle, at vi har en forvrænget og uskadelig Jesus på vore læber, bare han styrer vort liv i øvrigt. I

den forstand er han enormt large.

På de følgende sider skal vi møde en gruppe mennesker, som taler meget om Jesus, men som dog – bedømt ud fra Det nye Testamente – taler forkert om ham. Hos gurufolket camoufleres med bibelske vendinger og udtryk tankegange, som er aldeles fremmede for Kristus-troen.

Da kristendommens centrum er Jesus og hans gerning for os, skal dette forkyndende opgør med gurubevægelsen i særlig grad koncentrere sig om det, der læres om Jesus. Al kristen teologi er kristologi. Det betyder, at et forvrænget syn på Jesus fører til et forvrænget billede af Gud og mennesket.

Med udtrykket „et forkyndende opgør“ skal understreges, at spørgsmålet om guru Maharaj Ji eller Jesus har ret, ikke løses på det teoretiske plan. Det er jo ikke matematik, de beskæftiger sig med! I dette spørgsmål er gurufolket og Kristus-folket enige. Den, som vil møde Gud på det teoretiske plan, møder ham aldrig. Men selv om ingen bliver overbevist om kristendommens sandhed ud fra en påvisning af, at det er umuligt at harmonisere gurufolkets lære med kristendommen, bør det alligevel være i alles interesse, at de faktiske forskelle kommer frem. Kristendommen har i det mindste intet at skjule.

På den anden side er afsløringen af gurufolkets camouflage i sig selv intet mål. Derfor det forkyndende element i denne bog, som måske kan kalde en og anden bort fra tilskuerens position. Neutralitet gives heller ikke her. Et ja til Jesus er for kristne et nej til guru Maharaj Ji. Men et nej til Maharaj Ji er ikke ensbetydende med et ja til Jesus. Og videre: et ja til de religiøse følelser, som kan vælte op i en ved hjælp af en forkyndelse med kristent fortegn, er ikke ensbetydende med, at man kender Gud. Det religiøse trip fører langtfra altid til Gud, men ofte bort fra ham.

Men først skal vi ud på en lille omvej. Situationen, som mange fornemmer den i dag, når spørgsmålet om Gud melder sig, skal først rides op.

Nu troede man ellers lige ...

Nu troede man ellers lige, at de sager havde fundet deres løsning, sagerne om religion og kristendom – og sådan noget. Man havde ligesom fået kontrol over dem. Religionens tidsalder måtte være forbi – for altid! Færdig med det spørgsmål! Det var jo, når alt kommer til alt, kun udtryk for en uvidenskabelig og forældet tankegang. Og havde man bare lidt tilovers for de små-revolutionære ideer, man her og der og alle vegne stødte på, så stod det da helt klart, at religionen var modstander nr. 1 til selv den mindste revolution.

Færdig med disse spørgsmål – og i gang med væsentlige problemstillinger.

Man troede lige – ja! Troede, at ens autoriteter havde ret i deres kamp mod de gamle autoriteter, deriblandt guderne. Er det da så underligt, at man overraskes, ja, næsten får et chok, når ens tidligere autoriteter nu for alvor bøjer knæ for guder af forskellig slags?

Det tør i hvert fald siges, at hvad angår religionen er bøtten vendt om for en del af bannerførerne for 60'ernes ungdom. Man troede ellers lige . . .

Selv om man langt fra ville kaldes yderliggående marxist, så skulle det nu nok passe, det som Marx havde spået, og hans efterkommere ivrigt havde forkyndt, at religionens tidsalder måtte tage en ende, i hvert fald der, hvor revolutionen sejrede. Og udviklingen, selv i et kapitalistisk samfund – eller om man vil det: et halv-socialistisk samfund – som vort eget, var jo også gået i samme retning. Bare tænk på de tomme kirker, som man havde hørt så meget om, hørt, ja! – og godtaget pr. autoritet.

Og så møder man den chokerende kendsgerning – som faktisk samtidig er lidt generende – at mange unge stadigvæk søger ind i kirkerne. Men ikke nok med det. Nogle af ens tidligere autoriteter arbejder i fuld alvor på en

Folkets Kirke, ja, prædiker og skriver og holder foredrag om religiøse emner. En generende kendsgerning for ens bombastiske tro på, at den slags ting var passé. Man troede ellers lige, at der virkelig var hold i den sætning, som ens lærer både i tide og utide havde citeret, og som han vist nok havde stjålet fra en af Huxley'erne:

„Snart vil det være lige så umuligt for en intelligent, uddannet mand eller kvinde at tro på Gud, som det nu er at tro, at verden er flad.“

Man troede – men realiteterne, 70'ernes virkelighed, viser jo noget andet. De autoriteter, man før havde fulgt, og som ikke kunne påstås at være mindre intelligente end andre, vil jo nu kraftigt protestere imod en sådan forenkling, som ovennævnte citat indeholder. Måske vil de endog hævde, at sådanne ord måtte stamme fra en u-dannet mands tanker om sager, han ikke havde forstand på.

Dog: man kan da ikke sådan skrue den tekniske udvikling tilbage og lade hånt om de resultater, videnskaben har arbejdet sig frem til. For selv om det nok er rigtigt, at videnskaben i dag ikke har svar på alle spørgsmål, så vil den vel en dag få det.

Og hvis man absolut ville tale om Gud, så var der vel mere ræson i at tale om sig selv som Gud, i stedet for at tale om Gud og guder, der lå uden for en selv, men som dog dybest set var menneskers egne opfindelser, f. eks. gøre det på den måde, man engang havde læst i en bog:

„Vi mennesker er blevet som guder. Og man må derfor spørge, om det ikke er på tide, at vi forstår vor guddommelighed. Videnskaben giver os nu mulighed for at herske uindskrænket over vore omgivelser og vor egen skæbne.“¹

Det kunne være løsningen – troede man. Men kendsgerningen er jo, at gamle og nye religioner, gamle og nye guder, florerer som aldrig før. Ja, netop synes at komme som en reaktion på en ensidig orientering mod videnska-

ben, som om den skulle kunne give svaret på alle problemer.

Man troede ellers lige . . .

Troede, at der var noget om snakken, fordi også præsten og religionslæreren havde sagt noget lignende. Og en smule forstand på de sager havde de vel alligevel. De havde jo ofte talt om, at vi i den vestlige verden gik en religionsløs tid i møde. Og de havde diskuteret med én, hvordan man skulle gøre et 2000-årigt budskab forståeligt for moderne, religionsløse mennesker. De havde forsøgt at overbevise én om, at det ikke var umuligt at fjerne alt det fra kristendommen, som var anstødeligt for moderne mennesker, og så alligevel beholde kernen i det kristne budskab. Det smagte måske lidt af bondefangeri. Hvorfor så ikke hellere kassere det hele, bortset fra, at det naturligvis er rigtigt, at man skal handle mod andre mennesker på samme måde, som man vil, at de skal handle mod en selv. Men de ord havde Jesus ikke taget patent på. Så mange andre havde sagt det samme. Men all right: man var da enig med „præstemanden“ i, at den vestlige verden gik en religionsløs tid i møde. Det var da ganske rart at have sagkundskaben på sin side!

Og så er kendsgerningen dog den – her i 70'erne – at flere af ens tidligere autoriteter i dybeste alvor beskæftiger sig med kristendom og østens religioner, med transcendental meditation og yoga, med astrologi og spiritisme, for nu bare at tage et lille udvalg. At man ikke beskæftiger sig med disse ting på det overfladiske og pjattede plan, viser den alvor, en del lægger for dagen, og de ofre, de yder.

Hvad er det her for noget?

Er det ens tidligere autoriteter, der er blevet tossede, eller er det en selv, som mangler en dimension i livet? Spørgsmålet trænger sig på.

Mennesket - uhelbredeligt religiøst

Nej, småtosset behøver man ikke være, fordi man beskæftiger sig med en virkelighed, som ikke kan indfanges af vore sanser eller det videnskabelige apparatur. Ens tidligere autoriteter vil nu endog hævde, at det var tosset, at man så længe havde haft en indsnævret synskreds og således begrænset virkeligheden.

Om så det liv, mange nu er blevet ført ind i, skal betragtes som noget bedre eller værre i forhold til deres tidligere liv, skal vi her lade stå hen. Selv er man ikke i tvivl om, at det er det eneste rigtige. Ved dette punkt vil kristne sætte et spørgsmålstegn. Ens svar afhænger derfor fuldstændig af, fra hvilket synspunkt man ser på sagen.

Tossedede kan ens tidligere autoriteter heller ikke påstås at være, fordi de nu afviser de tanker, som visse politiske systemer gør sig om religionen.

Nu er det klart, at dersom religionen ikke er andet end et produkt af visse samfundsstrukturer, så kan den aflives. Her er ikke plads til at vise, at den marxistiske teori om religionernes oprindelse som et produkt af samfundsforholdene ikke altid er forkert. Vise religiøse strømninger kan måske bedst forklares som et produkt af samfundsforholdene. Som forklaring på kristendommens oprindelse og udbredelse tror den kristne ikke, at den slår til. Men her skal der blot postuleres, at endnu har det samfund ikke vist sig, hvor religion ikke findes.

Flere systemer har givet den ydre religiøse udfoldelse dårlige kår, for nu at sige det mildt. På papiret har visse stater en formel religionsfrihed. Men denne formelle frihed står i grel kontrast til de enorme hindringer, man søger at lægge i vejen for den ydre religiøse udfoldelse. Alligevel trives religionen også i sådanne samfund. Kristendommen synes i hvert fald at trives udmærket i det klima, hvor den er forbudt!

Og selv om det skulle lykkes et politisk system at få elimineret al form for ydre gudsdyrkelse, ja, ikke nok med det, men få alle mennesker gjort til troende og bekendende ateister, så har man hermed bare udskiftet den ene tro med en anden. Det autoritære system udfylder nu den kasserede guds – eller guders – plads. Det autoritære system er nu blevet gud.

Uden at gå i dybden her, så skyldes dette forhold, at mennesket kort og godt er et uhelbredeligt religiøst væsen. Politiske systemer eller en udvidet oplysning er ikke stærk nok medicin til at kurere eller helbrede mennesker for det, de faktisk er: religiøse. Denne religiøsitet kommer også til udtryk – ja udnyttes – i ateistiske og autoritære systemer.

Naturligvis gør det ingen tosset at have gjort sig klart, at forestillingen om det religionsløse ateistiske menneske er en drøm. En illusion.

Mange unge er nu vågnet af drømmen. De accepterer blankt, at der er mere mellem himmel og jord, end de ønskede at tro tidligere. Spørgsmålet er ikke længere, *om* der er mere, men *hvad* dette mere er, og *hvordan* man skal forholde sig til det.

Videre gør det ikke noget menneske tosset at notere sig, at videnskaben kun har en begrænset funktion og et begrænset område, den kan – og skal – udtale sig om. Holder den sig inden for sit område, kan den gøre stor nytte. Men foregiver den at have svaret på alle menneskelivets problemer, ja, da har den overskredet sit eget kompetenceområde og er ikke videnskab mere. Man gør vel i at mærke sig, at det sjældent er store videnskabsmænd, der mener, at deres videnskab har svar på alle livets hemmeligheder. Derimod taler en populær pseudo-videnskab ofte sådan.

Idet vi således noterer os dette forhold, foregøgler vi ikke hinanden, at alle store videnskabsmænd taler religionens eller kristendommens sag. At påstå dette ville ikke være mindre end løgn. Men udtaler store videnskabsmænd sig for eller imod religionen eller kristendommen,

så udtaler de sig ikke – bør i hvert fald ikke gøre det – i videnskabens navn. De udtaler sig som de troende eller vantro mennesker, også de er.

Det er en fordel, dersom man gør sig dette forhold helt klart. Og det bliver man heller ikke tosset af!

Det gør man heller ikke, dersom man protesterer og opponerer imod den ældre generations guder og kasserer deres guder for at finde nogle andre. For den ældre generation, den generation som formåede at stable ruinhoben Europa på benene efter den 2. verdenskrig, havde også sine guder. Naturligvis havde de det!

Også de var religiøse – bare på deres facon. De forlod mere og mere den ydre gudsyndelse uden at kappe forbindelsen til den traditionelle religion helt af. I Vesteuropa fjernede forældregenerationen til 70'ernes unge sig mere og mere fra kristendommen. Reelt afsatte man Gud fra hans trone, detroniserede ham. Men tronen blev dog ikke ved med at være tom. Mennesket satte sig på Guds trone.

Der, hvor mennesket er på tronen, skaber og former sit eget liv, er sin egen autoritet eller fuldstændig er styret af andre mennesker, er der ikke mangel på guder. Det menneske, som beder sig fritaget for at være teonomt, styret af teos, af Gud, og kun ønsker at være autonomt, styret af sig selv, eller styret af de store menneske-autoriteter, styres ofte af materialismens eller profittens guder – eller tyranner, skulle man måske hellere kalde dem.

Skønt den unge generations kritik mod forældregenerationens overflodssamfund ofte rungede enormt hult, da man selv lukrerede på samfundets goder, så havde denne kritik dog ret i, at mange levede et *undermenneskeligt* liv, fordi de trælled under materialismens og profittens tyranner. De „goder“, man havde opnået, overskyggede andre dimensioner i et menneskeliv. Materialismens og profittens tyranner kan ikke gøre et menneske til et *helt* menneske.

Det autonome menneskes ego-trip er en ikke uvæsentlig side at nævne, når vor tids regnskab engang skal gø-

res op. Men man bliver ikke tosset ved at påpege disse misforhold, ego-trippet med dets skæbnesvangre konsekvenser!

I sammenligning med tiden for bare 15 år siden, er således flere og flere unge åbne for religiøse spørgsmål i dag. Forældregenerationen havde også deres guder – bare på deres facon – men en del af dem havde dog tabt den overnaturlige dimension. Hermed være ikke sagt, at disse mennesker, som træller under de nævnte tyranner, ikke godt kan være styret af kræfter, de selv benægter. Men den religiøse livsudfoldelse manglede – til trods for, at de også på en religiøs måde klæbede til livløse ting.

Historiens gang har vist, at når den religiøse livsudfoldelse neddæmpes, kommer en desto kraftigere reaktion ikke lang tid efter. Efter en periode med rationalisme og materialisme kommer åndelig aktivitet og religiøse sysler.

Hvad ingen turde forudsige for nogle få årtier siden, ser vi nu: Den ene religiøse strømning efter den anden skyller ind over os. Efterspørgsel er der nok af. Det er der altid efter en tid, hvor rationalismen og materialismen har været i højsædet. Og tilbud er der som sagt flere af end nogensinde.

En drøm er det stadigvæk for nogle mennesker at få et religionsløst samfund. Den drøm går aldrig i opfyldelse, selv om man kan se frem til en periode, hvor religiøsitet, som vi oplever den i dag, igen bliver noget neddæmpet.

Forkert er det, dersom vi vedbliver med at tro på dogmet om det religionsløse menneske. Her i 70'erne er den tankegang forældet.

For 30 år siden var det rigtignok for de fleste en vittighed at påstå, at den vestlige verden gik en religionsfyldt fremtid i møde. Midt i 70'erne er det en vittighed at benægte det. Nu kan enhver, der ønsker det, møde i massevis af unge, som ikke skjuler det, de faktisk er: religiøse mennesker.

Dette forhold udfordrer ethvert menneske til at tage sit

eget syn op til fornyet overvejelse. Og ikke bare gøre det, som er det letteste i sådanne situationer, at erklære de andre for småtossede.

Det udfordrer også kristne. Til at finde ud af, hvad de tror på. Og hvordan man skal forholde sig til de unges nye tro. Spørgsmålet, som brænder på, er, om disse unge igennem deres tro og oplevelser er kommet i forbindelse med den levende Gud? Siger og oplever disse unge det samme, som kristne gør, bare på en anden facon?

Eller sagt anderledes: Er denne form for religiøsitet og Kristus-tro det samme? Det er et vitalt spørgsmål, som vi skal forsøge at bakse med, når vi tager stilling til guru Maharaj Ji's lære.

Stof og østens filosofi

Hvor meget rigtigt der end var i beatgenerationens protester mod det eksisterende samfund, systemet, og hvor skønne hippiebevægelsens drømme end var, så opnåede man dog ikke det, man ville: lave samfundet om.

Trådene mellem beatgenerationen, hippiebevægelsen og det militante ungdomsoprør skal ikke udredes her. Det kunne ellers være interessant, og det ville være nødvendigt, dersom man skulle give en nogenlunde fyldestgørende beskrivelse af det nye klima, som muliggjorde blomstringen af østens religiøse flora.

Her skal blot et forhold trækkes frem, som var nøje forbundet med beatgenerationen, nemlig dens brug af stof og den dermed forbundne interesse for østens religion eller filosofi. Mellem brugen af stof og østens filosofi er der en snæver sammenhæng.

I sit essay om beat: „Oprør mod neonguden“, beskriver Thorkild Bjørnvig beatgenerationen således:

„Den vil det intense, det opfyldte og fortættede nu, og til at opnå denne fortættelsestilstand bruger den først og fremmest tre midler: musik/sang – dans/sex – euforiserende stoffer. Alle tre indgår i beaten og skaber dens ekstaser, trancer og indsigter. Således byder ungdommen da sig selv på de eventyr, samfundet ikke gør. Stofferne hører ikke absolut og altid med, men er heller ikke til at komme udenom.“²

Mens brugen af stoffer i 60'erne havde et vist romantisk slør over sig, er dette slør for de allerfleste revet i stykker, da de fortvivlede følgevirkninger af stofbrug ikke længe kan bortforklares.

En af 60'ernes største stofprofeter var Timothy Leary, som blev verdenskendt, fordi han i sin forskning lod nogle studenter eksperimentere med stoffer. For Leary er

LSD et sakramente, som fører til en religiøs oplevelse, fører en ud på en religiøs pilgrimsvandring.

For de fleste førte denne vandring dog andet end paradisiske oplevelser med sig. Helvedesoplevelserne var ofte så hyppige og så stærke, at de paradisiske tilstande blev fortrængt, og man ønskede bare ét, nemlig at komme ud af narkomaniens slaveri.

Selv vil Leary ikke opgive LSD som vejen til religiøs oplevelse, dersom han ikke kan få anvist et stof, som er stærkere end LSD og kan give ham de samme oplevelser. Stærkt virker Learys svar på et spørgsmål, om han vil forlade LSD og finde noget andet:

„Jeg er parat til med et øjeblikks varsel at forlade LSD, hvis en eller anden vil foreslå mig et spil, som er mere spændende, mere forjættende, mere udvidende og mere ekstatisk. Fortæl mig det . . . Jeg vil tage mine sko af og følge dig.“³

Den religiøse oplevelse, LSD gav Leary, førte ham ind i studier af østens filosofi. I den Tibetanske Dødebog fandt han sine egne stof-oplevelser beskrevet og har med model i denne Dødebog beskrevet den psykedeliske oplevelse. Forskellen fra tidligere tiders religiøse oplevelse er blot den, at *nu* kan *alle* ved hjælp af bevidsthedsudvidende stoffer opleve det, som tidligere var forbeholdt en lille elite.

Forbindelsen mellem stof og østens religioner kommer tydeligt frem i følgende ord af Eric Burdon, som her er citeret efter Thorkild Bjørnvig:

„Kærlighed og Gud er ét og det samme. I begyndelsen, ser du, tog jeg stof for sjovs skyld; men så opdagede jeg mig selv inderst, og alt blev anderledes for mig nu . . . Alle hallucinationer, jeg havde på stof, var østlige; så jeg så mod Østen. Det var uundgåeligt, at så mange af os blev indfanget af østlig religiøs filosofi. Det er som dyb tanke uden dogme.“⁴

Hvad skete der da i mødet med østlig religiøs filosofi, det møde som var uundgåeligt for mange, hvis man var på stof?

Der kunne ske forskellige ting i dette møde. Man kunne vedblive med at være på stof og i østens hellige skrifter finde udtryk for sine oplevelser.

Men man kunne også i læsningen af disse skrifter finde modstand mod stofferne. Man mødte en religiøs beskrivelse i østen, som var i harmoni med ens egne oplevelser, men som alligevel forkastede de kemiske stoffer som vej til en virkelig guddommelig erfaring.

Da havde man valget mellem at blive på stof eller få et stærkere stof, et religiøst stof, som ikke blot kunne give en et godt trip en gang imellem, men altid.

Og hermed er vi fremme ved guru Maharaj Ji's kundskab. Det, som er „bevidsthedens eget syre-trip“, og som frigør fra de kemiske bevidsthedsudvidende stoffer.

„Folk siger: 'Åh, stoffer hjalp os. De har hjulpet os til at komme til dig'. Så siger jeg: 'Godt, hvis stoffer hjalp jer, så er det godt, men I kan forlade dem nu, fordi I er kommet til mig' . . .“ (Maharaj Ji).⁵

Det danske gurufolks leder, Ole Grünbaum, stadfæster i sin omvendelsesberetning forbindelsen mellem beatgenerationen og stofferne og stofferne og østlig religiøs filosofi. Men også at han i mødet med sin guru fik et stof, som frigjorde ham fra de kemiske stoffer.

Hovedlinien i hans omvendeshistorie er denne:

„Da jeg begyndte at blive voksen var jeg med i alt muligt, studenter-politik, socialisme, sexfrigørelse, kultur-debat, atom-kampagne, solidaritet med de fattige lande osv. Men stadig følte jeg ikke, hvad jeg ønskede at føle. Og resultaterne udeblev på stribe.

Jeg blev super-revolutionær, i hvert fald i munden. . . . Hele verden var syg . . . Jeg begyndte at skrive om den gamle og den nye verden . . . Vi var „provo'er“ efter hollandsk mønster. Røg hash, tog LSD-trips, ville ikke arbejde så meget, ville leve mange sammen osv. Men livet var faktisk fuldt af skuffelser . . .

Så tog jeg LSD, det magiske stof, der siges at udvide sindet. Jeg fandt mig ansigt til ansigt med mig selv, nøgen, klædt af for meninger og personlighed. Hvad var jeg? Et menneske, der famlede sig frem i søgen efter kærlighed, efter et sted, hvor man bare kunne give slip på al det tankegods, man evig og altid slæbte rundt med sig. Og der på trippet viste der sig igennem en smal sprække et helt nyt land. Pludselig oplevede jeg en tilstand af total fred og forening med alt. Jeg havde glemt mig selv. Jeg elskede alle træer og mennesker. . . . Jeg begyndte at læse buddhisme, men sporet tabte sig. Jeg begyndte at filosofere og tage flere trips, men jeg fandt et helvede, hvor alle mit eget sinds opfindelser viste sig for mig. Jeg begyndte at elske stoffer, for de var min vej til en god følelse, dvs. følelsen var ikke engang god, det gode var, at der skete et eksperiment. Jeg havde kun én ting i mit hoved: Jeg ønskede igen at opleve den forening med alt. Min kone og jeg var flyttet ud på landet . . .

Nøgen, på jagt efter den mest elementære menneskelige lykke. Den lå ikke i erotik, ikke i landlivet eller kollektiv, ikke i skriveri eller berømmelse, ikke i religion eller stoffer.

For 2 år siden sad jeg for første gang i fængsel for at nægte civilforsvarstjeneste . . . jeg var forfulgt af min egen tanke . . .

I fængslet prøvede jeg at koncentrere mig om at meditere, men jeg vidste slet ikke, hvordan jeg skulle gøre, så jeg blev bare mere og mere fortvivlet . . . Jeg læste bøger af alle de store revolutionshelte . . . jeg besluttede at starte et politisk ugeblad . . . Mit ugeblad strandede hurtigt på mine absolutte krav til de andre om, at de måtte lægge hele deres tilværelse ind i det med penge, ejendele og handlinger fra morgen til aften. Jeg havde skrevet . . . 'Mord i kirken', en kras historie om en revolutionær præst, der blev fejlet ud af kirkedøren, fordi han tog Jesus alvorligt. Så da jeg skrev om præsten, begyndte jeg at læse i Bibelen og Jesus begyndte at stå klart for mig. En aften kunne jeg næsten høre hans stemme. Han lo til mig fra korset: 'Mand dog, kan du ikke se, det er en spøg. Jeg er levende. Det er de andre, der er døde'. Da gik det op for mig, hvad der var sket dengang – og siden da. Vi korsfæster Livet, men det er os selv, der dør i vores frygt for Livet. Livet selv er udødeligt.

Jeg skrev et ekstra-afsnit til bogen, kun om Jesus, da det gik op for mig, at også den socialistiske præst, som jeg havde forsvaret, var uden for Livet. Livet opnås kun i total hengivelse. Men hvordan?

En dag ringede telefonen. Det var en af mine virkelig gamle

venner, provo-Anders, som fortalte, at han havde været i London for at se en 14-årig guru . . .“⁶

Inden vi går ind på en beskrivelse og vurdering af den oplevelse, som Ole Grünbaum og mange andre har mødt i guru Maharaj Ji's budskab, skal vi lige kaste et blik på den religiøse flora, som i disse tider trives så godt. Selv om der ikke er nogen organisatorisk forbindelse mellem gurufolket og den øvrige religiøse flora, er der dog karakteristiske fællestræk. Nogle af disse fællestræk kan måske forklare, hvorfor så mange søger disse strømninger, og giver samtidig et fingerpeg om, hvori denne flora adskiller sig fra det kristne budskab. For det gør den!

Den religiøse flora

Kommerciel udnyttelse af hippiebevægelsens ideer var en realitet lige så hurtigt, som der var penge at gøre heri. Til stor fortrydelse for dem, der mente noget med deres oprør og med de ydre tegn, der symboliserede dette oprør gik snart alverdens unge klædt som hippier. Oprøret imod uniformiteten førte til en ny uniform! Og så var man lige langt.

På samme måde er der naturligvis også en del unge, der beskæftiger sig med indisk filosofi og religion på det helt overfladiske plan – for nu ikke at sige det pjattede plan: flirter lidt med hinduisme og buddhisme for romantikkens og spændingens skyld.

Dette flirt skal man naturligvis regne med, så man ikke kommer til at overdimensionere den påståede store hengivelse til østens religioner. Flirt og hengivelse er ikke det samme. Men at flirte kan jo være starten til en senere hengivelse. Den, man flirter med, har man dog i øjeblikket en vis sympati for.

En dokumentation for den hurtigt voksende interesse for østens religioner skulle være unødvendigt at give. Massemedierne har mødt dem med en velvillig interesse, sådan som disse medier vel også skal, når noget nyt dukker op. Dog må det ikke glemmes, at majoriteten af den religiøse ungdom i Danmark stadigvæk er at finde i traditionelt kristne kredse.

Meditationscentre skyder op som paddehatte i alle større byer, ashrams og hinduklostre tiltrækker mange. Det nye er, at de placeres i den vestlige verden, så de, der er åndeligt orienterede mod østen, ikke fysisk behøver at bevæge sig dertil. Herhjemme kan man tænke på hinduklostret ved Gylling Næs og Maharaj Ji's ashrams, dvs. kollektiver, hvoraf der findes nogle stykker.

På de uofficielle plakatsøjler, såsom plankeværker og husfacader, indbydes enhver, der har lyst til at prøve transcendental meditation, eller forsøge sig med vegetabilsk madlavning, eller finde Guds rige ved hjælp af Maharaj Ji's kundskab, eller se sandheden gennem Bahai'-religionen.

Er man taget på en strøgtur i København eller i en anden større by, har man indåndet duften af en eller flere af de nævnte retninger og måske også mødt nogle kristne af meget forskellig observans.

Spørgsmålet trænger sig på: hvorfor påkalder den østlige flora sig så stor interesse? Hvad er det, som får den til at dufte så godt? For selv om det nok er rigtigt, at en hel del kun plukker en blomst til knaphullet ved særlige lejligheder, så kan man dog ikke komme uden om, at et stigende antal unge plejer netop deres „blomst“ med stor alvor. Ja, kan give afkald på meget, undertiden alt, for at få deres blomst til at trives, og ikke nok med det, de lægger sig på knæ foran deres blomst for at indånde dens vellugtende og livgivende duft.

Hvorfor er duften fra østens blomster så tiltrækkende, mens størstedelen af dagens unge ikke finder noget særligt tiltrækkende ved kristendommen, men tværtimod hævder, at den udstøder en kvalmende stank og en frastødende lugt?

Her skal blot to forhold påpeges ud af den række af årsager, man kunne nævne.

1. Det er svært at komme uden om den anklage, at kristne ikke skulle have nogen som helst skyld i, at kristendommen har mistet sin tiltrækningskraft over for en alt for stor del af 70'ernes unge. Den manglende magnetiske kraft kan ikke andet end anfægte dem, der mener noget med deres kristendom. Denne anklage går på den enkelte kristne, som måske i sit hverdagsliv har levet på tværs af det kærlighedens liv, Jesus har kaldet ham til. Men den gælder også de kristne som gruppe, altså den kristne kirke, som mange steder slet ikke fungerer som et varmt

troens fællesskab, men tværtimod må virke enormt koldt på mange.

Hertil kommer, at den forkyndelse, som både de enkelte kristne og teologerne har stået for, ofte er en vanart eller perversion af det, Jesus og apostlene forkyndte. Dette er noget, vi skal komme nærmere ind på senere. Men vigtigt er det at være opmærksom på, at ikke alt, hvad der går under betegnelsen kristendom, er kristendom. Det må blankt indrømmes, at den kristne forkyndelse som f. eks. fornægter Jesu legemlige opstandelse, ikke kan give megen glæde til at leve livet og ikke give nogen trøst i døden. Når vi derfor i det følgende sætter guru Maharaj Ji's budskab op mod kristendommen, så vil vi prøve at sætte det op mod den bibelske kristendom, den kristendom, som Jesus og apostlene forkyndte.

2. At kristendommen ved første bekendtskab ikke virker som en magnet på søgende mennesker, ligger også i dens eget væsen. Jesu forkyndelse har noget frastødende over sig, fordi han siger, han kender hele sandheden om mennesket. Mødet med Jesus begynder som regel med en pinefuld død, hvor alt, hvad mennesket ellers klynger sig til, tages fra det. Men ud af denne pinefulde død kommer et nyt liv.

De ord, Jesus siger, sætter mennesket på plads; gør det til en tigger, som bare kan tigge om syndernes forladelse og et nyt liv uden at yde noget til gengæld. Det er der ikke meget tillokkende i, snarere tværtimod.

Uden at gå i detaljer skal et par forhold berøres, som gør sit til, at østens religiøse filosofi umiddelbart dufter langt bedre end kristendommen.

Hverken hinduismen eller buddhismen er principielt intolerante, sådan som Jesu og apostlenes forkyndelse er det. Mens hindu „guderne“ er fremmedelementer for de kristne, er Kristus ikke et fremmedelement for hinduismen. Om man så har forstået Jesus, som han ønskede at blive forstået, er en anden sag. For hinduen gælder ikke

et enten-eller mellem de hellige indiske skrifter og Bibelen. En kendt sag er det, at f. eks. Gandhi hver anden dag læste Det nye Testamente og hver anden dag læste fra hinduismens hellige skrifter. Denne tolerance kan også illustreres ved, at der i de indiske hjem hænger billeder både af Kristus, Buddha, Krishna, Gandhi og andre store mænd. De supplerer hinanden, vil det samme, gør ikke hinanden overflødig. På dette punkt er der mange fællestræk med guru Maharaj Ji's lære, selv om der hos ham er sket en radikaliserings, som vi senere skal vende tilbage til.

Foruden at have denne tolerante holdning over for andre religioners stiftere, virker østens *dogmeløse* tro dragende. Det er umuligt at beskrive hinduismen som et klart system.

„Her er alt fra den mest ophøjede filosofi til den kraseste seksualkult, fra Vedanta's filosofi til den rene animisme“ (Erik W. Nielsen).⁷

Tolerance og frihed fra systemets dogmer var komponenter, som hippie- og beatgenerationen satte højt. Derfor er det ikke mærkeligt, at østen drager.

Og videre: Mens hinduismen altså rækker fra animisme til monoteisme, troen på én Gud, så er buddhismen – ganske vist let misforståeligt – blevet beskrevet som en ateistisk religion. Hvad eller hvem Gud er, interesserer ikke. „Det, der interesserer ham (Buddha), var forholdet mellem at leve og lide, men ikke forholdet mellem Gud og menneske.“⁸ „Alt drejer sig om frelsesvejen, om *metoden*, mennesket skal bruge for at frelse sig selv.“⁹ Selv om det lyder mærkeligt i vore ører, at man kan komme uden om Gud, når talen er om religion, så er det ikke et minus, når en famlende generation er på jagt efter et holdepunkt i tilværelsen.

Desuden må den rolle, erfaringen eller *oplevelsen* har, nævnes. Man behøver ikke at tro hinduismen, man kan erfare, at den er sand. Her igen er der store lighedspunkter med gurufolkets lære. Til en generation, som havde

fået tudet ørene fulde med teorier og målsætninger, som aldrig blev realiserede, appellerede naturligvis en tale om erfaring og oplevelse.

Og især, når en beskrivelse af disse oplevelser har slående ligheder med de oplevelser, man fik på stof, drages man mod øst.

Hertil kommer yderligere et vigtigt moment: for det menneske, som føler sig som et isoleret individ, er den tale dragende, at man ikke bare skal finde sin samhørighed med andre mennesker, men med alt, alt levende, ja, hele universet. I hinduismen er som bekendt alt guddommeligt. Her kan det atter være på sin plads at minde om Ole Grünbaums oplevelse:

„Og der på trippet viste der sig igennem en smal sprække et helt nyt land. Pludselig oplevede jeg en tilstand af total fred og forening med alt . . . Jeg havde kun én ting i mit hoved: Jeg ønskede igen at opleve den forening med alt.“¹⁰

Tolerance, et yderst varieret billede af gud eller guderne, frihed fra fastslåede dogmer, oplevelse, hengivelse, erfaring og samhørighed med altet – det er nogle af de magener, der har trukket vestens unge til østen.

Forhåbentlig står det klart for enhver, at disse spredte bemærkninger ikke kan give et blot nogenlunde fyldestgørende billede af østens store religioner. De er kun medtaget for at vise nogle af østens dragende elementer. Og dragende var – og er – de for mennesker, som igennem en sprække en enkelt eller nogle få gange på stoffer har set et helt nyt land.

Spørgsmålet er nu, om man ikke bare skal hilse østens fremmarch i vesten velkommen? Og glæde sig over, at den ensidige kristne mission fra vesten til østen er et overstået stadium – og så slutte, at tidligere tiders forsøg på at kristianisere andre folkeslag, besejre andre religioner, ikke blot er slået fejl, men også var udtryk for en fatal misforståelse?

Dette resultat er endda en del såkaldte kristne teologer nået frem til og har gjort sig til talsmænd for. Markant for en sådan opfattelse er dr. teol. Kaj Baagø's ord:

„Kristus tilhørte en ikke-kristen religion, og netop derfor tilhører han alle religioner. Han er ikke de kristnes monopol, han er heller ikke formand for det kristne parti. Han tilhører alle, hvilket betyder, at han skal inkarneres i alle religioner, ikke blot i kristendommen.“¹¹

Og et andet sted:

„Om kirken består, og om missionen overvinder sin krise, er ikke væsentligt. Og om Jesu navn bliver kendt og tilbudt overalt, er – når det kommer til stykket og ifølge hans egne ord – ikke det væsentlige heller. Det er mennesket, det er manden, der sulter, det drejer sig om.“¹²

Det er en måde at klare sagerne på. Vælger man denne måde, har man klart distanceret sig fra Det nye Testaments tale om mission.

Nu må det stå klart for enhver, at man ikke kommer uden om et spørgsmål om sandheden, dersom man skal tage stilling til, om man skal glæde sig ved den østlige religiøse floras opblomstring i vesten. Vil kristendommen og nyreligiøsiteten det samme, da er der mening i at lade sig inspirere af hinandens tanker. Vil de det samme, så er der fornuft i med Bahai'-religionen at arbejde for én verdensreligion, hvor de bedste elementer og de fælles tanker fra de forskellige religioner er forenede. Men skal der være mening i en sådan tilnærmelse mellem f. eks. østens religioner eller for den sags skyld guru Maharaj Ji's budskab på den ene side og kristendommen på den anden, så må det påvises, at de ikke vil noget forskelligt, men ønsker det samme og fører til den samme Gud.

Er „blomsterne“ i den religiøse flora ikke artsforskellige, da kan en befrugtning synes at være gavnlige. Er de derimod forskellige, kommer der en krydsning ud af den-

ne befrugtning. Eller også sker der det, at den ene blomstergruppe kvæler de andre.

Eller sagt mindre forblommet: Er det muligt at finde en fællesnævner for alle religioner og så blæse på, hvad man kalder den – eller har man med en fællesnævner reelt forkastet og tilintetgjort kristendommen? Det sidste er tilfældet, når man i sit svar er orienteret ud fra den bibelske opfattelse.

Når der i det følgende – ligesom vi tidligere har gjort det – tales om østen kontra vesten, er forudsætningen naturligvis ikke den, at vesten på grund af sin høje tekniske udvikling på forhånd skulle være den bedste til at give svaret på livets grundspørgsmål. Det er heller ikke udtryk for en imperialistisk tankegang, lige så lidt som der ligger en racistisk holdning bagved. Det ville være tåbeligt at hævde, at en høj intellektuel og teknisk kunnen skulle give den største indsigt i livets hemmeligheder.

Det ville jo da også være tåbeligt at skjule, at kristendommen i sin oprindelse ikke er vestens produkt, men stammer fra østen, Det mellemste Østen. Den dag ligger måske heller ikke så fjernt forude, da kristne missionærer sendes fra den tredje verden til Vesteuropa. Og er det kristne missionærer, så kan de kun hilses velkommen!

Valget står således – ret forstået – ikke mellem østen og vesten, men mellem religionerne og Kristus, mellem menneskets tanker og Guds tanker. Når alt kommer til alt, er der måske større lighed mellem østens religiøse filosofi og det klassiske vesten, den græske kultur, end der er mellem det klassiske Grækenland og dets kultur og så den mellemøstlige kristendom!

Derfor er det, når det kommer til stykket, ikke et spørgsmål om øst eller vest, men om *sandheden*.

Når vi nu i det følgende bare vil plukke en af den religiøse floras blomster, nemlig guru Maharaj Ji's lære om Kundskaben, så skyldes det ikke bare, at det er den for tiden hurtigst voksende blomst i vesten. Men årsagen er også, at vi ved at studere den både kan lære det uhelbre-

deligt religiøse menneske bedre at kende, og samtidig se, hvori kristendommen adskiller sig fra den øvrige religiøse flora.

Når vi pejler os ind på guru Maharaj Ji's lære, er det ikke vor hensigt at belaste fremstillingen med at påvise, hvor den afviger eller stemmer overens med den traditionelle hinduisme eller buddhisme. Det vil sprænge rammen for dette lille skrift. Hovedhensigten er at finde ud af, hvad Maharaj Ji lærer, og hvordan hans forhold til kristendommen er – og så på den anden side antyde kristendommens svar på hans udfordring.

Divine Light Mission

Guru Maharaj Ji's organisation kaldes Divine Light Mission, dvs. Det guddommelige Lys' mission. De vigtigste data for organisationens udvikling findes i nr. 8 af guru Maharaj Ji's danske avis: Guddommelig Tidende.¹³

Her fortælles følgende:

„Begyndelsen af det 20. århundrede: I Badrinath i det nordlige Indien fødes en dreng, som senere skal kaldes Shri Hans Ji Maharaj, Fuldkommen Mester på sin tid, og far til Guru Maharaj Ji. Som ung mand er han ivrig og aktiv for at forbedre de fattige menneskers kår, men hans søgen bringer ham til Satguru Sarupanand, som viser ham Lyset i ham selv og åbenbarer Ordet for ham. Efter næsten øjeblikkeligt at have oplevet en tilstand af fuldstændig åndelig ekstase (samadhi) og forståelse af alt, vier han sit liv til at tjene sin guru.

Da Sarupanand dør, bliver Hans Ji hans efterfølger. På sine bare fødder vandrer han Pakistan og Indien igennem og giver Kundskab til alle sandhedssøgere, rige såvel som fattige, men mest fattige, da rige og veluddannede ikke regner Hans Ji for noget.

Gennem årene får Shri Hans Ji flere og flere disciple over hele Indien. Han indkalder til to store al-religiøse konferencer i Delhi, hvor han også inviterer alverdens ledere, idet han erklærer, at han kan give dem den direkte oplevelse af Skaberens, som vil løse alle problemer og forene alle mennesker.

1957: Shri Hans Ji's hustru, Mata Ji, føder sit 4. barn, en dreng, som bliver kaldt Sant Ji, Helgenen.

1960: Shri Hans Ji stifter organisationen Divine Light Mission, som skal udbrede den praktiske kendskab om Gud til hele verden.

1963: Sant Ji og hans 3 brødre får Kundskab, og i løbet af en måned „realiserer“ han den.

1966: Shri Hans Ji dør og efterfølges af sin yngste søn som guru. Guru Maharaj Ji er den eneste, som ikke er forvirret ved Shri Hans Ji's død. „Elskede børn af Gud,“ siger han ved begravelsen. „Har I ikke forstået, hvad jeres mester lærte jer? Den Fuldkomne Mester er altid hos jer. Så genkend ham, adlyd ham og tilbed ham!“

1970: FREDSBOMBEN. For øjnene af en million mennesker i Delhi erklærer den 12-årige Guru Maharaj Ji, at han vil skabe verdensfred ved at binde alle mennesker sammen med kærlighedens bånd.

1971: Den 17. juni lander Guru Maharaj Ji i Heathrow Airport i London, hvor et par hundrede disciple modtager ham med sang og blomster og uendelig glæde. Efter 5 måneders rundtur i Amerika og Europa, hvor tusinder har modtaget Kundskab, tager Guru Maharaj Ji tilbage til Indien i en Jumbojet sammen med 360 disciple. Disciplene deltager i Hans Jayanti Festivalen til ære for Shri Hans Ji og bor derefter i en måneds tid i Prem Nagar Ashram, hvor Guru Maharaj Ji bor sammen med sine disciple. Filmen „The Lord of the Universe“ stammer herfra.

1972: Guru Maharaj Ji, 14 år gammel, drager ud på sin 2. verdensrundrejse. Da han i efteråret tager tilbage til Indien er det med 7 Jumbo-jets med ialt 3.500 disciple.

1973: Guru Puja Festival i London med 15.000 deltagere og Hans Jayanti Festival (Millenium '73) i Houston Astrodome med over 50.000 tilhørere. Guru Maharaj Ji er nu en af de mest berømte personer i verden.

1974: Guru Maharaj Ji gifter sig med Marolyn Johnson. Og tager derefter til Europa for at deltage i Guru Puja Festival i Forum i København.“¹⁴

Guru Maharaj Ji har, efter gurufolkets egne oplysninger, givet Kundskab til 5–8 millioner mennesker.¹⁵ Selv om dette tal vel skal tages med samme forbehold som andre ekspanderende bevægelers oplysninger om egen fremgang, kan man dårligt komme uden om den kendsgerning, at Divine Light Mission er den af de østlige organisationer, som hurtigst har vundet flest tilhængere i vesten.

Der findes i organisationen omkring 2000 mahatmaer, dvs. apostle, som ved guru Maharaj Ji's nåde kan formidle Kundskaben til andre. Disciplene kommer fra alle samfundslag; men en ikke ringe del af dem er intellektuelle.

Især i Amerika og England har bevægelsen haft stor fremgang. Men også i Skandinavien har bevægelsen vundet en del tilslutning. I det mindste er der en livlig mødeaktivitet. Hver aften afholdes der møder i følgende

byer i Skandinavien: København, Ålborg, Odense, Kolding, Randers, Göteborg, Stockholm, Oslo, Helsinki og Åbo.

Den danske leder er som nævnt Ole Grünbaum, som i sommeren 1972 ved mødet med Maharaj Ji's Kundskab sagde farvel til sit tidligere omtumlede liv – som var præget af en politisk radikalitet og en ikke ringe provokatorisk opførsel. Især huskes han for sit lange hår og sit tøjsmideri i centrum af København, noget som dengang skabte en ikke ubetydelig furore.

Efter sin omvendelse solgte han, hvad han ejede, og flyttede ind i, hvad han kalder

„et virkeligt kollektiv, hvor masser af mennesker boede sammen i kærlighed og respekt. Hvor der ikke var beskidt, og hvor man ikke byttede mænd og koner og drak sig fra det hele. Et kollektiv, hvor man er glad, når dagen starter, fordi man levede i denne her verden og var i stand til at tjene Livet. Det hedder en ashram, og jeg bor der endnu.“¹⁶

Sådanne ashrammer, kollektiver, skyder op overalt, hvor bevægelsen får fodfæste.

„Her mediterer man sammen, alle går på arbejde og der leves sundt, enkelt og renligt . . . Det er ikke vanskeligt at undvære cigaretter, spiritus, narkotika, sex og underholdning, når man hele tiden bliver fyldt op af fred og velvære indefra. Meditation på Guru Maharaj Ji's Kundskab kan foretages hele tiden, uanset om man arbejder, spiser eller sover. Man kan være i konstant forbindelse med denne indre lykke.“¹⁷

I ashrammet på Strandpromenaden i København har man aflagt løfte om absolut kyskhed, fattigdom og lydighed.¹⁸

Det store overskud af arbejdskraft og penge benyttes til at informere andre mennesker om Kundskaben.

Man har desuden engageret sig i en forretning i København, som kaldes Genbrug.

„Her sælges billigt brugte, istandsatte møbler, tøj, hvidevarer, cykler og meget andet.“¹⁹

Af andre aktiviteter kan nævnes UNI-klubben i København, som er en vegetabilsk restaurant, et par helsekostbutikker i København og Århus (Sol og Vind), et tegne- og lay-out værksted, Hansa Grafik, silketrykkeri m. v.

Inden vi går nærmere ind på, hvad tilhængerne siger om Maharaj Ji, og hvordan denne selv tolker sin egen gerning, skal lige en lille ordliste gives. For udenforstående findes der naturligvis en række vanskeligt tilgængelige indiske udtryk. Som andre ordforklaringer er de langtfra dækkende, men dog bedre end ingenting.

Vi lader disciplene selv forklare. Under overskriften ORD VI BRUGER blev følgende udtryk forklaret i den avis, som i stort oplag blev anvendt som propagandamateriale ved festivalen i København, juli 74.

Fra gurufolkets ordbog

Ashram: Hus, der drives af Divine Light Mission, og hvor der bor premier, som arbejder for at udbrede Guru Maharaj Ji's Kundskab.

Darshan: At være fysisk i nærvær af Guru Maharaj Ji og opleve den fuldkomne vibration af kærlighed, som udstråler fra ham.

Guru: Den, som fører fra mørket ind i Lyset; åndelig mester.

Kundskab: Den praktiske oplevelse af livsenergien inde i sig selv ved at meditere på de fire meditationsteknikker (Lys, Ord, Musik, Nektar). Den Fuldkomne Mester åbenbarer Kundskaben til alle mennesker.

Mahatma: „Stor sjæl“, discipel, som har fået åndelig autorisation af Guru Maharaj Ji til at åbenbare Kundskaben.

Pranam: At bøje sig for Guru Maharaj Ji's Lotusfødder.

Premie: En der elsker Gud, discipel af Guru Maharaj Ji.

Sat: Sandhed (den evige Sandhed).

Satsang: „Samvær om Sandheden“. Tale om Guru Maharaj Ji's Kundskab.

Satguru: Den sande åndelige Mester. Den person blandt alle mennesker, som kan åbenbare Kundskaben om Gud.

Service: Tjeneste. Uselvisk arbejde for Gud, menneskeheden, Guru Maharaj Ji. Arbejde som direkte bidrager til at udbrede Den hellige Kundskab.

Yoga: Forening med Gud.

Bholay Shri Satgurudev Maharaj Ki Jai: Et udtryk som forsamlede premier undertiden bruger som hilsen til Guru Maharaj Ji. Det betyder: „Priset være den Fuldkomne Mesters Herlighed.“

Jai Sat Chit Anand: Sandhed, bevidsthed og Lyksalighed; et almindeligt anvendt udtryk for den højeste bevidsthedstilstand, dvs. Gud.²⁰

Guru Maharaj Ji - hvem er han?

En helt almindelig teen-ager er han ikke. Dette kan både Maharaj Ji's tilhængere og modstandere blive enige om. Men hvad er han så?

Hans tilhængere mener, han er noget ganske særligt. Det viser de klart med de titler, de tillægger ham. Ligesom man kan finde ud af, hvem Jesus var, ved at studere de titler, de første kristne tillagde ham, må det være en rigtig fremgangsmåde at se på de titler, gurufolket tillægger Maharaj Ji.

Naturligvis er det også rigtigst at gå til en persons venner – eller personen selv – for at finde ud af, hvad de siger, før man spørger modstanderne. Et vrangbillede af en person kan man være sikker på at få tegnet, dersom man først – og kun – spørger hans modstandere. Den sag kender man kun alt for godt til som kristen. Mange mennesker synes at have erhvervet deres billede af Jesus, ikke igennem hans venners forkyndelse, men derimod gennem hans fjenders karikatur.

Maharaj Ji's navn:

„Hans navn – eller rettere nogle af hans navne – er Balyogeshwar Param Hans Satgurudev Shri Sant Ji Maharaj, hvilket bl. a. betyder, at han er født konge blandt yogier, en ren sjæl, en sand åbenbarer af lys, en helgen og en majestæt. Han kaldes som regel blot for *Guru Maharaj Ji*, „guruernes konge“, og hans tilhængere siger, han er Herren selv, Gud i menneskeskikkelse.“²¹

Han er SATGURU, hvilket betyder:

„sand fordriver af mørke og åbenbarer af Lys. Det er navn for den helligste person i hele menneskeheden.“²²

Han er den, der fører fra mørket (gu) til lyset (ru).

Maharaj Ji kaldes ofte DEN FULDKOMNE MESTER²³ eller DEN LEVENDE MESTER.²⁴ Bag disse udtryk ligger den forestilling, at der til enhver tid kun er én guru.²⁵

Da der faktisk i Indien findes en lang række forskellige guruer – som sprogligt bare betyder lærer – må det indebære, at de guruer, som lærer anderledes end Maharaj Ji, eller ligestiller sig med ham, må betragte „guruernes konge“ som en modstander. Guru Maharaj Ji's tilhængere benytter ofte lejligheden til at fremhæve, at de selv ikke betragter nogen som modstandere.

De danske hindudisciple, som bor på klosteret på Gylling Næs mellem Odder og Horsens er således stærkt kritisk indstillet over for Maharaj Ji. På spørgsmålet: *Hvad mener du om Maharaj Ji?* har Kaj Mogensen fået følgende svar fra en af disse disciple:

„Det vil jeg ikke spille tid på at tale om. En virkelig Guru laver ikke propaganda, og han tager ikke imod penge.“²⁶

Den harmoni og enhed, gurufolket ofte omtaler, går altså ikke på enheden og harmonien med åndsbeslægtede retninger, men på deres indre forhold. Mellem guruerne og Maharaj Ji er der altså lignende rivaliseringer, som der er mellem enkelte kristne grupperinger eller kirkesamfund. Og samme form for enhed og harmoni i grundsynet som findes inden for gurufolkets rækker, findes også inden for det enkelte kirkesamfund.

Guru Maharaj Ji karakteriseres videre som FREDENS KONGE:

„som ikke ved vold, ikke ved økonomisk magt, men ved kærlighed, vinder hjerterne,“²⁷

hvorved en vedvarende fred skabes på denne jord.

Han er VERDENS POLITIMAND:

„fordi han uden personhensyn eller andre hensyn arresterer folks sind og spærrer det inde i kærlighedens fængsel. Resultatet er total forbedring. Årsagen til krig forsvinder, og derfor forsvinder også krig.“²⁷

Selv sagde Maharaj Ji til en 80.000-tallig menneskeskare i Texas:

„Jeg kan give jer verdensfred ... Det er ikke noget problem.“²⁸

Han sprænger alle politiske, nationale og religiøse skranke. Derfor kan han kaldes den VIRKELIG INTERNATIONALE „REVOLUTIONÆRE“:

„Alle nationer, alle partier og alle religioner kan forenes i hans Kundskab!“²⁷

Maharaj Ji er LÆGEN, som gør

„det lille fif, at han vender vores bakspejl, han vender vores udsyn til et indre syn, og vi ser vores virkelige ansigt, den levende Energi, som er udødelig.“²⁹

Han er DEN STORE PSYKIATER:

„At være psykiater er ikke nogen fritids-beskæftigelse for Den Fuldkomne Mester. Han er faktisk psykiater, for, som Laing og Reich opdagede, så er vi alle mentalt syge, fordi vi har tabt vores forbindelse med det virkelige – og den, som kommer og genetablerer den forbindelse er psykiater – sjælens læge.“³⁰

Han er guruen, som lærer folk at tage stof – ikke de kemiske, for dem kæmper han imod – men han lærer mennesker om et stof, som ikke er begrænset, og som kan tages 24 timer i døgnet, det „medfødte LSD“.³¹

Han er kort og godt menneskehedens STORE FRELSER.³²

Det skorter således ikke på store titler, når tilhængere skal omtale Maharaj Ji. Selv er han noget mere forsigtig, når han forklarer, hvem han er. Det er ikke helt let, som vi nu skal se, at sætte disse ting ind i et system.

Hvad siger da Maharaj Ji om sig selv? Her er et par eksempler:

„Hvorfor kalder de mig Fuldkommen Mester? Hvis nogen lærer jer matematik eller engelsk eller viden-

skab, så kalder I dem for matematiklærere, engelsklærere eller lærere i videnskab. På samme måde her. Jeg kan lære folk fred.

Og jeg må sige det endnu en gang. Jeg er ikke nogen profet. Jeg er bare et almindeligt menneske. Og jeg har af egen fri vilje anbragt mig selv her, så jeg kan åbenbare denne Kundskab for mennesker, for jeg tror, folk har brug for den. Folk har glemte, hvad den er. Jeg lærer dem bare fuldkommenhed. Det er derfor, de kalder mig Fuldkommen Mester.“³³

I sin tale i Colorado, juli 72, beskrev Maharaj Ji sig selv således:

„Så hvad Jeg ønsker at fortælle jer i dag er, at Jeg er en budbringer. Jeg er en service-mand. Jeg er en tjener. Jeg har bragt dette Budskab til jer. Dette Budskab tilhører ikke Mig. Det tilhører en Anden. Jeg overbringer bare dette Budskab til jer.“³⁴

Og lidt senere i samme tale:

„Jeg hævder ikke at være Jesus, og Jeg hævder ikke at være Gud eller sådan noget. Jeg bringer jer denne Kundskab. Modtag Den.“

Forskellen mellem disciplenes udsagn om Maharaj Ji og hans egne er værd at bemærke, samtidig med at de er højst mærkværdige. Man spørger sig selv, hvorledes Maharaj Ji, som selv nægter at være profet, alligevel tager imod ære som en profet. Svært er det i det mindste at få fat i sammenhængen, når han selv hævder, at han ikke er Jesus, og gurufolket hævder, at han er det.

Ole Grünbaum:

„Guru Maharaj Ji's disciple og Guru Maharaj Ji selv påstår, at Kundskaben er den samme som tidligere blev givet af Jesus, af Buddha, af Krishna og af Muhammed.“³⁵

Med andre ord: Hvad Buddha gjorde for sin tid, og Jesus for sin, og Muhammed for sin, gør Maharaj Ji i dag.

Og alligevel er han bare et ganske almindeligt menneske – ikke engang profet, ikke engang at sammenligne med Jesus!?

Det er muligt, at denne modsætning ikke består for en hindu på samme måde, som den gør for en kristen. Modsigelser trives ved siden af hinanden i hinduismen, sådan som der også er en flydende overgang mellem mennesker og guder, da jo alguden åbenbarer sig i mennesket selv. Det er også muligt, at Maharaj Ji over for en tilhørerskare, som er præget af kristen kultur, modificerer sine egne ord noget, selv om han reelt mener det samme, som hans disciple giver udtryk for: han er „Gud i menneskeskikkelse“.

Efter dette udpluk af citater melder spørgsmålet sig igen: Er Maharaj Ji vor tids frelser? Kan han give vor kristendomsforståelse en saltvandsindsprøjtning? Vil han det samme som Jesus?

Eller er han blot en smart forretningsmand, som på rette tidspunkt har haft fingerspidsfornemmelse for den profit, der er at vinde på rodløsheden og desillusionen blandt vestens ungdom efter alle de mislykkede trips? Er han, som en har hævdet, bare en i den række af „religionssælgere“, som i dag fra østen drager vestpå, en af de mange „ny-Ansgarer“?³⁶

For at finde et svar på disse spørgsmål må nogle af de centrale temaer i Maharaj Ji's lære beskrives og vurderes. Vil Maharaj Ji det samme, som Jesus ville – og vil! – så er den kristnes stilling til ham anderledes, end hvis det kan påvises, at han vil noget helt andet.

Men inden vi går i gang med dette, skal nogle eksempler på en overfladisk kritisk stillingtagen nævnes. Vi deler ikke den stillingtagen, for den giver ikke Maharaj Ji fair play.

Den overfladiske kritik

Latterliggørelsen af en person, man ikke har meget tilovers for, benyttes ofte for at skaffe distance mellem sig selv og vedkommende. Denne fremgangsmåde kan benyttes af enhver. Det er den letteste, men også den billigste måde at argumentere på.

Hvad angår Maharaj Ji, så er det naturligvis aldeles forkert at fæste sig ved, at han er „fed“.³⁷ Det er da aldeles ligegyldigt for hans budskab. Ens legeme behøver vel ikke at være strømliniet, for at man kan være Guds sendebud? Om Jesus var tyk eller tynd, smuk eller grim, er da også aldeles uvedkommende for de gode nyheder, han bragte. Det er i hvert fald ikke kristendommen, som har lært os at distancere os fra et menneske, eller latterliggøre vedkommende, fordi det ikke kan leve op til proportionerne. Her kan man kun distancere sig fra et sådant græsk-hedensk idealbillede af mennesket, som er en hån mod mange, hvis legeme af den ene eller anden grund ikke er „velproportioneret“.

Videre har man hæftet sig ved Maharaj Ji's unge alder, og sat etiketten „baby-guden“ på ham.³⁸ En betegnelse, som også kalder smilet frem. Men *hvis* Maharaj Ji er Guds sendebud, så er hans alder fuldstændig underordnet. Jesus var da også kun en teen-ager, da han chokerede de religiøse ledere i Jerusalem med sine spørgsmål, svar og forstand (Luk. 2,41–52). Og selv om det givetvis har været fristende for mange modne mennesker at afslå at lade sig belære om Gud af en ung mand som Jesus, så talte og handlede Gud alligevel med Jesus – hans unge alder til trods.

Man har også sat fingeren på Maharaj Ji's „indstude-rede tale“. Og sammenlignet hans „brøl“ ved festivalen i København „med en tid mange af os forsøger at glemme“ – nemlig Hitler-tiden.³⁹ At ikke alt virkede lige be-

hageligt, er nok rigtigt, men det skulle alligevel være en smal sag ud fra radioens eller TV's båndarkiver at finde lignende udbrud hos ellers nøgterne danske politikere i deres taler.

Og at Maharaj Ji's taler er „indstuderede“ – man kunne også finde et mere positivt udtryk: er forberedte – skal han naturligvis ikke dadles for. Hvilken præst, politiker eller anden taler ville ikke grundigt forberede sig til et møde med små 10.000 tilhørere – ja, måske forberede sig så meget, at han i dagens anledning lod manuskriptet blive hjemme? Sådan som Maharaj Ji gør det!

Man kunne også hæfte sig ved Maharaj Ji's fortælle-teknik, som på mange må virke enormt omstændelig og måske også noget barnlig.

Men igen: En religions sandhed kan ikke udledes af dens fortælleteknik. Vel kan man glæde sig, når sandheden formuleres æstetisk smukt. I Bibelen findes betagende passager, men Bibelen er mere end æstetisk. Og nok brugte Jesus mange skønne billeder, men har man ikke øjnene åbne for andet end det skønne, det æstetiske i hans forkyndelse, har man afpareret hans budskab og forvrænget det.

Vi kommer altså ingen som helst vegne med at påvise, at Jesu taler langt overgår det meste af Maharaj Ji's taler, hvad angår æstetisk skønhed. Det ville jo være nemt at finde digtere og filosoffer, som har formuleret sig lige så godt som – og også bedre end – Jesus. Bare tænk på Sokrates i Platons gengivelse! Den gengivelse overgår store dele af Det nye Testamente, hvor hverdagssprogets udtryksformer ofte benyttes. Sandheden kan formuleres på en skøn facon, men sandheden kan altså også findes i former, som er mindre skønne.

Om derfor Maharaj Ji's fortællekunst virker noget drenget – eller det måske skyldes, at han kommer fra en anden verdensdel – bør ikke give anledning til at tage afstand fra ham. Gør man det alligevel, er det på det helt overfladiske plan, man kritiserer ham. Måske burde en og anden vesterlænding lære at formulere sandheden på

en mere ukunstlet og jævn måde, så alle havde lige stor mulighed for at fatte den. Uanset alder og intellektuel standard. Det interessante er jo nemlig, at når man har med sandheden at gøre, så sprænger den grænserne mellem dem på det høje intellektuelle niveau og dem på det noget lavere. Dog må det være et plus, at man kan noget engelsk, når man går til et gurumøde. Forsvares kan det vel fra arrangørernes side, at Maharaj Ji's taler ved festivalen i København ikke blev oversat, da det var en international fest. Vanskeligere må det være at finde en begrundelse for, at de engelsksprogede indiske mahatmaer ikke tolkes ved offentlige arrangementer her i Danmark. Noget sådant ville næppe finde sted ved kristne arrangementer med en engelsk taler.

Når videre et af middagsbladene i sin stort opsatte artikel over Maharaj Ji's besøg i København lader overskriften lyde: „Mødet med guruen – en orgasme, man snydes for,“ så er det vel ikke andet, end hvad man kan vente fra den kant.⁴⁰ Denne overskrift siger i hvert fald mere om bladet end om guruen. Mere dækkende er en mindre overskrift i samme blad: „Gurulort i osteklokke,“ som refererer til en udstilling af „guddommeligt ekskrement“, som nogle „disciple“ havde udstillet på Strøget. Disse disciple var imidlertid lige så uægte som udstillingsgenstanden! Udstillingen var en provokation, som var sat i scene af teatergruppen Solvognen.

Der var andre lignende negative betegnelser, som kunne omtales. Her har hensigten med de nævnte bare været at distancere os fra denne oven-fra-og-ned-journalistik. En sådan information om anderledes tænkende kan man ikke som kristen protestere nok imod. Vi møder den alt for ofte selv. Og deri kan vi kun se en karikatur af os selv!

Dette „forsvar“ for guru Maharaj Ji kunne hans disciple gøre langt bedre. Det skal dog ikke skjule de forskelle, der vitterligt er mellem gurufolkets og de kristnes tro. Men dette „forsvar“ kan forhåbentlig være med til at sætte de virkelige forskelle i relief. For – at der *er* en for-

skel, en afgrundsdyb kløft mellem Maharaj Ji og Jesus, skal ingen hemmelighed være. Det skal de følgende sider forsøge at vise.

Kundskaben om det medfødte LSD

Hovedordet for den frelse, gurufolket tilbyder er Kundskab. Herved forstås en praktisk metode, som består af 4 meditationsteknikker. Ved at praktisere disse teknikker oplever man skaberen selv og en virkelig fred.

„Når vi kender den hemmelighed, så bliver hvert åndedrag et skridt nærmere til Gud, et trin på vejen mod at smelte helt sammen med den skabende energi.“⁴¹

Kundskaben er af gurufolket defineret således:

„Den praktiske oplevelse af livsenergien inde i sig selv ved at meditere på de fire meditationsteknikker (Lys, Ord, Musik, Nektar). Den Fuldkomne Mester åbenbarer Kundskaben til alle mennesker.“⁴²

Hvad der sker, når en mahatma formidler Kundskaben – og kun han kan gøre det – er en hemmelighed, som ikke må røbes.

Med selve meditationsmetoden adskiller gurufolket sig ikke fra andre meditationsbevægelser. Dog mener de, at der er en kvalitativ forskel mellem dem og andre. Det skyldes mediet. Med et begrænset medium bliver målet begrænset. Mediterer man kun på en „mantra“,⁴³ dvs. et ord, som ens guru har meddelt, mediterer man på noget begrænset, på en skabt ting, hvilket efter gurufolkets mening ikke kan føre til fuldkommenhed. **Dog er det bedre end ingenting.** Forskellige åndedræts- og tankeøvelser hjælper også kun lidt. Derimod er Maharaj Ji's metode fuldkommen. Det er en metode, man ikke behøver at holde op med, selv om man skal sove eller arbejde. Den virker 24 timer i døgnet. Den konstante oplevelse af den fuldkomne og uendelige energi inden i os giver

„en konstant følelse af kærlighed, glæde, „Gudsbevidsthed“, eller hvad man vil kalde det. Det er den ægte

meditation, som aldrig kan afbrydes af noget som helst.“⁴⁴

Kundskaben – „Den virkelige videnskab“⁴⁵ – består som sagt af de 4 meditationsteknikker: Ordet, Lyset, Musikken og Nektar.⁴⁶

Hvordan skal nu det forstås?

Ordet:

„Ordet er et navn for den guddommelige energi, som vi kan mærke i vores åndedræt. 'Det Hellige Navn' eller 'Guds Navn' eller bare 'Navnet' er andre betegnelser for det samme.“

Ordet er „den oprindelige vibration“ som har skabt dette univers. Da Ordet = energi, og da Gud = energi, er Ordet = Gud. Som Maharaj Ji definerer Gud:

„Gud er energi. Gud er fuldkommen og ren energi.“ Ordet har altså skabt universet, er et middel til at opleve Gud og findes i ethvert menneske. Det er en livskraft – ingen person! Dette er væsentligt at notere sig, når vi skal finde ud af, om Bibelens tale om Ordet er identisk med gurufolkets.

Lyset:

Med denne anden meditationsteknik tænkes der ikke på solen på himmelen. Maharaj Ji:

„Der er en strålende sol, ikke den sol, I ser på Himmelen, men en sol, som er inden i os selv, som er meget mere strålende, end den sol, I ser på himmelen ... Den er helt inden i os, bare inden i os.“

Mens menneskets to øjne bare ser verden udenfor, får man ved den praktiske metode, ved Kundskaben, lukket sit 3. øje op, det „indre øje“. Det giver en mulighed for

„at lade sindet blive opslugt af et indre lys-hav. Dette er en direkte oplevelse af Skaberen selv. Den skabende

energi er meget fint lys, som ikke kan ses med de ydre øjne.“

Vi bemærker igen, at lyset findes i ethvert menneske, og at skaberen findes i skabningens dyb, i mennesket. Forskellige skriftsteder fra Bibelen nævnes for at vise, at også Jesu opgave var at åbne menneskets „3. øje“.

Musikken :

Maharaj Ji:

„Der spiller også en musik inden i dig, og det er Gud, som spiller den musik. Den er så fuld af kraft og så smuk, at ved den første tone bliver menneskets sind fuldstændig koncentreret om den.“

Og Ole Grünbaum fortsætter:

„Når man hører den, falder ens følelser virkelig til ro, for man hører sin evige mor synge . . . Den er uendelig på alle led. Først lyder den som klokker, vandfald, vind, torden, fløjter, trommer, harper, og orgler. Men alle lyde findes i Guds egen musik. Det er skabelsens musik. Skaberværket som lyd.“

Af de 4 meditationsteknikker findes der ikke ved denne nogen henvisning til Bibelen.

Den fjerde og sidste teknik er

Nektar :

Det er „livets vand“ inde i os. Det var det, som Jesus omtalte for den samaritanske kvinde (Joh. 4,13-14). Ligesom ordet, lyset og musikken findes dette også i ethvert menneske.

„Vi skal bare lære at drikke af det, så sluger det alle vores stærke begær og sørger for, at vi altid har en sød smag i munden.“

Den kristne vil næppe sige, at de ord, Jesus taler, altid giver en sød smag i munden. Undertiden kan hans

„vand“ være ret så bittert at skulle sluge. Men mere herom siden. Uden nærmere begrundelse oplyser Ole Grünbaum, at Jesus drak denne nektar i 40 dage i ørkenen.

På spørgsmålet: „*Er nogle mennesker født med Kundskaben?*“ svarer Maharaj Ji:

„Alle har Kundskaben i sig. Alle er født med Kundskaben. De børn, som ikke er født med Kundskaben, er dødfødte!“⁴⁷

Ved at opleve Kundskaben, opdage den, gør man brug af et „stof“, som findes i enhver. Der findes et „medfødt LSD“, som fører en ud på „bevidsthedens eget syre-trip“, som fører en op til „det uendelige stadie“.⁴⁸

Denne korte gennemgang af læren om det religiøse stof, Kundskaben, den praktiske metode, kan passende afrundes med Maharaj Ji's ord til sine tilhørere i Montrose Colorado 1972:

„Mennesker, som mediterer, forstår virkelig, hvor kostbar denne Kundskab er, hvor smuk denne Kundskab er. De forstår det virkelig nu. Hvis I ikke mediterer, så forstår I ikke. Og jeg må fortælle jer, at I ikke mediterer for min skyld, I mediterer for jeres egen. I bør blive høje. Jeg er høj, jeg er høj nok. I bør blive høje, I har brug for denne meditation, fordi I ønsker at blive høje. Nu med hensyn til mig, jeg er høj, jeg er i den uendelige tilstand. I må blive høje, I må nå til det punkt, hvor I også kan komme til den uendelige tilstand. Jeg har givet jer denne Kundskab, derfor er det jeres pligt at meditere på den. Og alle disciple må forstå, dette er en meget vigtig ting, jeg må forklare til alle, og jeg er ikke bange for at fortælle denne ting til alle, fordi det er sandt, det er en sand ting: Der kommer en tid snart, hvor verden vil se en stor og mærkelig ting ske, en virkelig fantastisk ting ske. Og den tid er meget nær, hvor verden vil blive i stand til at forstå, hvem Gud er – ikke kun tro på Gud, men vide at Gud eksisterer. OK.“⁴⁹

Det tjener intet som helst formål at lægge skjul på, at f. eks. tidligere stofmisbrugere er blevet hjulpet gennem denne meditationsmetode. Deres egne udsagn lyder troværdige og er talrige. Ligeledes har denne metode ført mange ind i samfundslivet igen – mange af dem, som tidligere bare lukrerede på det „rådne samfund“. Uden at gå ind i „ræset“ skaffer tilhængerne af Maharaj Ji's kundskab sig penge, som bruges til at udbrede mesterens lære.

Hvis det ikke var, fordi man var kristen, kunne man vel bare glæde sig over dette. For selv om man måske nok synes, at gurudisciplene er noget drømmende, at deres håb om verdensfreden er illusorisk – om end skøn – og deres liv en flugt fra den barske virkelighed, så hellere dette end menneskevrage på stoffer. Hellere folk der arbejder for at tjene penge til at udbrede Kundskaben, end folk der lukrerer på samfundet, det samfund, som – indrømmet – har mange syge udvækster, men som dog alligevel forsøger at hjælpe menneskevrage og lindre smerter.

Som kristen kan man heller ikke andet end glæde sig over, at et menneske begynder at leve et mere menneskeværdigt liv end stofmisbrugerens. Det som er et undermenneskeligt liv. Alligevel er ikke alt sagt med dette.

Følgende ord af Jesus kan belyse det:

„Thi hvad gavner det et menneske, om han vinder den hele verden, men må bøde med sin sjæl? Eller hvad kan et menneske give til vederlag for sin sjæl?“ (Matt. 16,26).

Med andre ord: Den kristne glæder sig naturligvis, hvis et menneske, der har levet på et eksistensminimum, får så meget „rigdom“, at han kan klare livet uden økonomiske problemer. Men når det er sagt, melder spørgsmålet sig: Og hvad så? Hvis de ordnede økonomiske forhold fører ham bort fra mødet med Gud, bort fra den udfordring, Jesus kommer med, så er han ikke rig hos Gud. Da står han med tomme hænder på den dag, hvor

alle mennesker – uanset om de vil det eller ej – skal møde den levende Gud.

På samme måde melder spørgsmålet sig til dem, der i forhold til deres tidligere omtumlede under-menneskelige tilværelse nu har fået ordnede forhold: Hvad gavner det et menneske, om han oplever det guddommelige i sig, den kosmiske energi, gud, foreningen med Alt'et, hvis han alligevel engang må bøde med sin sjæl?

De kristne sætter altså et spørgsmålstejn ved, om gurufolket har mødt den levende Gud. De sætter ikke spørgsmålstegn ved, om gurufolket har mødt noget, som kan give dem indhold i livet, noget, som fylder deres liv med glæde og håb. Det er indlysende for alle. Alligevel er kristne ikke i tvivl om, at gurufolkets oplevelse af det guddommelige er en forvrængning, som ikke fører dem ind i samfund med den levende Gud.

Dette spørgsmål – som gurufolket og sikkert andre med dem vil studse over – hænger uløseligt sammen med synet på, hvad et menneske er, og synet på, hvad Jesu hovedopgave var.

Mange gurudisciple er blevet revet op af et morads. Er de også blevet revet op af syndens morads? Svaret på det spørgsmål afhænger af, hvad synd er.

De har mødt en frelser – og de kalder ham *frelseren* – men har de mødt frelsen fra den levende Gud? Svaret på det spørgsmål afhænger af, hvad en frelsers opgave er.

Som vi senere skal dokumentere, så var de første kristne ikke i tvivl om, at Jesus var Frelseren for alle tiders mennesker. Derfor kunne de sige:

„Og der er ikke frelse i nogen anden (end Jesus); thi der er ikke under himmelen givet mennesker noget andet navn, hvorved vi kan frelses“ (Ap. G. 4,12).⁵⁰

Gurufolkets syn på kristendommen

Sagen drejer sig om Jesus, når vi har med kristendom at gøre. Ham tilbeder, ærer og lyder de kristne. Den Jesus, „som er, og som var, og som kommer“ (Åb. 1,4). Han *er* nu de kristnes levende Herre.

Han *var* de første kristnes redning, fra syndens og fra dødens og fra Satans tyranni. Ja, han *var* til fra evighed af. I den gammeltestamentlige tid ventede man, så frem til, at Gud skulle opfylde sine løfter om en Messias. Messias *var* til, men var endnu ikke kommet. Vel talte Gud også til sit folk da. Men de gammeltestamentlige profeter var hverken små jesus'er eller guruer. De var almindelige mennesker, som Gud brugte til at pege frem mod den tid, hvor Gud på helt speciel måde ville gribe ind til frelse for menneskeheden.

Og han er *den, som kommer*. For at frelse dem, som har sat deres tro til ham.

Vi skal nu se, hvorledes gurufolket ser på disse forhold. Også de kan sige: Jesus *er* Kristus, selv om de mener: Jesus *var* Kristus for sin samtid. Også de kan sige, at Kristus kommer igen, og mener, at han faktisk er kommet igen i skikkelse af guru Maharaj Ji.

Mens gurufolket er ude på at harmonisere Maharaj Ji med Jesus, vil Kristus-folket påvise distancen, fordi man netop ved denne harmonisering tilintetgør frelsen og karikerer Jesu budskab og gerning.

Efter at Jesu budskab og apostlenes forkyndelse har været igennem gurufolkets harmoniserings-maskine, er det helt ukendeligt. Indholdsmæssigt kan man ikke komme uden om den skrigende modsætning, der faktisk er. Men denne modsætning camoufleres med en terminologi, som ligner den kristne.

Men uanset at terminologien – udtrykkene – er enslydende, så findes modsætningen. Et er nemlig at have en

fælles terminologi, noget helt andet er det indhold, man lægger i de fælles ord. Modsætningsparret: lys – mørke, findes som bekendt i så godt som alle religioner og alle religiøse strømninger, og dog er indholdet af dette modsætningspar vidt forskelligt.

Så længe gurufolket camouflerer deres Kundskab med kristne vendinger, og så længe de i kristne kulturkredse identificerer deres gurus lære med Jesu lære, er der ikke meget håb om gensidig respekt. Kristne kan nemlig godt respektere enhver ærlig overbevisning, dersom man toner rent flag. Men Maharaj Ji som FREDENS KONGE og hans undersætter øger jo mistænkeliggørelsen ved at mistolke andres hellige skrifter. Denne forvrængning udtrykker en despekt for andres tro.

At kristne kan respektere enhver ærlig overbevisning, betyder dog ikke, at de vil lade fem og syv være lige. Den kærlighed, som de har mødt i Jesus Kristus, og som de tror, at Jesus er den eneste, der kan give alle mennesker, fordrer af dem, at de altid er parat til at kæmpe for den – med kærlighedens våben og med et oprigtigt forsøg på ikke at mistolke sine modstanderes standpunkter.

Mens Maharaj Ji vil harmoni, vil Jesus distance mellem sig og andre frelserskikkelser.

I det følgende kommer denne distance forhåbentlig frem, uden at hverken kristendommen eller gurufolkets tro forvrænges.

Sammenligningen mellem gurufolket og Kristus-folket kompliceres dog af, at der er mange forskellige opfattelser af kristendommen. Men ligesom gurufolket vil distancere sig fra falske disciple, der klart og tydeligt taler imod Maharaj Ji's lære, vil vi også distancere os fra dem, som nok bærer kristen-navnet, men som dog klart modsiger Jesus og de første kristne.

Når vi derfor sætter Maharaj Ji op imod Jesus, er det den Maharaj Ji, som nu taler, og sådan som han forstås af sine nulevende disciple, hans første disciple, som sættes op imod den Jesus, som de første kristne forstod ham.

Med andre ord: Gurutro er den tro, som Maharaj Ji har sat sit stempel på. Kristus-tro er den tro, som Jesus og hans apostle har forkyndt. Ikke senere forfalskninger.

Hvem var da Jesus? Vi lader Kristus-folket og guru-folket besvare dette spørgsmål.

A. Jesus var Kristus

Engang i begyndelsen af 30'erne i det første kristne århundrede afsluttede apostelen Peter sin pinseprædiken således:

„Denne, Jesus, har Gud ladet opstå; derom er vi alle vidner . . . Så skal da hele Israels hus vide for vist, at den Jesus, som I korsfæstede, ham har Gud gjort både til Herre og Kristus“ (Ap. G. 2,32.36).

Jesus – Guds svar, Guds endegyldige svar. Mennesket Jesus, kun han får Guds navn, kun han kaldes Kyrios, Herren. Og han er Kristus, Guds salvede, som gik i døden for menneskehedens synd.

At Gud har godtaget Jesu offer, ses af den kendsgerning, at Gud har oprejst Jesus fra de døde – „derom er vi alle vidner“. Med de første kristne vidner har kristne til alle tider bekendt: Jesus *var* og Jesus *er* Guds svar. Ikke i menneskeguden Jesus, men i Guds-mennesket Jesus har Gud handlet til frelse for alle mennesker. Og denne frelse er uløseligt knyttet sammen med, at Jesus er Kristus. Ikke blot mennesket Jesus døde. Ikke blot Guds-ånden Kristus døde. Men Jesus Kristus døde.

Helt anderledes ser gurufolket på disse centrale forhold i den kristne tro. På en måde, som er fremmed for det bibelske vidnesbyrd, skelner de mellem mennesket Jesus og Kristus-ånden.

Dobbeltnavnet Jesus Kristus betyder, at den guddommelige ånd i forfaldstider tager bolig i forskellige kroppe. Kundskaben kan kun meddeles igennem en krop. Den Kristus-ånd, som tog bolig i Jesus, har nu taget bolig i Maharaj Ji. Jesus var sin tids fuldkomne mester. Maharaj Ji er vor tids Kristus. Men selv om Kundskaben kun

kan meddeles igennem en krop, sprænges dog enheden på det punkt, som for kristne er det centrale, nemlig Jesu Kristi død. Ikke kun Jesus, men *Jesus Kristus* døde, hævder Bibelen.

Ole Grünbaum i et interview:

„At Jesus ikke kunne dø, eftersom han var fuldstændigt forenet med Gud, betyder naturligvis ikke, at hans krop ikke kunne dø. Kristus dør aldrig, for Kristus er en bevidsthed, og den bevidsthed er uafhængig af kroppen, selv om den kan have bolig i kroppen.“⁵¹

„Kristus dør aldrig“ – og døde altså heller ikke, da Jesus døde. Derfor er det eneste, som interesserer gurufolket, titlen Kristus.

„Kristus er frelseren, og det er det, som interesserer ved Jesus Kristus.“⁵²

Denne „løsning“ på dobbeltnavnet Jesus Kristus tilintetgør frelsen, gør det umuligt at tale om, at Jesus som Kristus er opstået fra de døde, og ignorerer fuldstændigt, at Jesu apostle overalt vidner om, at Kristus døde og opstod. Vi skal bare plukke et par sætninger ud fra Paulus' brev til romerne for at vise, hvilken skærende kontrast der er mellem gurufolkets påstand: „Kristus dør aldrig,“ og Jesu apostles forkyndelse.

Paulus' brev til romerne:

„... Kristus døde for os, mens vi endnu var syndere“ (5,8). „... Kristus ... dør ikke mere“ – fordi han engang er opvakt fra de døde (6,9). „... Gud opvakte Kristus Jesus fra de døde“ (8,11). „... Kristus er den, som er død, ja meget mere: som er opstanden, som er ved Guds højre hånd, som også går i forbøn for os“ (8,34).

Og sådan kunne man blive ved. Forskellen skulle være åbenbar for enhver, som *vil* se den!

At det ikke er for meget sagt, at frelsen efter bibelsk tankegang tilintetgøres, når man løser mennesket Jesus

fra Kristus, vidner 1. Johannes' brev klart om. Gurufolkets „løsning“ af dobbeltnavnet var også kendt i det første kristne århundrede og blev stærkt bekæmpet.

De modstandere, Johannes bekæmper i sit brev, er karakteriseret af deres falske syn på det kristne liv og af deres falske syn på Jesus. Det syn på Jesus, som Johannes bekæmper, ligger tæt op ad gurufolkets syn på Jesus.

Lad os derfor se lidt nærmere på dette. Der er tre vigtige steder i 1. Johannesbrev:

2,22:

„Hvem er løgneren, om ikke han, som nægter, at Jesus er Kristus?“

Hvis vi kun havde dette vers at holde os til, kunne man måske forledes til at tro, at de falske lærere ligesom jøderne fornægtede at Jesus var Kristus. Men deres vranglære er mere spidsfindig, og dermed også mere farlig.

4,2-3:

„Derpå kan I kende Guds Ånd: enhver ånd, der bekender, at Jesus er Kristus, kommen i kødet, er af Gud. Og enhver ånd, der ikke bekender Jesus, er ikke af Gud; men dette er Antikrists ånd, som I har hørt skal komme, og den er allerede nu i verden.“

Det falske syn på Jesus har at gøre med inkarnationen, dvs. Jesu menneskevordelse. Havde vi kun haft dette ord, kunne man forledes til at tro, at vranglærerne fornægtede inkarnationens under. Men stadigvæk er deres syn på Jesus mere spidsfindigt end som så. Gurufolket kan da også uden tøven bruge dette skriftord og få det til at sige noget om Maharaj Ji. Gud kommer jo også efter deres opfattelse i „skikkelse af en Fuldkommen Mester“.⁵³

Det tredje – og afgørende – skriftafsnit finder vi i 5,6. Dette vers kan gurufolket ikke benytte efter sit faktiske indhold. Det rammer dem klart. Her siger Johannes:

„Han (Jesus) er den, som kom med vand og med blod: *Jesus Kristus*; ikke med vandet alene, men med vandet

og med blodet; og det er Ånden, som vidner, fordi Ånden er sandheden.“

Hvad betyder nu dette?

Først bemærkes enheden mellem mennesket og Kristus. Frelseren er *Jesus Kristus*.

Dernæst: Hvad betyder vandet? Og hvad betyder blodet? Der kan næppe være tvivl om, at Johannes henviser til to vigtige frelseshistoriske begivenheder i Jesu liv. Vandet er Jesu dåb. Blodet er Jesu blod, dvs. Jesu død.

VANDET:

I sin dåb blev Jesus bekræftet i at være Guds Søn. Han blev udrustet med Helligånden til sin specielle tjeneste, og han solidariserede sig med syndere. Dåben er ellers beregnet for syndere, kun for syndere. Jesus havde ingen synd. Alligevel solidariserer han sig med menneskeheden.

Ved Jesu dåb lød stemmen fra Himmelen:

„Denne er min Søn, den elskede; i ham har jeg velbehag“ (Matt. 3,17).

BLODET:

Med dette udtryk henvises der til Jesu død på korset. Her solidariserer Jesus sig igen med syndere. Han bliver menneskehedens stedfortræder. Kun den, der har syndet, skal dø. Da Jesus er syndfri, skyldes hans død ikke synden. I hvert fald ikke hans egen, men menneskehedens. Han er „soning for vore synder, ja, ikke alene for vore, men også for hele verdens“ (1. Joh. 2,2).

Nøglen, som lukker op til forståelse af de falske læreres syn på Jesus, kommer med sætningen: „*Ikke med vandet alene*.“ Det giver os lov til at slutte, at de falske lærere har sagt: Javist – Jesus er Kristus. Det har Gud vist igennem hans dåb. Og dermed har de sat punktum. Men de, som sætter punktum før Jesu død – og den dermed forbundne opstandelse – har intet som helst begrebet af, at Jesus er Kristus. Jesus kom ikke bare med vandet =

dåben. Han kom med vandet *og* med blodet. Hans død kan ikke undværes. Og undværes den, så stemples en sådan opfattelse som antikristelig.

Her skal vi ikke belaste denne korte fremstilling med at forsøge at identificere disse omtalte vranglærere.⁵⁴ Det er tilstrækkeligt at understrege, at disse nok har holdt fast på en enhed mellem mennesket Jesus og Kristus-ånden, men – NB – kun fra Jesu dåb til kort tid før hans død. Efter deres opfattelse var det således ikke Gudsmennesket Jesus Kristus, som døde på korset. Kun mennesket Jesus. Den krop, som hang på korset, var bare en ganske almindelig menneskekrop.⁵⁵ Det, som kommer direkte fra Gud, kan ikke dø – hævdede de. Gurufolkets hævdel-se: „Kristus dør aldrig“ ligger tæt op ad de falske lære-res.

Efter kristen tankegang har frelsen altså noget med Jesu død at gøre, den Jesus, som også i sin død er Kristus. Det siger Jesu „mahatma“, Johannes.

Frelsen har ikke noget med Kristi død at gøre. Det sagde Johannes' modstandere. Det siger gurufolket, Maharaj Ji's „apostle“.

Og når de siger det, tilintetgør de frelsen. Ja, gør Gud til en løgner og gør Guds kærlighedshandling til pjatteri.

„Deri består kærligheden: ikke i at vi har elsket Gud, men i, at han elskede os og sendte sin Søn til soning for vore synder“ (1. Joh. 4,10).

Efter bibelsk tankegang *var* Jesus Kristus, og han *er* det nu. Han var ganske rigtig sin tids „guru“, selv om gurufolket med denne betegnelse ikke har fattet indholdet i Jesu egentlige gerning.

Vi skal nu følge en anden af gurufolkets påstande, nemlig den, at der altid er en Kristus i verden. Det er jo en meget følgerigtig slutning, hvis Kristus ikke dør. Om end den altså ikke tager højde for, at Jesus er død og er opstået fra de døde. Heller ikke denne påstand kan – som vi skal vise – harmoniseres med den kristne forståelse.

B. Der er altid en Kristus

Mens kristne siger: Kristus lever altid, siger gurufolket: Der er altid en Kristus. Kristendommen hævder, at Jesus Kristus efter en gang at være død og opstået fra de døde nu lever hos Gud. Gurufolket hævder, at der altid vil være en Kristus *på jorden*.

Tankegangen bag gurufolkets forestillinger herom er klart formuleret af Krishna og accepteres som sandhed af Maharaj Ji:

„Hver gang der er et forfald i Sand Religion, vil Jeg manifestere Mig i en menneskeskikkelse og komme og beskytte Mine hengivne disciple.“⁵⁶

Og den indiske helgen, Ramakrishna, som levede for 100 år siden, citeres med bifald af Ole Grünbaum for følgende:

„I hver tidsalder inkarnerer Gud sig selv som guru for at undervise menneskeheden.“⁵⁷

Den ene fuldkomne mester vil afløse den anden. „Altid kommer der en mester.“ Efter Maharaj Ji's død vil der komme en anden:

„Der er en tid, hvor Jeg er levende, og der er en tid, hvor Jeg vil være død. Så vil der komme En efter Mig, og Han vil fortælle jer de samme ting.“⁵⁸

Der vil blive „en hel række“ af sådanne guruer eller kristus'er. Dette er en påstand, en tros-påstand. Sådanne findes der naturligvis mange af, både hos gurufolket og hos Kristus-folket. Sådanne kan man enten bøje sig for eller forkaste.

Man kan imidlertid kun forkaste gurufolkets forsøg på at få denne opfattelse legitimeret af Jesus Kristus. I stedet for at se på den helt indlysende baggrund, som Ny Testamente arbejder ud fra, at Gud kun har én søn, finder man nogle skriftord, som er så tilpas dunkle, at man kan læse sine egne tanker deri. Langt rigtigere havde det

været, hvis man klart erkendte, at dette er en tanke, som er aldeles fremmed for Ny Testamente.

Hvordan argumenterer da gurufolket for, at denne tankegang også findes i Bibelen?

Ole Grünbaum:

„Alle Fuldkomne Mestre har fortalt, at der altid er en levende Fuldkommen Mester (Kristus lever evigt!), men hvordan mesterens kraft passerer fra en krop over i en anden er et spørgsmål, som ikke kan besvares.“⁵⁹

Da Jesus stilles i rækken af de fuldkomne mestre, vækkes interessen, når det hævdes, at også han har fortalt det. Det nærmeste, Ole Grünbaum kan komme en dokumentation af denne tankegang, er følgende:

„Kristne mennesker mener, at Jesus var den eneste, og indtil han kommer igen, er der ikke andre. Men står det i Bibelen? Er Jesus citeret for at have sagt, at han skulle være guru også efter sin død? Nej! Jesus sagde til sine samtidige, at hvis de kom til ham, så kunne han hjælpe dem. Han sagde ikke, at han ville kunne hjælpe dem efter sin død, hvis de læste en bog om ham! Tværtimod sagde han: *'Mens jeg er i verden, er jeg verdens lys'* (Joh. 9:5). *'Jeg udgik fra Faderen og er kommet til verden; jeg forlader verden igen og går til Faderen'* (Joh. 16:28). Men vi er ikke ladet alene tilbage: *'... når han, Sandhedens Ånd, kommer, skal han vejlede jer til hele Sandheden'* (Joh. 16:13).“⁶⁰

Vi bemærker, at man skulle kunne gå nogenlunde fordomsfrit i gang med at besvare spørgsmålet, om Bibelen lærer det samme som gurufolket på dette punkt. Spørgsmålet er her ikke, om gurufolket eller Kristus-folket har ret. Det er og vedbliver at være et trosspørgsmål. Men det spørgsmål, Ole Grünbaum opkaster, er spørgsmålet, om Bibelen lærer, at der altid er en Kristus på jorden og tager Jesus til talsmand for dette synspunkt.

Et lignende synspunkt kommer frem i et læserbrev fra en af guru-disciplene:

„ . . . Jesus sagde aldrig, at han var vejen for al fortid og fremtid, faktisk mener jeg, han gjorde opmærksom på det modsatte ved at sige: 'Mens jeg er i denne verden, er jeg verdens lys' (Joh. 9,5).“⁶¹

Gurufolkets svar er klart. Der er altid en Kristus. Kristus-folket har et helt andet svar på dette spørgsmål. De hævder:

Der er kun én Kristus

Gurufolket skifter næppe mening ved at blive konfronteret med den mængde af skriftord, som omtaler, at Jesus er Messias. Også de vil medgive, at Jesus var sin tids guru, den guddommelige inkarnation af Gud for sin tid. Derfor må vi finde nogle begreber eller betegnelser, som klart viser, at gurufolkets påstand om, at hver tid har sin Messias, i hvert fald ikke kan harmoneres med Bibelens tale og derfor er falsk efter kristen tankegang.

1. Efter bibelsk tankegang har Gud ikke en række sønner at sende, ikke et arsenal af sønner. Han har kun én, Jesus Kristus. Det betyder ikke, at Gud i tiden forud for Jesus har været den tavse Gud. Han har talt på mange forskellige måder og gennem mennesker, han udvalgte. Men i og med sendelsen af sin Søn, Jesus, har Gud talt endegyldigt. Dette kommer klart frem i Hebræerbrevets indledning:

„Efter at Gud fordum mange gange og på mange måder havde talt til fædrene ved profeterne, har han nu ved dagenes ende talt til os ved sin Søn, hvem han har indsat som arving til alle ting, ved hvem han også har skabt verden“ (Hebr. 1,1–2).

I den såkaldte „lille Bibel“ – fordi vi her finder kristendommens budskab i en nøddeskal – siges der:

„Thi således elskede Gud verden, at han gav sin Søn *den enbårne*, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv“ (Joh. 3,16).

Her tales ikke om, at Gud har givet en af sine sønner, men han har givet *den enbårne*. Hvad ligger der nu i dette udtryk? Der ligger dels tanken om, at Jesus er *den eneste*, dels at han er den unikke, *den enestående*. Samme ord findes i omtalen af Jairus' datter – hende, Jesus opvakte fra døden. Hun var Jairus' *eneste* datter (Luk. 8,42). Og enkens søn fra Nain omtales også med samme ord. Han var hendes *eneste* søn (Luk. 7,12).

At Jesus som Guds *eneste* Søn har en *enestående* opgave, kan ses ud fra Hebræerbrevets brug af samme græske ord.

„I tro bragte Abraham Isak som offer, da han blev sat på prøve; ja, *sin enbårne* var han rede til at ofre, skønt han havde fået forjættelserne, og der var sagt til ham: 'Gennem Isak skal en slægt få navn efter dig'“ (Hebr. 11,17–18).

I dette vers ligger betoningen på, at Isak var Abrahams *enestående* søn. Kun han var født i kraft af Guds forjættelse.

Når derfor „den lille Bibel“ taler om, at Gud gav sin *enbårne* Søn, så betyder det, at Jesus var Guds *eneste* og *enestående* Søn. Han blev givet en gang til verden. Og han blev én gang for alle givet hen på korset for at sone alle menneskers synder.

„... og han er soning for vore synder, ja, ikke alene for vore, men også for hele verdens“ (1. Joh. 2,2).

At Jesus er soning „for hele verden“, betyder ikke blot den daværende verden. Heller ikke blot den fremtidige. Men også for den verden, som levede før Jesus. Det er en ægte bibelsk tankegang, at de, der levede i den gammeltestamentlige tid, blev frelst i forventningen om, at Gud skulle sende en frelser.

Netop i spørgsmålet om betydningen af Jesu død findes der en mægtig kløft mellem gurufolket og Kristus-folket. Jesu døds betydning negligeres fuldstændig. „Kristus dør aldrig.“

2. At Jesu Kristi død ikke skal gøres om, fordi den er enestående og har evige virkninger, markeres stærkt af Hebræerbrevets forfatter. Gentagne gange omtaler han Jesu død som en en-gang-for-alle-gerning. Mens den gammeltestamentlige offertjeneste pegede frem på Jesu offer, så har Jesus en-gang-for-alle opfyldt denne forjættelse og dermed bragt en ende på de jødiske ofre.

Jesus gik „ikke med blod af bukke eller kalve, men med sit eget blod én gang for alle ind i helligdommen og vandt en evig forløsning“ (Hebr. 9,12).

Og lidt senere i samme kapitel:

„Ej heller gik han derind for at ofre sig selv mange gange, således som ypperstepræsten år for år går ind i helligdommen med blod, som ikke er hans eget; i så fald havde han måttet lide mange gange siden verdens grundlæggelse. Men nu er han én gang for alle ved tidernes fuldendelse åbenbaret for ved sit offer at bortskaffe synden“ (Hebr. 9,25–26).

Det skulle ud fra sådanne vers være umuligt at hævde, at der altid er en Kristus. Det skulle også være umuligt at hævde, at Jesu centrale gerning er den samme som Maharaj Ji's. Og det skulle være umuligt at hævde, at Bibelen lærer, at Kristi gerning skal gøres om.

Skyldes det uvidenhed fra gurufolkets side, så må man undskylde dem en smule og håbe på, at de er så ærlige, at de vil erkende, at de groft har fortegnet billedet af Bibelens lære.

Men at en sådan karikatur af det kristne budskab findes, er vel i grunden ikke så mærkeligt, når Maharaj Ji selv siger, at hans kendskab til kristendommen ikke er alt for stort. Af den grund burde han og hans tilhængere være mere varsomme med deres påstande, end de er.

„Jeg har en Bibel og Jeg har læst lidt af Bibelen.“⁶² Man kunne ønske, at Maharaj Ji havde læst lidt mere!

3. Selv om det skulle være klart, at de første kristne men-

te, at Jesus var noget helt enestående – og at de ikke ventede andre „guruer“ – skal vi dog tage os plads til at nævne et par andre centrale temaer, som kan vise, hvor fatal gurufolkets tolkning af Bibelen er.

Med Jesu Kristi død er historien ikke slut. Jesu død skal ganske vist ikke gøres om. Men Jesus opstod fra de døde og lever nu. Den Jesus, som de første kristne havde set, hørt og vandret sammen med, venter de, skal komme igen. Der kunne nævnes i snesevis af eksempler herpå. Vi skal nøjes med ét, hvorom der ikke burde herske nogen diskussion.

Efter Jesu opstandelse færdes han sammen med disciplene i 40 dage. Herefter optages han til Himmelen. Da Jesus er borte, fortælles der følgende i Apostlenes gerninger:

„Som de (disciplene) nu stirrede op imod Himmelen, medens han fór bort, se, da stod der hos dem to mænd i hvide klæder, og de sagde: 'I galilæiske mænd, hvorfor står I og ser op imod Himmelen? Denne Jesus, som er optaget fra jer til Himmelen, han skal komme igen på samme måde, som I har set ham fare til Himmelen'" (Ap. G. 1,10–11).

Lykkeligvis står der ikke i teksten: „Den Kristus som er optaget fra jer . . .,“ for da ville gurufolket med deres vilkårlige og ubibelske sondring mellem mennesket Jesus og Kristus-ånden have hævdet, at det kun var Kristus-ånden, der skulle vende tilbage!

Men i ovennævnte skriftord står det jo sort på hvidt, at det er den samme Jesus, som disciplene lige havde taget afsked med, som skal komme igen. Ét er derfor, om man ikke *tror*, at Jesus kommer igen. Dette benægtes desværre også af en del teologer i dag. Noget andet er det, hvis man hævder, at Bibelens forfatter ikke venter og ser frem til Jesu genkomst. Ovennævnte teologer, som nægter at tro, at det vil ske, kan dog ikke komme uden om, at Bibelen faktisk lærer det.

Og man kunne blive ved. Man kunne nævne alle de steder, der taler om Jesu genkomst, Menneskesønnens andet komme. Men lad disse antydninger være nok. Bibelen hævder ikke, at der altid er en Kristus. Den hævder, at der er én. En-gang-for-alle har denne ene Kristus åbenbaret sig. En-gang-for-alle er han død. Denne død skal ikke gøres om. Gud er tilfreds med det offer, Jesus har bragt. Og det kan ikke gøres om. Det er jo ikke et godt skuespil, vi er vidner til på Golgata. Det gentages ikke, selv om vi klapper i hænderne. Tæppet er rullet ned for den scene. Det drama udspilles aldrig mere. Én gang var nok – nok for hele verdens frelse.

Tilbage står dog at sige lidt om Jesus-ordet fra Johannes-evangeliet:

„Mens jeg er i verden, er jeg verdens lys“ (Joh. 9,5). Indrømmet: – trukket ud af sin sammenhæng og uden hensyntagen til, hvad Bibelen ellers beretter, kan man med lidt god vilje få Jesus til at sige, at der skal komme guruer efter ham. Men det kan man ikke, dersom man læser hele evangeliet igennem. Med disse ord har Jesus ikke sagt noget om, hvad han er efter sin død. Han antyder, at der kommer en dag, hvor han ikke længere er i verden. Forkert er det ud fra sætningen: „Mens jeg er i verden, er jeg verdens lys“ at slutte: „Når jeg ikke længere er i verden, er jeg ikke lyset.“ Denne slutning er lige så forkert som ud fra følgende sætning: „Mens jeg skriver denne bog, er jeg bogens forfatter“ at slutte: „Når jeg ikke længere skriver denne bog, er jeg ikke bogens forfatter“ (!). En sådan argumentation skyldes en logisk brist.

Nuvel – bedre end at fremdrage sådanne argumenter er det at vise, hvad Jesus ellers siger om tiden efter sin død. Det siges der en hel del om i Johannesevangeliet, især i den såkaldte „afskedstale“, som Jesus holder for sine disciple den sidste aften, han er sammen med dem. Det kan man læse om i kapitlerne 13–17 i Johannesevangeliet.

Situationen denne aften er, at disciplene er bange og

desillusionerede. Nu skal de være alene. Jesus ved, at han nu skal dø, og har ikke lagt skjul på det. I den situation må det være væsentligt at spørge om, hvad Jesus lover sine disciple.

Og der er ikke en eneste skjult henvisning til, at en anden guru skal komme med tiden. Tværtimod er der helt klare henvisninger til, at Jesus vil sende Talsmanden, Helligånden.

Forestillingen er ikke den, som Ole Grünbaum hævder, at Helligånden efter Jesu død skal tage bolig i en anden guru.⁶³ Dette er udtryk for en eklatant misforståelse. Hvad Jesus lover, er, at Helligånden skal tage bolig i ethvert Kristus-troende menneske – hvilket er noget helt andet!

Vigtigt er det i denne forbindelse at nævne Jesu ord: „Og jeg vil bede Faderen, og han skal give jer en anden talsmand til at være hos jer *til evig tid*“ (Joh. 14,16).

Dette er ikke et løfte om en ny guru. Det er et løfte om, at Jesus ved sin Helligånd vil være hos sine troende, alle dem, der lever mellem hans første og hans andet komme. Og når man kobler oplysninger fra v. 26 i samme kapitel på, vil man se, hvor umuligt det er at benægte, at Jesus lærer, at han vil være med sine disciple alle dage:

„Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alle ting, og *minde jer om alt, hvad jeg har sagt jer.*“

Og så siger gurufolket, at Jesus ikke „er citeret for at have sagt, at han skulle være guru også efter sin død“!

Passende kunne vi afrunde dette afsnit med et par vers fra Hebræerbrevet:

„Og så vist som det er menneskenes lod én gang at dø og derefter dømmes, således skal også Kristus, efter én gang at være blevet ofret for at bære manges synder, anden gang komme til syne, ikke for at bære synden,

men til frelse for dem, som bier på ham“ (Hebr. 9,27–28).

Mellem Jesu død og Jesu genkomst gælder derfor stadigvæk Jesu gerning. Dem, som bier på ham, skal frelses. De hviler i hans fuldbragte værk, den gerning som han engang-for-alle har udført for menneskehedens frelse ved sin død og opstandelse. De, som ikke bier på ham og ikke hviler i hans engang-for-alle-gerning, skal fortabes.

Derfor er det efter kristen tankegang en hån imod Guds handlemåde at hævde, at der altid er en Kristus. Rigtigt er det, at der altid er mennesker, som hævder noget sådant. Men det gør ikke sagen sand.

At hævde, at Bibelen lærer, at der altid er en Kristus, kan være udtryk for uvidenhed og kan være en form for uredelighed. Derimod har enhver lov til at tro noget andet, end det Bibelen siger. Det behøver ikke at være udtryk for uredelighed, om end det efter bibelsk tankegang er en hån imod den levende Gud. I sin store kærlighed har han ofret sin *enbårne* Søn. Hvem er jeg, at jeg tør blæse på denne Guds kærlighed, og dermed gøre Gud til en løgner?

Vi skal nu se, hvad Bibelen lærer om Jesu genkomst og vise, hvordan gurufolket forklarer, at Maharaj Ji er vor tids Jesus.

C. Maharaj Ji – vor tids Kristus

I sidste afsnit så vi, at der for en kristen tankegang er identitet mellem den Jesus, der døde på korset og opstod fra de døde påskemorgen, og så den Jesus, som skal komme igen. Det er den samme Jesus, det drejer sig om.

I de tre første evangelier – Mattæus, Markus og Lukas, de såkaldte synoptiske evangelier – er genkomstmotivet ofte forbundet med omtalen af *Menneskesønnen*. Denne titel anvendte Jesus fremfor nogen anden som betegnelse på sig selv. Med denne betegnelse fik han bl. a. sagt to vigtige ting om sig selv:

1. For menneskehedens skyld skal Menneskesønnen give sit liv:

„Så begyndte han (Jesus) at lære dem, at Menneskesønnen skulle lide meget og vrages af de ældste og ypperstepræsterne og de skriftkloge og dræbes, men opstå tre dage efter“ (Mark. 8,31).

2. Og Menneskesønnen skal holde dom, når han kommer igen:

„Thi Menneskesønnen skal komme i sin Faders herlighed med sine engle; og da skal han gengælde enhver hans gerning“ (Matt. 16,27).

I Johannesevangeliet findes samme tankegang. Igennem sin lidelse, død og opstandelse skal Jesus herliggøre Gud. Jesu storhed ses nemlig i hans ringhed, i det tilsyneladende nederlag på korset.

„Da svarede Jesus dem og sagde: 'Timen er kommet, da Menneskesønnen skal herliggøres. Sandelig, sandelig siger jeg eder: hvis hvedekornet ikke lægges i jorden og dør, bliver det kun det ene korn; men hvis det dør, bærer det megen frugt“ (Joh. 12,23–24).

Hvedekornet er her et billede på Jesus og hans død, og på betydningen af denne.

Men han er også Menneskesønnen, der skal holde dom:

„Og han (Gud) har givet ham (Jesus) magt til at holde dom, fordi han er Menneskesøn“ (Joh. 5,27).

At Menneskesønnen Jesus skal holde dom – og fordømme mennesker – skyldes menneskets forkastelse af frelsen i Jesus. Jesu egentlige gerning er at frelse. Men de mennesker, som ringeagter ham og siger nej til denne frelse her på jorden, skal engang møde Menneskesønnen som den strenge dommer. Ja, et sådant menneske har allerede ved sit nej dømt sig selv her på denne jord, således

at Menneskesønnen kun skal stadfæste denne dom. Klart kommer denne tankegang frem i følgende vers:

„Thi Gud sendte ikke sin Søn til verden for at dømme verden, men for at verden skal frelses ved ham. Den, som tror på ham, dømmes ikke; den, som ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har troet på Guds enbårne Søns navn“ (Joh. 3,17-18).

Sammen med alle kristne til alle tider venter også nutidens kristne på Jesu genkomst. Når han kommer, er denne verdens historie slut. Da skal Guds rige oprettes i kraft og herlighed. Og dommen begynder.

Er dette, hvad der nu er ved at ske, efter at guru Maharaj Ji er kommet? Svaret er ja, dersom man er gurudiscipel. Svaret er nej, dersom man er Kristusdiscipel.

Hvordan sandsynliggør gurufolket denne påstand ud fra Bibelen? Ole Grünbaum citerer f. eks. Matt. 24,30-31:

„ . . . og de skal se 'Menneskesønnen komme på himmelens skyer' med kraft og megen herlighed. Og han skal sende sine engle ud med mægtig basunklang, og de skal samle hans udvalgte sammen fra de fire verdenshjørner og fra himlenes yderste grænser.“

I stedet for at finde hovedessensen af disse vers, nemlig at Jesus lover sine troende at komme igen og oprette Gudsriget, og i stedet for at kæde det sammen med domsmotivet, som vi ovenfor har vist ligger i Menneskesøns-forestillingen, kommenterer Ole Grünbaum disse vers på følgende måde:

„Dette er mærkelig tale, men hvad nu, hvis Jesus havde et syn, hvor han så Menneskesønnen komme i flyvemaskine? Er det ikke at 'komme på himmelens skyer med kraft og megen herlighed'? Og hvad nu, hvis Jesus havde set helgener rejse ud i verden og tale til store forsamlinger gennem højtaleranlæg? Er det ikke meget naturligt ud fra den tids sprogbrug at sige, at 'han skal sende engle ud med mægtig basunklang'?“⁶⁴

Nu er Ole Grünbaum godt klar over, at han med denne udlægning – eller man burde snarere kalde det en indlægning – er ude på gyngende grund, idet han indrømmer, at der altid kan rejses indvendinger mod en sådan forståelse, og hans ønske er ikke at starte en diskussion om „selve denne profeti“. Men hvorfor så nævne den? Hensigten er jo at vise, at Jesus og de første kristne profeterede om guru Maharaj Ji's flyvemaskine og højttaleranlæg! Og selv om vel kun få er så godtroende, at man accepterer noget sådant, så er det en betænkelig sag at foregive denne harmoni mellem Jesus og Maharaj Ji. Ole Grünbaums kommentar siger ikke det mindste om, at guru Maharaj Ji er vor tids Kristus, men siger en hel del om gurufolkets bibelbrug, dvs. bibel-misbrug!

Hvis guru Maharaj Ji ikke er Jesus, som er kommet igen, hvem er han da? Er han en af de falske Messias'er, som Jesus profeterede om? En af dem, som skal gøre store tegn og undere for at føre de kristne vild? Jesus sagde jo:

„Hvis nogen da siger til jer: 'Se, her er Kristus', eller 'Dér'! så skal I ikke tro det. Thi falske Messias'er og falske profeter skal fremstå og gøre store tegn og undere for, om det er muligt, at føre endog de udvalgte vild“ (Matt. 24,23–24).

Efter bibelsk tankegang er ethvert menneske, som gør sig selv lig med Jesus eller fører andre bort fra frelsen i Jesus, en falsk profet. Sådanne falske profeter fandtes allerede på det tidspunkt, hvor Det nye Testamente blev skrevet. I sit første brev kalder Johannes sådanne vranglærere for *antikrister*.

„Mine børn, nu er det de sidste tider; og som I har hørt, at Antikrist kommer, således er allerede nu mange antikrister trådt frem; deraf ser vi, at det er de sidste tider“ (1. Joh. 2,18).

I deres ydre træk kan antikristerne være meget forskellige. Når derfor kristne kan stemple både gurufolket og

Hitler-folket som antikristelige bevægelser, så skyldes det ene og alene, at begge retninger fører bort fra Kristus. Kun på dette punkt tjener sammenstillingen mellem gurufolket og Hitler-folket et formål. Ellers ville denne sammenstilling være uretfærdig for begge parter vedkommende! Der findes, for at sætte sagen i relief, både *onde* antikrister og *gode* antikrister. De antikrister, som Johannes i sit første brev bekæmper, har vi ingen som helst grund til at vurdere som særlig onde, særlig umoralske, særlig umenneskelige. De er antikrister, fordi de forkyndte forkert om Jesus og livet med ham, og derved tiltetgjorde de frelsen for deres tilhørere. Derfor er de „gode“ antikrister onde!

For at imødegå indvendingen, at guru Maharaj Ji er en af de falske profeter, Jesus forudsagde ville komme, siger Ole Grünbaum:

„I skriftstedet her står der, at falske profeter ’gør store tegn og undere’. Gør Guru Maharaj Ji ’store tegn og undere’? Nej, det gør han ikke.“⁶⁵

Bortset fra, at mange af gurudisciplene nu nok i andre sammenhænge vil påstå, at det er et stort og ualmindeligt tegn, at 5–8 millioner mennesker på et par år har modtaget Kundskaben, så kan man naturligvis ikke ud fra det, Maharaj Ji ikke gør, slutte, at han er vor tids Messias. Havde Jesus hævdet, at falske messias’er *altid* gør store tegn og undere, kunne man måske med lidt god vilje argumentere, som gurufolket gør. Men det gør Jesus ikke. Han siger, at *mange* kan gøre tegn og store undergerninger, uden at det derfor er bevis for, at de hører den levende Gud til. Heraf kan man dog ikke slutte, at hvis man ikke gør tegn, så er man en Jesus. Den logiske brist fortsætter! Således siger Jesus i Bjergprædikenen:

„Mange skal sige til mig på hin dag: ’Herre, Herre! har vi ikke profeteret ved dit navn, og har vi ikke ud-drevet onde ånder ved dit navn, og har vi ikke gjort mange undergerninger ved dit navn?’ Og da vil jeg si-

ge dem rent ud: 'Jeg har aldrig kendt jer; vig bort fra mig, I som øver uret'" (Matt. 7,22-23).

Og vi kan atter notere, at der i Johannes' første brev ikke findes nogen spor af, at vranglærerne gjorde store tegn og undergerninger. Alligevel kaldtes de antikrister, fordi de førte mange bort fra frelsen i Jesus Kristus.

For gurufolket fører mødet med deres messias til nogle enorme fremtidsvisioner. Inden udgangen af det 20. årh. regner man med, at alle mennesker har taget imod Kundskaben. Nu – lige nu – oplever man den gamle verdens sidste tider,

„. . . og på et eller andet tidspunkt i det her århundrede, mens Guru Maharaj Ji lever, vil alle de, som er i krop, være disciple af ham. Jeg har ingen grund til at betvivle det, efter hvad jeg har set, men jeg har på den anden side svært ved at forestille mig, hvor fantastisk det ville være“ (Ole Grünbaum).⁶⁶

Det må tiden jo vise!

For kristne er denne tale nok skøn – men samtidig udtryk for en over-optimistisk tro på fremtiden her på denne jord. Kristus-folket har også en fremtidsvision, men den bliver først realiseret efter, at Jesus er kommet igen. Da skal den nye himmel og den nye jord dannes. Inden da vil kristne også gøre deres til, at retfærdigheden må få så gode kår at trives under som overhovedet muligt. Men kristne gør sig ingen illusioner om, at den fulde retfærdighed kan skabes, før Gud har skabt den nye himmel og den nye jord. Dertil er synden for stærk. Og så længe der er noget, der hedder død, er denne tid endnu ikke kommet.

Desuden siger Jesus aldrig, at hele verden og alle mennesker vil komme til at tro på det evangelium, de gode nyheder, han bragte. Tværtimod kunne han sige:

„Men når Menneskesønnen kommer, mon han så vil finde troen på jorden?“ (Luk. 18,8).

Sammen med de første kristne venter nutidens kristne, at Jesus skal komme igen. Og da han aldrig har svigtet sine ord før, gør han det heller ikke på dette punkt. Han kommer, når Gud vil det. Intet menneske kan sætte en tidstabel op for hans komme. Han kommer – til frelse for dem, som har troet på ham. Til dom for dem, som sagde nej til alt det, han har gjort for menneskehedens skyld.

Jesus var Kristus! Ja, og han er det stadigvæk. Han har ikke forandret sig.

Der er altid en Kristus! Ja, Jesus Kristus lever *nu* ved Faderens højre hånd.

Jesus var Kristus! Nej, ikke sådan som gurufolket forstår det. Der er altid en Kristus! Nej, ikke som gurufolket fortolker det. Guru Maharaj Ji – vor tids Jesus! Nej, for Jesus er stadigvæk vor tids Kristus. Og der er kun én.

Nyt indhold i kristne udtryk

I gurufolkets skrifter og taler findes talrige henvisninger til Bibelen og mange allusioner til bibelsk klingende udtryk. Ja, ikke alene til Bibelen, men også til andre hellige religiøse skrifter. Betegnende for disse skrifthenvvisninger er det forhold, at man tilsyneladende er ligeglad med de pågældende citaters oprindelige mening og ofte ignorerer den sammenhæng, de findes i. Alt tolkes i bedste mening, dvs. der lægges præcis det indhold ind i teksterne, som man selv har oplevet. Derfor kan man også i *The Divine Times*, gurufolkets engelske avis, finde en rubrik med overskriften: 'Hvad de hellige skrifter siger'; her opfordres læserne til at sende passende citater til denne rubrik, uanset fra hvilket af de hellige skrifter disse citater stammer.⁶⁷

Sammenhængen er underordnet. Den oprindelige mening spørges der ikke om. Den ene skriftgruppes forhold til en anden interesserer ikke. Den, der har oplevet Kundskaben, har på forhånd fået en fortolkningsnøgle, som gør alle andre gængse „nøgler“ ubrugelige.

Vi skal nu se på et par temaer med bibelske vendinger, som gurufolket ofte henviser til. Vi gør det dels for at vise, hvordan gurufolket presser de bibelske tekster og får dem til at sige andet, end deres forfattere havde tiltænkt; og dels for at vise, hvor nødvendigt det er at have et solidt bibelkendskab, hvis man ikke vil løbes over ende.

Mange har sikkert undret sig over gurufolkets plakater med bibelske slogans, og blader man Ole Grünbaums bog om guru Maharaj Ji igennem, overraskes man over, at hvert kapitel begynder med et citat fra Bibelen. Og ikke nok med det. Over et halvt hundrede bibelvers citeres spredt rundt i bogen, således at Bibelen bliver den mest citerede bog i hans skrift.

Nu er det at tolke Bibelen en vanskelig kunst. Alle står

i fare for at læse sine yndlings- og favoritemner ind i en hvilken som helst tekst. For at undgå det i videst muligt omfang, er det givende at erindre sig reformatorenes tolkningsprincip. Da de genopdagede evangeliet, tolkede de de dunkle og mindre klare skriftord i lyset af de klare. Og ikke omvendt! Går man den modsatte vej, er det ingen sag at få sine egne ideer om et hvilket som helst emne stadfæstet af Bibelen. Det giver tolkningshistorien adskillige skrækkelige eksempler på.

For øvrigt gør samme princip sig gældende ved tolkningen af guru Maharaj Ji's ord og forkyndelse. Tog man et tilfældigt udpluk af hans taler uden hensyn til sammenhængen og uden hensyn til, hvad han ellers har sagt, skulle det være en smal sag at lave en karikatur af gurubevægelsen. En karikatur, som gurufolket på det kraftigste ville tage afstand fra.

Vi skal nu med to eksempler vise, at når mennesker siger det samme, mener de ikke altid det samme. Dette skyldes, at man lægger forskelligt indhold i de samme ord. Hvad angår de bibelske vendinger skyldes det, at gurufolket fylder dem med et nyt og fremmedartet indhold.

A. Ordet er indeni

Et af de hyppigt citerede bibelord er Johannesevangeliets prolog:

„I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud“ (Joh. 1,1).

Hvem, hvad, hvor er dette ord? Gurufolket giver følgende svar: Ordet er ikke Jesus, for hvis han var det, ville det betyde, at han var Gud. Men dette ville medføre, at Jesus, som ellers kaldes Guds Søn, ville være født før faderen. Ordet er heller ikke Bibelen, for den er ikke fra evighed af.

„Så Ordet var en oprindelig vibration, uden begyndelse og uden slutning, uden skabelse og uden ødelæggelse. Se dette er Atman, dette er Gud; Gud blev aldrig

skabt og Gud vil aldrig blive ødelagt. Gud er udødelig.“⁶⁸

Og videre i samme satsang siger guru Maharaj Ji's broder, Shri Bal Bhagwan Ji:

„Vi lever ikke på grund af det åndedrag, vi tager, men vi lever på grund af Ordet, som Gud ytrer inden i os, i vore hjerter. Og hvad er det Ord? Vi må realisere det Ord.“

Dette ord giver Maharaj Ji kundskab om. Ordet er en omskrivning for Gud, som defineres som energi.⁶⁹ Ordet = Gud = den oprindelige vibration = den guddommelige energi findes ikke uden for mennesket, men inden i det. Eller rettere: Det findes også uden for en selv, men er at søge i menneskets indre.

Guru Maharaj Ji:

„Folk prøver jo at finde Gud udenfor. Men hvordan skal de finde ham? Gud er indeni . . .

Folk tror, at jeg er en inder og derfor bør de ikke modtage Kundskaben. Men ser I, det er ikke mig, I modtager . . . Det er min Kundskab, I modtager, og Kundskab har ikke nogen farve, så derfor: modtag min Kundskab, ikke mig!“⁷⁰

Når Johannes taler om Ordet, tænker han ikke på Atman. Med dette ord introduceres en klar hinduistisk tankegang. Atman er sjælen, som er ét med Brahman. Brahman er livsprincippet, verdensaltet, som mennesket kan møde som Atman dybt inde i sjælens inderste.⁷¹

Når Johannes taler om Ordet, tænker han på Jesus. Her kan man sammenligne med indledningen til 1. Johannes' brev:

„Det, der var fra begyndelsen, det, vi har hørt, det, vi har set med vore egne øjne, det, vi skuede og vore egne hænder følte på, ja, om livets Ord, forkynnder vi“ (1. Joh. 1,1).

Hvad gurufolket ikke gør, gør Johannes, nemlig fasthol-

der et paradoks. Jesus er Gud og han var hos Gud, jfr. paradokset mellem Joh. 10,30: „Jeg og Faderen, vi er ét“ og Joh. 14,28: „. . . thi Faderen er større end jeg.“

Hos Johannes nøjes Jesus ikke med at fortælle sandheden, men han er i sin person sandheden. Selv sagde Jesus:

„Jeg er vejen og sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig“ (Joh. 14,6).

Ordet hos Johannes er altså ingen „vibration“, men en person. En person, som var hos Gud fra evighed af, og som var med ved skabelsen:

„Alt er blevet til ved det (dvs. ved Ordet), og uden det blev intet til af det, som er“ (Joh. 1,3).

Ordet er ikke inden i mennesket, men kommer udefra, kommer fra Gud. Jesus bringer ikke blot en åbenbaring, men er selv åbenbaringen. Han fortæller ikke blot om lyset og sandheden, men er selv lyset og sandheden. Derfor, at høre Ordet, tage imod det, er det samme som at tage imod Jesus. Jesus sagde aldrig, hvad Maharaj Ji gør: „Modtag min lære, ikke mig!“ Tværtimod sagde Jesus: „Tro på mig“ (Joh. 14,1).

Hvordan skal man da finde ordet = Jesus? Ikke ved introspektion, ikke ved at se ind i sig selv, men ved at se på Guds gerning, som er sket uden for en selv med Ordet = Jesus.

Koncentrationen omkring menneskets indre viser sig også i det næste begreb, vi skal omtale, og som gurufolket lægger deres nye indhold i.

B. Guds rige er indeni

Et af de centrale begreber i Jesu forkyndelse – ja, vel det mest centrale – er Guds rige. Også gurufolket har gjort det til et hovedbegreb for deres forkyndelse. Alligevel er der en verden til forskel mellem det indhold, Jesus lægger i dette udtryk, og så gurufolkets forståelse.

Mens Jesu gudsrige-forkyndelse siger meget om Jesus selv, da han både er forkynderen af og indholdet af Guds rige, siger guru Maharaj Ji's forkyndelse mest om mennesket, de muligheder ethvert menneske har inden i sig selv.

Følgende citater kan belyse gudsrige-forkyndelsen hos gurufolket:

„Hvis vore hjerter bliver rene, så kan vi se Gud. Og hvad er Gud? Gud er Lys. Det står også i Bibelen. Se, almindeligvis siger vi, at Gud er i Himmelen, eller Gud er Himmelens Konge, men hvor er denne Himmel? Folk siger, nogle folk siger: 'Himmelen er i himmelrummet'. Nogen siger: 'Åh, nej. Himmelen er på jorden.' Nogen siger: 'Himmelen er nedenunder'. Men Bibelen siger: 'Himmeriges Rige er indeni'. Godt, hvis Himmeriges Rige er indeni, så er Gud, som er Himmerigets Konge, også indvendig. Så må vi gå ind i os Selv og se dette, finde dette, kende dette.“⁷²

Og guru Maharaj Ji siger:

„Hvis Gud er i jeres hjerter, hvorfor behøver I så at gå til templet? Gud er i jeres hjerter. I går til templet og I siger: 'Gud, Du er allestedsnærværende, alvidende og almægtig'. Hvorfor behøver I at gå derhen, når Gud er inden i jer? Når Gud er inden i jeres Sjæl? Men I ser ikke efter.“⁷³

Og et andet sted:

„Sandheden findes altid inden i os, vi glemmer Den bare.“⁷⁴

Sandheden, Ordet, Guds rige, Gud findes i ethvert menneske.

Guru Maharaj Ji:

„Hør! Jeg giver jer ikke noget fra min lomme, forstå det! Det er inden i jer, inden i jer.“⁷⁵

Klart kommer dette også frem i et par vers fra en gurusang:

Tættere end dit eget hjerte
lever Gud –
og venter kun på, at du
vender blikket
indad, hvor Han bor,
ikke udad.

Efter en beskrivelse af, hvor herlig Gudsoplevelsen er, lyder det:

Vil du gerne til det sted?
Gå til Ham, der kender det
og som
kan vise dig
det –
inden i dig.⁷⁶

Hvad der bor i menneskets inderste har mange navne. På en indbydelse til satsang hedder det:

„Guru Maharaj Ji's disciple fortæller om den praktiske metode (Kundskaben), som viser os vores sande Jeg, Gud, Sjælen, Jehova, Alt'et, Brahman, Kosmisk Bevidsthed eller hvad man vil kalde det.“⁷⁷

I et sådant udsagn kommer gurubevægelsens anliggende langt klarere frem, end når den fordunkler sin lære, camouflerer den ved hjælp af bibelcitater og bibelsk klingende vendinger.

Og også forskellen til kristendommen. Her er „Jeg“ ikke Gud, sjælen ikke Jehova. Jeg eller sjælen er ikke identisk med Alt'et, Brahman eller kosmisk bevidsthed. For den kristne er det blasfemi at hævde, at der ikke er nogen forskel mellem Gud og mennesket. Gud bor i mennesket, og mennesket er guddommeligt. Det er gurufolkets lære. Og det har tydelige paralleller til hinduismen.

I sin yderst oplysende bog *De store Verdensreligioner* nævner Erik W. Nielsen følgende i slutningen af afsnittet om hinduismen:

„... for hinduen er religionen det 'at tro på det guddommelige i mennesket, på at alguden åbenbarer sig i én selv' (Ringgren). Tanken ligger der helt tilbage fra Upanishaderne, at det er inde i mennesket selv, i menneskets eget inderste væsen, at mennesket finder Gud, finder det sandt værende. Derfor kan også en mand som Vivekananda sige, at den største synd er at kalde et menneske syndigt, fordi man netop på denne måde fornægter dette sandt guddommelige i mennesket, at menneskets sjæl, Atman, er ét med alsjælen, en afspejling af denne.“⁷⁸

Hvad er et menneske? Hvem er Gud? Hvor finder jeg ham? Disse spørgsmål skal vi berøre nedenfor. Men inden vi gør det, skal vi trække et par hovedpunkter frem til forståelse af Jesu forkyndelse om *Guds rige*.

1. I udtrykket Guds rige, eller det identiske: Himmeriget, ligger betoningen på, at vi her har at gøre med *Guds herredømme*. (At oversætte dette begreb med Himmeriges Rige, som gurufolket gør det, er ikke særlig fikst). Når der i evangelierne tales om Guds herredømme eller Guds rige, så tænkes der ikke på et sted. Derimod tænkes der på den situation, hvor et menneske går ind under Guds vilje, Guds herredømme, sådan som han har åbenbaret det.

2. Med Jesus Kristus er Guds rige kommet nær, ja, så nær, at man kan gå ind i det og modtage det. Således siger Jesus:

„Tiden er inde, og Guds rige er kommet nær; omvend jer og tro på evangeliet!“ (Mark. 1,15).

og:

„Sandelig siger jeg eder: den, der ikke tager imod Guds rige ligesom et lille barn, han kommer slet ikke ind i det“ (Mark. 10,15).

3. Men selv om Guds rige er nær, så at man nu kan leve

under Guds herredømme, er det paradoksalt nok samtidig noget, der først kommer i fremtiden. Ikke ved en evolution. Ikke ved at kirken får mere og mere magt over sine. Ikke som gurufolkets forhåbning om, at i dette århundrede skal alle mennesker have fået guru Maharaj Ji's Kundskab. Nej! Guds rige skal engang bryde frem som en revolution. I Guds time. Når Gud vil det. Når Jesus kommer igen. Derfor beder vi i Fadervor: „Komme dit rige.“

4. Talen om Guds rige eller herredømme kan ikke løsri-
ves fra Jesu egen person. Han forkynder dette herredømme. Og han er selv indholdet af det. Nogle er endog gået så langt, at de har talt om, at Jesus er identisk med Guds-
riget.⁷⁹ I hvert fald er der en nær forbindelse mellem Gudsriget og Jesus. Fordi Jesus er kommet, er Guds herredømme kommet. Fordi vi stadigvæk venter på Jesu andet komme, hans genkomst, venter vi på Guds herredømmes komme.

Nu kender man dette rige i tro. Derved bliver det for det almindelige menneskeøje et ringhedens rige. Engang ude i fremtiden skal det oprinde i herlighed. Da skal vi ikke længere tro det, men se det. Men inden dette herlighedens rige kommer, kan man kun få kontakt med det ved at tro på Jesus. Er man ikke tilfreds med det, må man søge andre græsgange.

Kort – meget kort – kan den bibelske gudsrige-tanke opsummeres således:

Med Jesus er Guds rige kommet nær (Mark. 1,15). Gudsrigets kræfter er virksomme i og med Jesu jordiske liv (Matt. 12,28), og det skal engang komme i kraft og herlighed (Mark. 13,26).

Som Jesus engang kom og nu kommer til sine troende ved sit ord og sin ånd og engang skal komme i herlighed, er Gudsriget ligeledes noget, der kom nær på grund af Jesu gerning på denne jord, noget, som nu er, og noget, som skal komme i kraft og herlighed – engang. Den nytestamentlige gudsrige-forståelse kan aldrig skilles fra Jesu person. Den Jesus, som kom – og kommer – udefra, han

er ikke identisk med menneskets sjæl, og findes ikke slumrende inde i menneskets dybeste indre.

At leve i Guds rige betyder at stå under Guds herredømme: at have Jesus som sin Herre og samtidig vente på, at dette herredømme skal bryde synligt frem. Guds rige er således ikke primært en indvortes størrelse.

Helt anderledes ser gurufolket på disse forhold. For dem er Guds rige indeni, inden i mennesket.

Ole Grünbaum:

„At Gud bor inde i vores hjerte, er der mange kristne, som ikke kan forstå. De tror, at Gud er noget meget fjernt. Men i Bibelen står der: '... ved I ikke, at jeres legeme er et tempel for Helligånden ... ær derfor Gud i jeres legeme!' (Paulus' første brev til Korinterne 6,19-20)“ ...

„Han (Jesus) sagde også: 'Guds Rige er inden i jer'“ (Luk. 17,21).⁸⁰

Nu kan man på ingen måde anklage gurufolket for citatfusk, når de hyppigt citerer Luk. 17,21: „Guds rige er inden i jer.“ Hvad man derimod kan anklage dem for, er, at de kun nævner dette enkelte skriftord og tilsidesætter alle andre udsagn i Det nye Testamente om Guds rige. Lige så forkert som det er at ignorere dette udsagn, er det forkert at tilsidesætte alle andre steder i Det nye Testamente om Guds rige. Man ender uvægerligt i en grøft, hvis man ikke vil forstå dette udsagn i lyset af alle de andre steder, Guds rige er omtalt.

Dertil kommer, at bibeloversættere og fortolkere erkender de store vanskeligheder med at forstå og oversætte netop dette vers. I den danske oversættelse siger således en fodnote: „Det kan også oversættes: „*midt iblandt jer*.“ Og man kunne nævne en tredje mulighed: *Guds rige er inden for jeres rækkevidde*.

Det går derfor ikke an at hævde, at Gud bor inde i ethvert menneske; eller påstå, at Bibelen lærer, at mennesket ejer sandheden i sit eget indre, og at man kan finde Gud eller Guds rige ved at kikke ind i sig selv. Sådan ta-

ler Bibelen ikke. Tværtimod hævder den, at mennesket lever i mørket på grund af sin synd og sit oprør mod Gud. Og for at lyset skal gennemtrænge dette mørke, må Gud åbenbare sig, fortælle sandheden til mennesket. Jesus er sandheden, ikke mennesket. Jesus var ét med Gud, samtidig med at han – for nu atter at erindre om paradokset – kan sige: „Faderen er større end jeg“ (Joh. 14,28). At Jesus er ét med Gud, adskiller ham fra alle andre mennesker. Her er han den enestående, helt unikke.

Jamen – hvad så med alle de andre skriftord i Bibelen, som fortæller, at Gud eller Jesus eller Helligånden bor i mennesket? Dem kan man da ikke sådan komme udenom?⁸¹

Nej, det ønsker vi heller ikke! Og heldigvis behøver man ikke at benytte sig af fortolkningskrumspring for at forstå, hvad de bibelske forfattere har ment.

For de bibelske forfattere at se er alt blevet nyt for de mennesker, som er kommet til tro på Jesus Kristus. Før hørte de verden til og var under Satans herredømme. Nu hører de Gud til og er under Jesu herredømme.

Før var Gud deres fjende. Nu er han blevet deres far.

Før var de inde under Guds vrede på grund af synden. Nu er de under Guds nåde på grund af Jesu stedfortrædende gerning for dem på korset.

Før var de slaver under synden. Nu er de blevet trælle under retfærdigheden.

Før søgte de efter en retfærdighed ved at gøre gode gerninger, hvilket stillede dem under Guds fordømmelse. Nu er de friet fra denne fordømmelse, for der er ingen fordømmelse for dem, som er i livssamfund med Kristus Jesus.

Før hørte de døden til. Nu har de fået livet i Jesus Kristus.⁸²

For de bibelske forfattere er der altså et før og et nu. Eller med andre ord: der er forskel på mennesker. Ikke sådan at forstå, at nogle mennesker på grund af visse kvalifikationer eller en vis portion kvalitet hører Gud mere til end andre. Alle er lige langt væk fra Gud. Men troen

på Kristus sætter et skel mellem mennesker. Der er forskel på kristne og ikke-kristne mennesker.

Denne forskel giver sig udslag i, at de kristne får Helligånden. Og deri adskiller de sig fra andre, fra dem, som ikke har Helligånden. Og derfor er de kristne et tempel for Helligånden.

Følgende udtryk fra Det nye Testamente viser, at Helligånden ikke er noget, man har skjult i sig. Eksemplerne er taget fra Apostlenes Gerninger.

„Og de blev alle fyldt med Helligånd . . .“ (2,4).

„ . . . (Jesus) har udgydt den . . .“ (2,33).

. . . Helligånden „faldt på alle dem, som hørte ordet“ (10,44).

. . . Helligånden „kom over dem“ (19,6).

De, der hører Jesus Kristus til, har modtaget Helligånden.

„I modtog jo ikke en Ånd, der giver trællekår, så I atter skulle leve i frygt, men I modtog en Ånd, der giver barnekår, og i den råber vi: 'Abba, Fader!'“ (Rom. 8,15).

Disse ord er ikke sagt til alle mennesker. Men til mennesker, der har taget imod Guds frelse i Jesus Kristus.

Og på samme måde er Gud i de kristne, eller Jesus er det. Her skal bare nævnes to eksempler:

„Jesus svarede og sagde til ham: 'Om nogen elsker mig, vil han holde fast ved mit ord; og min Fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og tage bolig hos ham'“ (Joh. 14,23).

Og Johannes skriver i sit første brev:

„Aldrig har nogen skuet Gud; hvis vi elsker hverandre, bliver Gud i os, og hans kærlighed er blevet fuldkommet i os. Derpå kender vi, at vi bliver i ham og han i os: at han har givet os af sin Ånd“ (1. Joh. 4,12-13).

Det er altså kun de Kristus-troende, som har Gud, Kristus eller Helligånden i deres indre. Gurufolket hævder

altså noget diametralt modsat. Passende kunne dette afsnit afrundes med Paulus' bøn for efeserne. Han beder om

„at Kristus må *bo ved troen* i jeres hjerter, og at I må blive rodfæstede og grundfæstede i kærlighed, så at I *sammen med alle de hellige* må kunne fatte, hvor stor bredden og længden og højden og dybden er, og kende Kristi kærlighed, som overgår al erkendelse, så I kan fyldes med hele Guds fylde“ (Ef. 3,17–19).

Så kunne man ganske vist nævne et par skriftord, som klinger helt panteistisk, f. eks. dette:

„én Gud, alles Fader, som er over alle, gennem alle og i alle“ (Ef. 4,6).⁸³

Men selv om et sådant vers klinger panteistisk, så vidner Det nye Testamente klart om, at Gud er skilt fra verden. Han har skabt verden, kan tale til verden, men står over den. Men en gang efter Kristi genkomst, skal han blive „alt i alle“ (1. Kor. 15,28). Men allerede nu ønsker han at blive herre over mennesket.⁸⁴

Gurufolket: Guds rige er inden i mennesket. Gud, Ordet, Helligånden er i ethvert menneske.

Kristus-folket: Ved troen på Kristus – og kun da – tager Gud bolig i mennesket. Da udgyder han sin Helligånd.

Før dette kan ske, skal Gud sønderknuse vore granithjerter. Og skænke os det, som vi ikke har i os selv, men som vi er på jagt efter.

Efter gurufolkets mening bor Gud i ethvert menneske. Det guddommelige skal bare hjælpes frem, så det kan begynde at fungere. Efter kristen opfattelse kan sandheden ikke graves frem af menneskets dyb. Der må komme én ude fra, fra Gud. Han hedder Jesus. Han levede på denne jord for 2000 år siden. Hans ord er stadigvæk virkekraftige. Han kalder stadig mennesker ud af løggen ind i sandheden, ud af mørket og døden ind i lyset og livet. Det gør han, som forkyndte Guds rige, og som selv er indholdet af det.

En verden til forskel

Der er intet mindre end en verden til forskel på Jesus og guru Maharaj Ji, på det, Kristus-folket vil, og det, guru-folket vil. Denne forskel ligger ikke i østens tankesæt contra vestens, da mange af de tanker, gurufolket fremkommer med, trives i allerbedste velgående i vesten og også gjorde det, før guru Maharaj Ji eller andre af østens gurer gjorde deres entré i vesten. Nej, verden contra Gud, eller verden contra Jesus, er det virkelige modsætningspar.

Verden er her udtryk for menneskeheden, som den faktisk er beskaffen. På grund af skabelsen er der nærhed mellem Gud og mennesket. På grund af synden er der distance. Menneskeheden er i slægt med Gud, for så vidt som alle mennesker er skabt af Gud. Derfor er den levende Gud, han som har åbenbaret sig for Israel og de gammeltestamentlige profeter og afsluttende og endegyldigt har åbenbaret sig i sin Søn, Jesus Kristus – han er alle menneskers Gud. Og han ønsker at frelse alle mennesker, uanset hvem de er, og uanset hvor de lever. Jesu frelsesværk på Golgatas kors, hvor han sonede hele verdens synd, gælder alle mennesker.

I synet på, hvem den levende Gud er, og hvordan vi finder ham, er der en verden til forskel mellem gurufolket og Kristus-folket.

For gurufolket er Gud – som vi har set – „kosmisk energi“, „ren energi“, „eller hvad man vil kalde det“. Selv om man bruger udtryk som Gud, er Gud ikke et personligt væsen, men en upersonlig magt. Om man bruger udtrykket han, hun, det eller kraften, er ligegyldigt. Og denne magt, denne energi findes i mennesket.

„ . . . og hvis man lærer den allerfineste Energi at kende, den som hedder Gud, så kender man alt i hele universet. Og måden at lære denne ting at kende på?

'Himmerigets Rige er indeni,' sagde Jesus Kristus" (Ole Grünbaum).⁸⁵

Hvilken forskel fra kristendommen! For kristne er Gud ikke en „ting“, ikke noget, man kan benævne med et „det“ eller „den“. Han er en person, som den kristne kan sige DU til.

For gurufolket flyder Gud og mennesket sammen. Det er ligegyldigt, om man siger Gud eller Jeg. Mennesket har det guddommelige i sig, er et guddommeligt væsen. „Det sande Jeg“ er identisk med Gud.

Men der, hvor det er ligegyldigt, om man siger Gud eller Jeg, bliver det umuligt at tale om frelse, sådan som Bibelen gør det. Når Jeg'et er identisk med Gud, der skal frelse mig, bliver det meningsløst at tale om frelse.

I sin afstandstagen fra dette hinduistisk prægede billede af Gud – eller om man vil: denne panteisme – er det nærliggende at ende i en modsat grøft. Nemlig at tegne Gud som en person, som er langt, langt væk. En Gud, som ikke griber ind i historien, og som efter at have givet visse naturlove, holder sig på afstand af verdens skæbne, ja, lader den sejle sin egen sø.

Men sådan er den levende Gud heller ikke! Han står rigtignok over sin skabning; skaberen er ikke identisk med skabningen. Men netop fordi mennesket er Guds skabning, kan Gud ikke lade menneskeheden sejle sin egen sø. Heller ikke efter at menneskene havde gjort oprør mod ham og uden ham ønskede at forme deres egen tilværelse.

Gud er ikke den fjerne Gud. Han er kommet menneskeheden nær i Jesus Kristus.

Gud er ikke den tavse Gud. Han har talt igennem sine profeter og afsluttende igennem sin Søn, Jesus Kristus.

Gud er ikke den passive Gud. Han handler med sit folk – Israel – og endegyldigt har han handlet med Jesus Kristus, for at verden skulle frelses ved ham.

Denne Gud, den levende, kan de kristne bede til. Og de ved, at han hører dem. Meningsløst bliver det derimod

at bede, hvis Gud og menneskets Jeg er identiske størrelser.

Og for Jesu skyld må den kristne kalde denne levende Gud sin far. Og han er en god far, der hører sine børns råb og bønner. Meningsløst er det at bede til sit eget Selv, bortset fra, at det da sikkert kan hæve visse mentalhygiejniske virkninger. Men kristen bøn er ikke bare mentalhygiejne!

Foruden i billedet af Gud er der en verden til forskel i synet på, hvem et menneske er. For gurufolket er mennesket et guddommeligt væsen, som har alle muligheder i sig, ja, Gud er indeni. Man skal bare lære at realisere det. Det guddommelige skal bare startes, så begynder det at fungere. Sandheden skal bare hjælpes op til overfladen.

Dette optimistiske syn på mennesket minder en hel del om Sokrates' syn. Han gik, som guru Maharaj Ji, ud fra, at mennesket havde sandheden i sig selv. Sandheden skulle ikke komme udefra. Sokrates' opgave bliver bare jordemoderens, at fremhjelpe denne sandhed, som mennesket allerede har i sig. Igen ser vi, at modsætningen ikke består mellem østen og vesten, men mellem Kristus og verden. Kristus og Kristus-folket deler i hvert fald ikke guru Maharaj Ji's og Sokrates' optimistiske menneskesyn.

Dette hænger sammen med menneskets oprør mod Gud. På grund af dette oprør, hvor mennesket valgte at lede sig selv fremfor at ledes af Gud, bristede forbindelsen til Gud. Mennesket kom i centrum fremfor Gud. At synden er kommet ind i verden, og at hvert enkelt menneske er en synder, er ikke bare en beklagelig fejltagelse, som kan rettes ved at skue ind i sig selv. Vel kan mennesket, fordi det er skabt af Gud, vide noget om Gud, hans storhed og majestæt. Men det har ikke „stof“ i sig til at finde frem til den levende Gud. Derfor må Gud selv åbenbare sig – hvilket han da også har gjort.

Synden giver sig udslag på så mange måder – egoisme, had, krig, ødelæggelse, profit osv. Selv om ikke alle vil kalde disse ting synd, vil de fleste være enige om, at det

er ting, som skal bekæmpes. Men grunden til alt dette ligger dybere. Og selv om det er muligt for os at neddæmpe syndens virkninger, så står vor skyld til Gud stadigvæk ved magt. Den afgørende synd består nemlig ikke i – som det blev påpeget i kapitel 1 – at vi ikke spørger efter Gud, men i, at det altid er den forkerte gud, vi spørger efter. Når så Gud – den sande og levende – fortæller mennesket, at Jesus er løsningen, den eneste løsning, oprøres mennesket. For hermed har den levende Gud jo udtalt et klart og tydeligt nej til vore løsningsforslag.

Mens gurufolket hævder, at vi har et religiøst stof inden i os, hævder kristendommen, at menneskets synd i den grad har formørket vore tanker om Gud, at vi aldrig ved at skue ind i os selv, ved introspektion, møder Gud. Derinde møder vi os selv, og ofte et glansbillede af os selv.

Når der eksisterer denne forskel i synet på mennesket og dets muligheder for at finde frem til Gud, er der ikke noget at sige til, at gurufolket ikke kan se storheden i Jesu gerning. Denne kommer især frem på korset. Der er nemlig en verden til forskel mellem at arbejde og meditere og anstrenge sig frem til det, man kalder sandheden, og så lade sig frelse ved det, som Gudsmennesket Jesus Kristus gjorde for alle mennesker for 2000 år siden. Men virkningerne af det, han gjorde, varer stadigvæk. Her gælder som altid, når man sammenligner kristendommen med andre religioner: Kristus forløser mennesket – det er kristendom. Og modsat: mennesket forløser sig selv eller forsøger derpå (og det kan ske ved mange midler) – det er ikke-kristendom.

Vil man vide noget om, hvilke anskuelser mennesker har om kristendommen, plejer det at være en god metode at spørge, hvad Jesu død betyder. Kender man den ikke eller ignorerer den, har man intet begrebet af kristendommen. Uanset hvor mange bibelvers og skriftsteder man ellers belægger sine tanker med.

I forholdet mellem gurubevægelsen og kristendommen er der altså en verden til forskel i synet på Gud, menne-

sket og menneskets frelser: Jesus Kristus.

Den frelse, som Gud har skænket i Jesus Kristus, er ganske enkelt tilintetgjort – hvis gurufolket har ret.

Gurufolket kan nok bekende med den kristne kirke:

„Jeg tror på Gud Fader, den almægtige, himmelens og jordens skaber“

– selv om de lægger et andet indhold i det, end kristne gør.

Og de kan nok sige, at guru Maharaj Ji vil det samme, som Jesus ville. Alligevel kan de ikke bekende troen på Jesus, sådan som den kommer til udtryk i den anden artikel i Den apostoliske Trosbekendelse:

„Og på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til Himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges højre hånd, hvorfra han skal komme og dømme levende og døde.“

Og gurufolket vil ikke kunne fortsætte sammen med de kristne at bekende:

„Jeg tror på Helligånden, en hellig, almindelig kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og et evigt liv.“

Hvis Den apostoliske Trosbekendelse har det mindste med kristendom at gøre, har gurulæren det ikke!

Foruden det, som allerede er nævnt, kommer den dybe kløft, som eksisterer mellem guru Maharaj Ji og Jesus, frem i spørgsmålet om troen og opstandelsen.

A. Tro kontra bevis

I spørgsmålet angående troen foreligger der en skrigende modsætning mellem gurufolket og Kristus-folket. Når gurufolket siger: se! siger de kristne: tro! Når gurufolket siger: bevis, siger de kristne stadigvæk: tro.

Maharaj Ji:

„Først må I se, så tro . . . Se det først, og tro det så.“⁸⁶

Apostelen Peter:

„Ham (Jesus) elsker I uden at have set ham; på ham tror I uden nu at se ham, og over ham skal I fryde jer med en usigelig og forherliget glæde, idet I når troens mål, jeres sjæles frelse“ (1. Pet. 1,8–9).

Mens Maharaj Ji siger, at man først skal se, hævder de kristne, at man her på denne jord ikke kan se Gud, men „kun“ kan tro på ham. Med Paulus' ord:

„thi i tro vandrer vi her, ikke i skuen“ (2. Kor. 5,7).

Over det kristne liv kommer der altså en *troens ringhed*. Det betyder ikke, at troen er i tvivl om, at Jesus-virkeligheden er til. Men den har lært at leve med, at den aldrig kan bevise rigtigheden af det, den har sat sit håb til. Den kristne tro bekender blankt, at den hverken kan bevise Gud, eller bevise, at det, der står i Bibelen, er sandt. Den kristne er fuldt overbevist om rigtigheden af Jesu opstandelse. Men han erkender uden tøven, at han ikke kan bevise den med en tvingende logisk argumentation.

Den kristne tro har også lært at leve i håbet. Engang skal troen afløses af skuen, som Paulus kalder det; engang skal den kristne „se ham (Jesus), som han er“ (1. Joh. 3,2). Troen er kendetegnet af, at den retter sig mod usynlige ting, som dog ikke er uvirkelige, selv om de er usynlige. Troen ser bagud i historien, griber om det, Jesus engang i sit liv gjorde. Og den ser fremad, hvor den skal få del i Kristi sejr. Og troen har lært at vente på Guds time, hvor han vil gribe ind. Den mukker ikke, selv om det trækker ud.

Den kristne tro er altså kendetegnet ved, at den retter sig mod Jesus. Ikke mod sig selv eller sit eget indre. Ikke mod sine egne oplevelser eller syner. Men mod Jesus. Den kristne tro vil ikke hjælpe Gud lidt ved at gøre troen mere komplet, nemlig ved at sige: 'tro og gerninger'. Og troen vil ikke kræve af Gud, at han altid og under alle forhold skal give den kristne visse oplevelser. Når oplevel-

serne kommer, takker den kristne Gud for dem. Når de udebliver, er der ikke noget at gøre ved det. Det må Gud om!

Mens den kristne aldrig vil bygge sit liv på sine oplevelser, har gurutilhængerne ikke andet at bygge på. For en kristen betragtning kan et guruvidnesbyrd runge enormt hult, fordi der ikke siges andet, end at vedkommende har oplevet noget. Hvis man så havde haft en måler, der kunne udregne værdien af visse oplevelser, ville alt have været godt. Men en sådan værdimåler er endnu ikke opfundet og bliver det næppe heller i fremtiden.

I sig selv siger en oplevelse intet om virkeligheden. Gurudisciplen kommer således heller ikke uden om troen, troen på at hans oplevelse har ført ham ind til Gud, hvilket er identisk med hans inderste jeg. At en oplevelse kan føre mennesker ud i det vildeste, kan en sammenligning med Hitler-tidens Tyskland måske vise. Den oplevelse af sammenhold og den førerdyrkelse, som da fandtes, er, målt med en psykologisk målestok, ikke mindre end den oplevelse, der bliver gurufolket til del. Bortset fra at guru Maharaj Ji vil noget helt andet end Hitler. At hævde noget andet, ville være uretfærdigt. En eventuel oplevelse siger altså intet om sandheden af det, man oplever; i sidste instans siger det intet om vort forhold til Gud. Intet! Absolut intet!

Mens gurufolket roser sig af deres guds-skuen, roser de kristne sig af troen – ikke forstået sådan, at de praler af troen, som om det var deres egen præstation. Kristne er fuldt ud klar over, at troen på det umulige, som er blevet dem til del, idet de har fattet tillid til evangeliet om Jesus, ikke skyldes dem selv, men skyldes intet mindre end et guddommeligt under. Og mens gurufolket ikke har andet end deres oplevelse her og nu, har den kristne et levende håb om engang at se Kristus ansigt til ansigt. Hermed er vi kommet til en anden karakteristisk forskel mellem Maharaj Ji og Jesus.

B. Opstandelsen og det evige liv

Man skal ikke tale længe til almindelige gennemsnitsdanskere om kristendommen, før et forlegent smil røber, at de ikke føler sig på hjemmebane. Det forlegne smil kan hurtigt slå over i en hånlatter, enten fordi man føler sig trængt i defensiven, eller også fordi det kristne budskab lyder for fantastisk til, at man kan forestille sig, at et nogenlunde velbegavet menneske i vor tid kan tro på den oldsag.

Helt anderledes er det med gurudisciplene. Man har et religiøst udtrykssæt fælles med dem. De bliver lige så lidt som en selv forlegne, når talen drejer sig om Gud, og sjældent mødes man med en hånlatter. Eller rettere: aldrig, bortset fra en gang, har jeg personligt mødt en latter fra deres side. Og det var ikke en hånlatter; men en forundringens latter kunne ikke skjules, da jeg bekendte troen på Jesu legemlige opstandelse og min dermed forbundne tro på mit eget legemes opstandelse.

Indrømmet: det lyder også fantastisk. Ikke desto mindre troede de første kristne på det. Og nutidens gør det samme, sådan som det bl. a. kommer til udtryk i trosbekendelsens tredje led: „Og jeg tror på . . . kødets opstandelse og et evigt liv.“ Den kristne tror ikke på kødets opstandelse, fordi det lyder sandsynligt, men fordi han har lært at regne med det, Gud siger i sit ord.

Med troen på opstandelsen har den kristne fået en håbets dimension lagt ned over sit liv. Lige så lidt som det evige liv kan sandsynliggøres, er det bevisligt. Alligevel præger det den kristne på afgørende måde. Han lever i håbet. Håbet får ham ikke til at flygte fra verdens problemer, men giver ham kraft midt i alle vanskeligheder.

Mens kristne har dette håb, har gurufolket reelt forkastet dette. Går man dem på klingen, får man et undvigende svar. Selv om man nødvendig vil udelukke nogle muligheder i et eventuelt kommende liv, er dette dog ikke noget at satse på. Det er livet her og nu, det gælder. Uklarheden hænger også sammen med, at de forestillin-

ger, man benytter sig af, både kan være østlig og vestlig prægede.

Guru Maharaj Ji selv synes imidlertid at fastholde østens traditionelle forestilling om en genfødselse. Samtidig mener han, at den totale frigørelse er mulig på denne jord.

Nogle citater hentet fra interviews med guru Maharaj Ji kan vise dette. På spørgsmålet: „Vil denne Kundskab frelse os fra gen-fødsel?“ lyder svaret:

„Ja. Når først vi har denne Kundskab, når vi den Himmel, hvorfra vi ikke kan vende tilbage.“⁸⁷

Og i et andet interview:

„Udfrielse. Der er ingen grund til at komme i himlen, ingen grund til at komme i helvede, for en dag bliver I nødt til at komme tilbage igen fra himlen og igen fra helvede. Der er ingen nytte til at komme der. Gå til frigørelse, og I kan ikke komme tilbage derfra.“

„. . . Helvede og himmel er på jorden.“⁸⁸

Ved at være en hengiven discipel og modtage kundskaben opnås frigørelsen (= udfrielsen). På spørgsmålet:

„Hvad er frigørelse?“

gives følgende svar:

„Frigørelse? Der, hvor et menneske ikke kan vende tilbage til denne verden, der er Guds sted . . . Når denne Sjæl er knyttet til Gud og er Et med Det, så kaldes det frigørelse.“⁸⁸

Og så siger man, at gurubevægelsens forestillinger ikke har noget med østens filosofi og religiøse tankesæt at gøre?⁸⁹

Lige så lidt som det ganske almindelige menneske i vesten tiltales af tanken om en evig straf for de mennesker, som ikke tager imod evangeliet om Jesus Kristus, synes gurufolket om det. Hvis mennesket absolut skal tro på noget efter døden, vil de fleste vel helst tro på et godt evigt liv for alle eller et evigt liv for de gode og tilintetgørelse for de andre, men ikke en evig straf. At kristne

taler om den evige straf, skal ikke ses som udtryk for, at man synes, det er særlig morsomt. Så længe de fleste kristne har nære familiemedlemmer, som ikke tror på Jesus, skal man ikke komme og sige, at de kristne gør det for skæg. Dertil er sagen for alvorlig. Heller ikke taler de kristne – bør i hvert fald ikke gøre det – for at true andre. Trusler er ikke en farbar vej. Men som de, der selv er frelst fra fortabelsen på grund af Jesu Kristi blod, ønsker de kristne også, at andre må undgå denne uhyggelige virkelighed, som skal blive dem til del, der ikke tror på Guds Søns gerning. Den, der vil være fri for Jesus på denne jord, skal også få lov til at være det på den anden side af døden. Så uhyggelig enkelt er det.

„Den, som har Sønnen (Jesus), har livet; den, som ikke har Guds Søn, har ikke livet“ (1. Joh. 5,12).

Når Johannes her taler om livet, tænker han dels på livet med Jesus på jorden, dels på livet med Jesus efter døden. Selv om en del fortolkere har påstået det modsatte, fastholder Johannes spændingen mellem et troens evige liv på jorden og et evigt liv efter døden, hvor man skal se Jesus ansigt til ansigt.

Mens Kristus-folket undertiden må afgive oplevelserne for at kunne fastholde troen, som fører til det evige liv, må gurufolket afgive det evige liv og kun interessere sig for oplevelserne nu. Den skrigende modsætning mellem gurutro og kristendom kan ikke længere overraske nogen. Denne modsætning er der. Derfor er harmoniseringsbestrebelseerne totalt mislykkede.

C. Andre forskelle

Det ville sprænge rammen for denne lille publikation, hvis alle gurufolkets påstande om og eksempler på, at kristendommen kan harmoniseres med guru Maharaj Ji's lære, skulle påvises. At der er brugt så forholdsvis megen plads på dette, skyldes ganske enkelt ønsket om at vise, hvor nødvendigt det er for dagens kristne at kende deres

Bibel og nødvendigheden af at dygtiggøre sig for at forsvare den kristne tro mod mistolkninger. Til sidst skal lige et par forhold berøres, som viser distancen mellem parterne.

Selv om gurufolket påstår, at der altid er en levende mester, og at de kristnes mester er død, hvorfor de kristne burde følge Maharaj Ji, forholder sagerne sig ikke sådan for de kristne. Jesus lever! Og som den korsfæstede og opstandne kan de kristne møde ham i hans Ord, i bønner og i sakramenterne. I dåb og nadver kommer Jesus til sine disciple. Han er, og han kommer. Hvordan Ole Grünbaum ser på disse vigtige forhold, kan følgende citater vise. På spørgsmålet: „Hvordan stiller du dig så til den kristne nadver?“ svares:

„Jeg tror, det er en kirkelig opfindelse.“⁹⁰

Den virkelige betydning af nadveren, hævder han, er, at vi skal give andre at spise på samme måde, som Jesus gav disciplene, og ikke handle selvisk, men uselvisk. Og hermed er evangeliet, som ligger i nadveren, helt tabt på gulvet, hvilket vel ikke kan overraske, når man ved, hvilken forskel der i øvrigt er.

Og dåben – denne „syndflod af nåde“, for nu at bruge Luthers stærke ord,⁹¹ hvor evangeliet er samlet i en nød-deskal – dens virkninger gøres betinget af apostlene. Apostlene fik af Jesus, ligesom guru Maharaj Ji's mahatmaer får det af ham, en kraft. „Men da den sidste apostel døde, så eksisterede kundskaben heller ikke længere,“ hvilket betyder, at Jesus-Kundskaben ikke længere kunne videregives.⁹² Det er det samme som at hævde, at kristendom kun eksisterede til år 100. Herefter måtte man følge en anden guru.⁹³

Og til sidst: der er en verden til forskel i synet på de hellige skrifter, eller den hellige skrift, Bibelen. Kristne kender nemlig kun én bog, hvori den frelsende kendskab til Gud er at finde. Kristne vil ikke benægte, at der findes mange ophøjede tanker om Gud og menneskelivet i andre religioners hellige skrifter. Men de gode nyheder fra Gud mangler.

Lige så lidt som den kristne kan komme uden om Jesus, hvis han vil møde den levende Gud, kan han komme uden om Bibelen, dersom han vil møde Jesus. Hvor skøn tanken end ellers er, så møder man ikke den levende Gud, sådan som han vil mødes, hverken ved at se ud i naturen eller ind i sit eget indre. Og den kristne tør ikke stole på sit eget billede af frelsen og sine egne oplevelser af Kristus i sit indre. Han har fået et ydre ord, som ser enormt ringe ud, fordi det ikke er faldet ned fra Himmelen, men er kommet til os gennem menneskers hænder. Alligevel er det Guds ord, fordi det fortæller os, hvad sand tro er til alle tider. Vel giver Bibelen os ikke svar på alle vore spørgsmål. Hverken alle de nysgerrige eller alle dem, vi skal finde en løsning på for at kunne leve livet. Den giver ikke en facitliste til alle mulige spørgsmål, som befrier os fra troens tænkning. Dog er det et troværdigt vidnesbyrd om Guds store frelse, ja, det eneste, som skal være rettesnor for kristen tro, liv og lære.

Gurufolket har ingen brug for et ydre, ringe ord. Det har man ikke, når man har et optimistisk syn på menneskets egne muligheder og fornægter syndens virkelighed.

Kristne mærker på deres krop og sjæl syndens virkelighed dagligt. De gør sig ingen forhåbninger om, at de selv kan finde vejen til Gud. De er glade for, at Gud har fundet vejen til dem. Og at han ikke bare har handlet og så overladt sine skabninger til spekulationer om, hvordan disse handlinger skulle tolkes. Han har selv talt gennem apostlenes vidnesbyrd. Derfor ønsker en kristen at lade sig vejlede og korrigere af Ordets vidnesbyrd, det, Helligånden arbejder med og gør levende for den kristne. Når den kristnes oplevelser daler, har han et ord, der står fast. Et ord, han kan høre. Og troen lever derved.

At Jesu apostle skulle have forfalsket Jesu ord, som gurufolket undertiden må postulere for at få deres hasarderede forsøg på at harmonisere Jesu budskab med deres gurus til at lykkes, er ikke særlig sandsynligt. Sådan gør en apostel ikke, når han har lært Sandheden at kende af Sandheden selv, nemlig Jesus.

En verden til forskel er der. Det tjener intet som helst formål at skjule denne forskel. Det er mennesket i kamp mod dets skaber. Menneskets tanker contra Guds tanker. Det er ikke primært et spørgsmål om øst eller vest. Østen og vesten er på en række punkter i den skønneste harmoni med hinanden. Og samtidig i det forfærdeligste oprør imod den levende Gud.

Intet nyt under solen

Noget epokegørende nyt bringer guru Maharaj Ji ikke. Denne påstand kan vel både gurufolket og Kristus-folket sige ja til. Men de vurderer den rigtignok vidt forskelligt. Mens gurufolket hævder, at Maharaj Ji vil det samme som Jesus, siger kristne, at der ikke er noget nyt i, at nogen *påstår*, at vedkommende gør det samme, som Jesus gjorde for sin tid. Over dette kan kristne ikke overraskes. Jesus har jo selv forudsagt, at noget sådant ville ske. Og historien har bekræftet det.

Der er intet nyt i despekten for andres tro, sådan som den kommer til udtryk i påstanden om, at alle religioner siger det samme. Og der er heller intet nyt i, at man forsøger at eliminere de gode nyheder om frelsen i Jesus Kristus.

Op gennem tiderne har der været talrige forsøg på at komme kristendommen til livs. En virkelig fare for Kristus-troen har trusler om forfølgelse og martyrium dog ikke indebåret. Den helt store fare ligger heller ikke i, at den kristne kirke møder fritstående konkurrenter, som med åndelige våben vil den til livs. Ateisten, som er stensikker på, at Gud ikke eksisterer, udgør ingen virkelig trussel. Og agnostikeren, som indrømmer sin usikkerhed og måske også vil kæmpe for at gøre andre usikre, hvad angår spørgsmålet om Gud, er heller ikke farlig.

Den virkelige fare for kristendommen ligger i, at dens budskab bliver udhulet indefra, eller at konkurrerende bevægelser søger at gennemsyre kristendommen indefra. Dette er, hvad gurufolket forsøger. Men i dette er der intet nyt.

For at få Kundskaben er det ikke nødvendigt at droppe kristendommen, hævder gurufolket. Alligevel er den oplevelse, som den kristne tro tilbyder, i bedste fald af lave grad. Transcendental Meditation er også bedre end

ingenting, men den giver dog ikke det fuldkomne. Det gør Maharaj Ji – og da han er den eneste fuldkomne mester i vor tid – kan kun han gøre det fuldkomment. I sidste instans bliver derfor guru Maharaj Ji's Kundskab det eneste alternativ til vor tids problemer. Den er – når alt kommer til alt – lige så eksklusiv som kristendommen. Når gurufolket derfor hævder, at man ikke behøver at frasige sig kristennavnet, kan det sammenlignes med mennesker, der aldrig ville drømme om at afskrive kristen-navnet, skønt Kristus intet betyder for dem. Det eksklusive i Maharaj Ji's Kundskab gør, at den er radikaleret i forhold til sin hinduistiske baggrund. Hinduismen er – som allerede nævnt – principielt tolerant over for frelserskikkelser af anden oprindelse end den indiske.

På et meget tidligt tidspunkt i den kristne kirkes historie måtte man tage kampen op mod bevægelser, som på mange punkter ligner vor tids gurubevægelse – selv om der også kan påvises vigtige forskelle. De første kristne havde også deres „gurubevægelser“ at kæmpe imod. De farligste var dem, som camouflerede sig bag kristne vendinger og udtryksmåder, men som alligevel radikalt omtolkede det oprindelige kristne budskab. Skønt deres lære i bund og grund var fremmed for den kristne forkyndelse, betragtede de sig dog som de sande kristne.

Den såkaldte gnosticisme, som vi kender som et historisk fænomen fra det 2. årh. e. Kr., har rødder langt tilbage i tiden. Det er umuligt at sætte gnosticismen på én formel. Men den gnosis, kundskab, indsigt, som gnostikerne tilbød, blev med rette kraftigt bekæmpet af mange af kirkens folk.

Kampen mod gnosticismen på kristen grund hang ikke sammen med, at gnostikerne ikke talte om Jesus. De talte meget om Jesus, men de talte forkert om ham. Jesu Kristi offerdød på korset var en anstødssten for dem. Det, som var af virkelig betydning, var Jesu ord, som ofte blev misforstået. Ofte kunne de henvise til specielle åbenbarelses, som den opstandne Kristus netop havde givet dem. Disse åbenbarelses var det afgørende for dem. Deres ind-

sigt, kundskab, var ikke af intellektuel art, men var en indsigt, som havde sin grund i oplevelser af mystisk art.⁹⁴

Men hermed var de gået videre og var ikke blevet i den sunde lære.

Allerede i de johannæiske breve i Det nye Testamente bekæmpes tendenser, som senere kom til fuldt udtryk i gnosticisismen. Det er tidligere omtalt, hvorledes vranglærerne nok kunne gå med til, at Jesus var Kristus fra hans dåb til kort tid før hans død. Men det var ikke Jesus Kristus, der døde. Kristus dør aldrig! Til sådanne mennesker, der „er gået videre“ i forhold til den oprindelige kristendom, lyder Johannes' ord:

„Enhver, der „går videre“ og ikke bliver i Kristi lære, har ikke Gud; den, der bliver i Kristi lære, har både Faderen og Sønnen“ (2. Joh. v. 9).

At tale meget om Jesus er ikke ensbetydende med at tale sandt om ham. Tales der falskt, får det skæbnesvangre konsekvenser. Frelsen bliver ikke mindre end tilintetgjort, når man „går videre“ og har Jesu død som et overstået stadium.

For gnostikerne var Kristi guddommelighed intet problem. Det samme er tilfældet for gurufolket. Derimod er det et problem, hvordan Jesu menneskelighed skal forstås. At frelsen skulle have noget med Jesu Kristi død at gøre er lige uforståeligt – ja, anstødeligt – for begge parter. Det ganske almindelige menneske ser heller ikke anderledes på dette spørgsmål.

Der er endvidere slående ligheder mellem gnosticisismen og gurubevægelsen i spørgsmålet om, hvem og hvad et menneske er. Uanset hvor forskelligt man ellers vil forklare sig, så er begge parter enige om, at mennesket, en del af det – sjælen, ånden – er guddommelig. I bibelsk forstand er det imidlertid sådan, at sjælen også er med i oprøret imod Gud. Det er ikke kun kroppen, „kødet“, som er det. Sjælen er „kødelig“, dvs. fjendsk indstillet over for Gud.⁹⁵ Netop menneskets indre er i oprør mod Gud. Distancen mellem Gud og mennesket kommer frem

ved, at mennesket i sit dybeste indre vil noget andet end Gud.

Efter gnostisk tankegang vækker Kristus det slumrende guddommelige element i mennesket.⁹⁶ Det kan sammenlignes med gurufolkets tale om det guddommelige stof, som begynder at virke på guru Maharaj Ji's vink.

Interessant er det videre, at gurufolket, når de i diskussioner om bibelske udtryk presses, ofte henviser til Jesus-ord fra Tomasevangeliet, et skrift som netop indeholder gnostiske tankegange. I dette og lignende skrifter, som ikke findes i Bibelen, tales der om lyset, som findes inde i ethvert menneske. Dette lys er det samme, som findes i Jesus. Talen om at Guds rige er indeni er også fremtrædende. Opstandelsen har ingen betydning.⁹⁷

Med disse spredte antydninger vil man forstå, at der mellem gnosticisismen og gurufolket findes langt mere, der forbinder, end mellem gurufolket og Kristustroen.

Op gennem tiderne har gnostiske tendenser gjort sig gældende. Ikke alle betydelige kristne teologer kan sige sig fri for påvirkninger fra denne side, påvirkninger, som er fremmed for den bibelske kristendom. Derfor kan man tage det nogenlunde let, når visse gurudisciple finder udtalelser af kristne mystikere, som de kan glæde sig over.⁹⁸ Her kan det ikke klart nok understreges, at hvis den religiøse oplevelse er det, som de kristne mystikere har bygget deres liv og salighed på – og Kristus er kommet i skyggen – så er dette ikke at vurdere mildere end gurufolkets oplevelsestrældom. På den anden side skal det atter nævnes, at to parter udmærket kan have et religiøst udtrykssæt fælles og alligevel lægge vidt forskelligt indhold i det.

For at få sine egne gnostiske, mystiske eller guru-tanker legitimeret, har man ofte set sig nødsaget til at maltraktere de bibelske skrifter. En af oldkirkens store teologer, Irenæus, som kraftigt distancerede sig fra sin tids gnostiske strømninger, har givet et illustrerende billede af vranglærernes tolkningsprincipper. Han ser for sig en skøn mosaik, der forestiller en konge. Den er lavet af en

mængde stene. Ved at tage stenene fra denne mosaik, er det muligt at lave et billede af en hund eller ræv. – Det er, hvad gnostikerne gør. Med deres fortolkninger forfører de dem, som ikke kender kongen.⁹⁹

På samme måde tager gurufolket enkelte ord og udtryk ud af deres oprindelige sammenhæng for at legitimere deres egne forestillinger om, hvem Gud er. Skønt gurufolket vil ryste på hovedet ved en sådan sammenligning, synes det, som ovenfor er anført om deres fortolkningsprincipper, at give denne sammenligning meget ret.

At man maltrakterer Bibelen, er ikke nyt. Det er det heller ikke, når mange lader sig forføre ved en sådan argumentation.

Menneskehedens forsøg på at finde frem til Gud er talrige. Man kan beundre den optimistiske tro på succes i dette forehavende. Man kan beundre de ofre, religiøse mennesker yder i hengivenhed for deres mester. Og man kan overraskes over den super-åndelighed, mange nu lever i. Men i alt dette er der intet virkeligt nyt. Og det bliver heller ikke en overraskende nyhed, den dag nye guder gør deres entré på verdensarenaen for at tilfredsstille en ny tids religiøse søgen. De guder, mennesket bedst kan trives med, skabes og forkastes alt efter de behov, man har.

Det virkelig nye er kommet med Jesus. Det var en nyhed. Og det kan blive det i dag igen. Hvori de gode nyheder består, kan et par titler, som Det nye Testamente anvender om Jesus, måske give os færten af.

Nogle Jesus-titler

Ved at spørge en person selv eller hans venner har man de bedste muligheder for at finde ud af, hvad personen mener om sig selv. Er det menneske død, som man ønsker at kende, må man finde ud af, om han har efterladt sig skriftligt materiale, som kan give de ønskede oplysninger.

Jesus er død. Og han efterlod ingen bøger, der var skrevet af ham selv. Alligevel er vi ikke overladt til rene spekulationer, hvis vi ønsker at vide, hvem han – og de første kristne – mente, han var. De første apostle og deres venner, som havde mødt sandheden både om sig selv og om Gud gennem Jesu forkyndelse, har videregivet denne sandhed. Vil vi lære sandheden at kende, kommer vi altså ikke uden om det bibelske vidnesbyrd. Vil vi vide, hvad sand bibelsk kristendom er til alle tider, går vi til Bibelen, til den bog, som – indrømmet – ikke er faldet ned fra Himmelen som en anden Koran. Alligevel er den Guds ord samtidig med, at den er menneskeord. I dag – som altid – må Helligånden gøre Ordet levende for os, det bibelord, som er skarpere end det skarpeste sværd.

Mens gurufolket kun bruger Bibelen eller andre religiøse skrifter som illustrationsmateriale for det, de har oplevet, anvender de kristne Bibelen som den enestående bog. I denne findes langt fra patentløsninger på alle de spørgsmål, vi tumler med, men *svaret* på menneskelivets grundspørgsmål er givet her – og ingen andre steder! Kommer den kristne i den situation, at hans oplevelser med Gud står i modstrid med Bibelens tale, så gør han ikke sine egne oplevelser til den højeste instans. Det er Guds ord. I stedet for at omtolke eller ignorere Bibelens tale, sådan som gurufolket gør det, lader den kristne sig korrigere af det bibelske vidnesbyrd. Hvis gurufolket ikke kunne presse de bibelske tekster til at sige det, som øn-

skes, ville det ikke betyde stort for dem. Helt anderledes ser kristne på det spørgsmål. Gud har nemlig talt, og han taler ikke i dag på en anden måde om sig selv og frelsen i Jesus, end han har gjort før.

Dette syn på Bibelen deles langt fra af alle kristne teologer. Det har medført skæbnesvangre konsekvenser for forkyndelsen og menighedslivet. Den eneste måde at undgå en svag eller direkte forvrænget kristendomsforståelse på er at vende tilbage til de første kristnes vidnesbyrd.

Mens mange teologer stiller sig tvivlende over for spørgsmålet, om Jesus i det hele taget havde en såkaldt messiansk selvbevidsthed, altså om Jesus selv mente, han var svaret på de gamle forjættelser, som Gud havde givet, deler de nytestamentlige forfattere ikke denne skepsis. De var overbevist om, at Jesus var den helt enestående. Jesus var opfyldelsen af Guds løfter. Og med denne tro stod de ikke i skarp kontrast til Jesu egen mening om sig selv. De første kristne troede, at Jesus var Guds Søn, fordi de troede, at han selv troede det!¹⁰⁰

Tidligere er nogle titler trukket frem som illustrationsmateriale til, hvem gurufolket mener, Maharaj Ji er. Vi skal nu trække nogle titler frem, som de første kristne anvendte til at beskrive, hvem Jesus var – og er!

Når Jesus, mens han levede, vægrede sig ved at kalde sig Messias, skyldtes det ikke, at han ikke anså sig selv for Guds salvede. Han undlod stort set at benytte denne betegnelse om sig selv, fordi den ikke kunne andet end skabe forkerte associationer hos størstedelen af tilhørerne. Den jødiske stat var som bekendt besat af romerne, og derfor havde mange jøder kun øjnene oppe for, at en kommende Messias skulle gøre et politisk arbejde. Man var på udkig efter en politisk samlingskikkelse, som kunne forene folket til kamp mod den forhadte romerske besættelsesmagt. En sådan førerskikkelse så man frem til. Men Jesu egentlige gerning lå ikke på dette plan. For ikke at gøre misforståelserne større, end de i forvejen var, var Jesus varsom med at benytte Messias-betegnelsen. Han ønskede ikke at være en politisk førerskikkelse.

Som det tidligere er blevet nævnt, yndede Jesus at kalde sig Menneskesønnen. Denne betegnelse peger på, at Jesus er den, som skal holde dom over alle mennesker ved dagens ende. Men ikke nok med det. Med denne betegnelse fører Jesus sine tilhørere hen til sin egen lidelse og død. Menneskesønnen Jesus er den, som tjener menneskeheden ved at give sit liv som løsesum. Med dette er vi i centrum af den kristne tro. Menneskesønnen Jesus er Herrens lidende tjener.

A. Herrens lidende tjener

Med Jesu lidelse og død står vi i midtpunktet af Jesu gerning. Det er verdenshistoriens afgørende begivenhed, vi her er vidne til. Her møder vi Guds vrede over synden og Guds kærlighed mod syndere. Her ikke blot taler Gud om sin kærlighed. Han handler kærlighed. Her møder vi blod, død og uhygge. Men det er blod, der giver soning, død, der giver liv. Her gøres regnskabet op for menneskets synd. Og straffen tager Jesus på sig. Her lærer vi om stedfortrædelse. Og netop ordet stedfortrædelse siger noget centralt om Herrens lidende tjener og hans opgave.

Baggrunden for at tale om Jesus som Herrens tjener findes hos profeten Esajas. Ved sin lidelse tager Herrens tjener folkets synd på sig. Her er tale om en stedfortrædende lidelse. En anden går i folkets sted. En anden tager folkets straf på sig, den straf, som er en følge af synden og folkets oprør imod Gud. Og derved genoprettes pagten mellem Gud og folket. På en storslået måde beskrives denne virkelighed i kapitel 53 hos Esajas – et kapitel, som de første kristne har tolket som en forjættelse om Jesus:

„Men han blev såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld; os til fred kom straf over ham, vi fik lægedom ved hans sår. Vi for alle vild som får, vi vendte os hver sin vej, men Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle. Han blev knust og bar det stille, han oplod ikke sin mund som et lam, der føres

hen at slagtes, som et får, der er stumt, når det klippes – han oplod ikke sin mund. Fra trængsel og dom blev han taget, men hvem i hans samtid tænkte, da han reves fra de levendes land, at han ramtes for mit folks overtrædelse?“ (Es. 53,5–8).

Vore overtrædelser, som skulle knuse os, knuste ham – Jesus! Straffen, som skulle ramme os, ramte ham. Og på grund af det kan vi få fred med Gud, en fred, som ikke primært er at søge i vort indre, men ligger på et andet plan. Jesus er vor fred! Der er bygget bro mellem Skaberen og skabningen, mellem den levende Gud og menneskeheden. Gud er på grund af Jesus en forsonet Gud. Pagten er genoprettet på grund af hans stedfortrædende lidelse.

Jesus gik i menneskehedens sted, i vort sted, i mit sted. På Golgata hænger menneskehedens synd, vor synd, min synd. Gud tilregner os ikke længere vor synd. Vi skal ikke bære straffen. Den er båret. Én gang for alle. Af Jesus!

Mange teologer har problematiseret dette forhold og hævdet, at det først er Paulus, som er kommet med denne forklaring til Jesu død. Efter de oplysninger, evangelisterne giver, er det dog klart, at de mener, Jesus havde den samme forståelse. Jesus var klar over, at hans gerning bestod i at lide og dø for menneskeheden.

Før sin død fortalte Jesus sine venner, hvad der snart skulle ske med ham. Selv om de ikke begreb meget på daværende tidspunkt, skjulte Jesus ikke for dem, at han skulle dø. Først efter opstandelsen og i pinsedagens lys forstod de, hvad det var, Jesus havde fortalt dem, før han døde.

Han sagde f. eks. dette før sin død:

„Menneskesønnen skal gives i menneskers vold, og de skal slå ham ihjel; og når han er slået ihjel, skal han opstå tre dage efter“ (Mark. 9,31).

Og et andet sted i Markusevangeliet lyder det klart, at Jesus er kommet for at befri mennesker fra de tyranner, som hersker over dem. Om sig selv siger han:

„Thi Menneskesønnen er ikke kommet for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange“ (Mark. 10,45).

At Jesus giver sit liv som løsesum for „mange“ betyder for „alle“. I verset angives ikke en kontrast mellem mange og alle, men mellem den ene = Jesus og de mange = menneskeheden.

En del andre udtryk anvendes i evangelierne til at beskrive Jesu stedfortrædende død. Her skal bare omtales, at Jesus i Johannesevangeliet taler om sig selv som den gode hyrde.

„Jeg er den gode hyrde; den gode hyrde sætter sit liv til for fårene“ (Joh. 10,11).

Og den gode hyrde Jesus går *frivilligt* i døden. Jesu død er altså ikke udtryk for et uheldigt justitsmord. Her udfører Jesus Guds vilje, og han gør det frivilligt.

„Derfor elsker Faderen mig, fordi jeg sætter mit liv til, for at tage det igen. Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det til af mig selv. Jeg har magt til at sætte det til, og jeg har magt til at tage det igen. Dette bud fik jeg af min Fader“ (Joh. 10,17–18).

Vi ser, hvilken verden til forskel der er mellem gurufolkets lære og kristendommen, mellem guru Maharaj Ji og Jesus. For gurufolket har Jesu død ingen betydning. For Kristus-folket er det den afgørende begivenhed.

Mens titlen: 'Herrens lidende tjener' lærer os noget om stedfortrædelse, hvorved vejen til Gud bliver banet ved Jesu frivillige offerdød, lærer titlen: 'Guds Søn' os noget om udvælgelse og lydighed. Men også denne titel eller benævnelse fører os hen til Jesu død, som vi nu skal se.

B. Jesus – Guds Søn

Tidligere er det omtalt, at Gud ikke har et helt arsenal af sønner, som han sender til jorden, den ene efter den anden. Han har kun én, den enbårne, som én gang for

alle er sendt, én gang for alle er givet, og én gang for alle er hengivet i døden. Jesu gerning kan og skal ikke gøres om.

Selv om det overskrider vor fatteevne – og er et mysterium – så har Gud fra evighed af *udvalgt* sin eneste Søn til at lide for den oprørske menneskehed. Jesu sendelse til jorden er ikke noget, Gud sådan finder på hen langs ad vejen. Fra evighed af er Guds Søn udset til at handle på Guds vegne.

Denne virkelighed kan man tage afstand fra i vantro eller takke og lovprise Gud for i tro. Paulus gør det sidste. Til menigheden i Efesus skriver han i begyndelsen af sit brev:

„Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som i Kristus har velsignet os med al den himmelske verdens åndelige velsignelse. *Thi før verdens grundvold blev lagt*, har han *udvalgt* os i ham til at være hellige og uden dadel for hans åsyn (Ef. 1,3–4).

Ved sin dåb blev Jesus bekræftet i sit enestående kald – for enestående var det, da der kun er én Guds Søn:

„Denne er min Søn, den elskede; i ham har jeg velbehag“ (Matt. 3,17).

På grund af denne evige udvælgelse erfarede Jesus en helt speciel enhed med den levende Gud. Han, og kun han, kunne sige:

„Jeg og Faderen, vi er ét“ (Joh. 10,30).

Mens alle andre mennesker må nøjes med at sige til Gud: 'Alt mit er dit' kan Jesus som den enestående tilføje en sætning, som kun han kan sige i sandhed:

„Alt mit er jo dit, *og dit er mit*“ (Joh. 17,10).

Sønnens tale er Guds tale, Sønnens gerning er Guds gerning. Derfor kunne Jesus også sige:

„... ingen kommer til Faderen uden ved mig“ (Joh. 14,6).

I Det gamle Testamente kaldes Israels folk for Guds Søn, og den samme benævnelse fik Israels konge, fordi han repræsenterede folket. Denne benævnelse bærer folket ikke, fordi det er et særligt fremragende folk, eller fordi det har gjort sig særlig fortjent til denne fine titel. Det skyldes Guds udvælgelse.

Af sit udvalgte folk ønsker Gud *lydighed*. Men enhver, der bare er en smule orienteret om Israels historie, vil vide, at ikke lydigheden, men derimod *ulydigheden* ofte kendetegnede Israel. Israels folk faldt fra Herren. De vendte sig til fremmede guder.

Når vi læser om Israels ulydighed, læser vi vores egen historie. Vort liv er også præget af, at vi søger andre guder, hvorved vi håner den eneste sande Gud. Vi, der er skabt til at være lydige børn, blev fjender af Gud. Ja, på grund af menneskets synd og oprør kan vi ikke være lydige børn af Gud. På grund af synden kan vi ikke i sandhed sige Far til Gud. Der er – som før omtalt – nærhed mellem Gud og mennesket, fordi det er skabt af Gud. Der er distance mellem Gud og mennesket, fordi *vi* er ulydige.

Hvad Israel ikke kunne – og hvad vi ikke kan – kunne Jesus. Hans liv er præget af den totale *lydighed*. Skønt Jesus som Guds Søn er ét med Gud, er han dog ikke en maskine, som fungerer, når den én gang er sat i gang. Selv om også dette overskrider vor fatteevne, så havde Jesus muligheden for at gå sin vej og dermed være ulydig mod Guds kald.

Da Jesus fristes i ørkenen, kommer hans lydighed klart frem. I denne beretning møder vi et af Satans afgørende forsøg på at lokke Jesus bort fra Guds bestemmelse med ham. Det er sikkert ikke tilfældigt, at denne beretning kommer lige efter Jesu dåb. Da Jesus blev døbt, lød stemmen fra Himmelen:

„Denne er min Søn, den elskede; i ham har jeg velbehag“ (Matt. 3,17).

Herefter lokker Satan Jesus til at gøre brug af sin magt som Guds Søn.

„Hvis du er Guds Søn, så sig, at stenene dér skal blive til brød“ (Matt. 4,3).

Og videre:

„Hvis du er Guds Søn, så styrk dig ned; thi der står skrevet: 'Han skal give sine engle befaling om dig, og de skal bære dig på hænder, for at du ikke skal støde din fod på nogen sten'“ (Matt. 4,6).

Men Jesus sagde nej til disse sataniske lokkerier. Hans opgave bestod ikke i at lave mirakler og sensationer. Og han sagde også nej til løftet om at få magt over alle verdens riger og deres herlighed, hvis han bare ville tilbede Satan. Han forblev at være den lydige søn.

Var Jesus faldet for disse fristelser, ville frelsen være tilintetgjort. Guds frelse består ikke i, at en større eller mindre del af menneskeheden løber efter en mirakelmand, der kan mætte deres sensationshunger eller stille deres begær efter en religiøs oplevelse.

Jesus var lydige og blev ved med at være det helt indtil døden. Ligesom benævnelsen 'Herrens lidende tjener' førte os frem til Jesu død, gør benævnelsen „Guds Søn“ det også.

I en mægtig kristologisk hymne lyder det sådan om Jesus:

„Da han var i guddomsskikkelse, holdt han det ej for et røvet bytte at være Gud lig, men han gav afkald og tog tjenerskikkelse på og blev mennesker lig. Og da han i fremtræden fandtes som et menneske, ydmygede han sig selv og blev *lydig til døden*, ja, døden på et kors“ (Fil. 2,6–8).

Og et andet sted siger Paulus om Gud:

„Han, som jo ikke sparede sin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvor skulle han kunne andet end skænke os alt med ham?“ (Rom. 8,32).

Over for den virkelighed, som forsoningen udtrykker, kan man enten bøje sig i forundring og tak, eller man kan si-

ge, at det er uforståelig og meningsløs snak. At forsoningen er et herligt mysterium, vil den kristne ikke benægte. Men netop mødet med den korsfæstede Guds Søn har ført den kristne ind i Guds tilgivende virkelighed.

Et mysterium er det, at Gud giver det, han kræver. Han kræver lydighed. Han kræver retfærdighed. Kun Sønnen Jesus har det. Men som en gave skænkes Sønnens lydighed og retfærdighed til de ulydige og uretfærdige.

Så er der ikke længere distance mellem Gud og mennesker. Nu er der atter nærhed. Nu er Gud ikke længere den frygtindgydende Gud, som man kun vil tænke på, når man af forskellige omstændigheder bliver tvunget til det. Nu kan den kristne sige Far til Gud. Ikke på grund af egne kvalifikationer. Men på grund af udvælgelsen i Jesus Kristus. Og fordi Jesus var – og er – den totalt lydige søn.

Dette er gode nyheder!

Vil derfor et oprørske menneske, som er skabt til at tilhøre den levende Gud, også møde ham, så henvises et sådant menneske til Jesus. Møder vi Jesus, møder vi Gud. Ja, kun ved at møde Jesus møder vi Gud sådan, som han virkelig er. Det betyder langt fra, at vi véd alt om Gud, men vi véd det vigtigste om Gud. Vi véd det om Gud, som han har ønsket, vi skulle vide.

I naturen har Gud også sat sig spor. Der kan man måske fornemme hans magt og majestæt. Men i naturen møder vi aldrig Gud som den frelsende Gud. Det gør man heller ikke ved at skue ind i sit eget hjertedyb. Også ens samvittighed er sløvet. Nej, møder man Jesus, har man mødt den levende Gud. Jesus sagde:

„Ingen kommer til Faderen uden ved mig“ (Joh. 14,6). På en uforlignelig måde har Luther i sin forklaring til den anden trosartikel beskrevet Guds Søns gerning. Han siger:

„Jeg tror, at Jesus Kristus, sand Gud, født af Faderen i evighed, og tillige sandt menneske, født af jomfru Maria, er min Herre, som har genløst mig fortabte og fordømte menneske, erhvervet og vundet mig fra alle

synder, fra dødens og fra Djævelens magt, ikke med guld eller sølv, men med sit hellige og dyrebare blod og med sin uskyldige lidelse og død, for at jeg skal være hans egen og i hans rige leve under ham og tjene ham i evig retfærdighed, uskyldighed og salighed, ligesom han er opstanden fra de døde, lever og regerer i evighed. Det er vist og sandt.“

Endnu en titel, som de første kristne beskrev Jesus med, skal her nævnes. Jesus er Herren. Hvad menes der hermed?

C. Jesus er Herren

Man kan sige hr. eller herren på mange forskellige måder og i vidt forskellige sammenhænge. På Jesu tid – som i dag – blev det brugt som en høflighedsformular. Men når de første kristne kalder Jesus for Herren, siger de mere end nogle høflige vendinger. Jesu var mere end en hr. Davidsen. Vel var han af Davids slægt – og dermed en hr. Davidsen – men han var mere end det.

I visse dele af det romerske imperium blev kejseren æret og tilbedt som et guddommeligt væsen. Han var den absolutte Herre. Men når de første kristne kalder Jesus for Herren, ligestiller de ham ikke blot med kejseren. For dem var Jesus kongernes konge og Herrernes Herre.

I Det gamle Testamente kaldes Gud for Herren. Idet de første kristne kalder Jesus for Herren, giver de ham altså Guds navn.

Dersom Jesus kun er en hr. Davidsen i relativ betydning, ville det være udtryk for sindssyge, hvis han – eller andre – hævdede, at han alene var verdens redning for tid og evighed. Dersom Jesus er Herren i absolut forstand, ikke blot kejserens ligemand, men hans overmand, ja, da er der mening i at hævde, at han alene skal tilbedes og æres.

Nu er det en meget flot påstand, hvis man hævder, at de første kristne bare sådan fantaserede sig frem til denne betegnelse for Jesus. De var jøder, og den værste gudsbe-

spottelse, de kendte til, var at gøre mennesker til guder. For dem var der kun én Gud, fædrenes Gud, ham, de kaldte Herren. En jøde ville aldrig finde på at kalde et andet menneske for Herren i absolut forstand, men nok for hr. eller rabbi eller lignende.

Det går heller ikke an at påstå, at det først er i den græsk inspirerede verden, Jesus får denne titel.

Et eller andet må være hændt – noget helt enestående – for ellers ville det for de første kristne være blasfemi at kalde Jesus for Herren.

Og der skete virkelig noget enestående: den døde mand, som mange bare havde anset for en stakkels hr. Davidsen, som havde spillet for højt spil, denne hr. Davidsen opstod fra de døde.

Sagt med Peters ord på den første kristne pinsedag: „Så skal da hele Israels hus vide for vist, at den Jesus, som I korsfæstede, ham har Gud gjort både til Herre og Kristus“ (Ap. G. 2,36).

I opstandelsens og pinsedagens lys forstod disciplene den virkelige betydning af Jesu gerning. Herren Jesus var gået i døden for syndens slaver – for dem. Og ved sin sejr-rige opstandelse havde han åbnet vejen også for dem til det evige liv med Gud. De forstod, at Jesu liv var enestående. At Jesu død var enestående, og at hans opstandelse også var det.

Nu kunne mennesker tale om deres guder og deres herrer aldrig så meget, de ville. De var klar over, at der kun var én, nemlig Herren Jesus, og at andre guder og herrer kun var *såkaldte* guder opfundet af mennesker selv.

Nu var de klar over, at Jesus ikke bare var kejserens ligemand. Alt var jo skabt *ved* Herren Jesus. Og ikke nok med det. Alt består også ved Herren Jesus. At vi er skabt ved Herren Jesus betyder, at vi er skabt til at tilhøre den levende Gud. Klart er det formuleret af Paulus:

„Thi selv om der også er såkaldte guder, enten det nu er i himmelen eller på jorden – sådan som der jo er

mange 'guder' og mange 'herrer' – så er der for os dog kun én Gud, Faderen, *fra* hvem alt er, og *til* hvem vi er skabt, og én Herre, Jesus Kristus, *ved* hvem alt er, og *ved* hvem vi er skabt“ (1. Kor. 8,5–6).

Vejen tilbage til Gud går heller ikke gennem en hvilken som helst herre, men gennem Herren Jesus. Men Herren Jesus har også *nu* en gerning. Uanset om mennesker fornægter hans eksistens, så er han alle menneskers Herre. Men det er kun den kristne, der anerkender ham som den, han er. Men engang skal alle komme til at erkende, at Jesus virkelig var – og er – Herren. I den føromtalte kristologiske hymne lyder slutningen, efter at Jesu lydhed til døden på korset er beskrevet:

„Derfor har også Gud højt ophøjet ham og skænket ham navnet over alle navne, for at i Jesu navn hvert knæ skal bøje sig i Himmel og på jord og under jorden, og hver tunge skal bekende til Gud Faders ære: Jesus Kristus er Herre!“ (Fil. 2,9–11).

At Kristus lever og nu regerer som kongernes konge og Herrernes Herre, har afgørende betydning for hele den kristnes liv. Så er kristendommen ikke bare en ideologi, som kan sammenlignes med andre. Ikke bare kønne ord fra en svunden fortid, som kan give en smule sentimentalitet, når det behøves. Den, der lever i denne Jesus-virkelighed – og har den opstandne Jesus som sin Herre – lever ikke længere for sig selv.

„Thi ingen af os lever for sig selv, og ingen dør for sig selv; thi når vi lever, lever vi for Herren, og når vi dør, dør vi for Herren; vi hører altså Herren til, hvad enten vi lever eller dør. Derfor var det jo, Kristus døde og blev levende, for at han skulle blive Herre både over døde og levende“ (Rom. 14,7–9).

At leve i denne Jesus-virkelighed, med Jesus som Herre, betyder mange ting. Forvisningen om, at Herren Jesus er død og nu lever, betød i det mindste for de første kristne alt.

De var nu under hans autoritet. Og deri havde de fundet friheden. Han havde vist dem, hvad kærlighed var. Han havde skænket dem kærligheden fra Gud. Nu stod de under kærlighedens autoritet. Den kærlighed, som ikke var romantik og skønne følelser bare. Men som var kærlighed i aktivitet. Denne aktivitet gav sig udslag i kærlighedens ord. Andre skulle også høre om kærlighedens evangelium, selv om folk påstod, at de gav udtryk for en hovmodig „frelsthed“ ved ikke at lade andre leve, som de nu ønskede. Og kærlighedens autoritet, som de første kristne stod under, førte dem ud i kærlighedens handlinger. Vel var de befalinger, Herren Jesus bød sine troende at udføre, langt fra lette at efterkomme. Men når det lykkedes for dem at leve i kærligheden, så var det, fordi de fik kraft ved at se på Guds kærlighed, som Jesus var udtryk for. Kærligheden fra Gud skulle også rækkes til en kærlighedsløs verden. De havde jo selv engang tilhørt denne kærlighedsløshedens verden. De lod ikke kærligheden være en camouflage for deres egoisme, sådan som vi ofte gør ved at klistre kærlighedens etikette på alle vore egoistiske ønsker. Kærlighedens ord og kærlighedens handlinger hentede nemlig deres indhold og kraft i Jesu Kristi død.

Med Jesus-virkeligheden var en ny dimension lagt ned over deres liv. Ikke dermed sagt, at de første kristne ikke havde deres kampe mod synden og egoismen at slås med. Deres liv er ikke udtryk for en guldalder – i hvert fald ikke på anden måde, end at de aldrig blev færdige med at undre sig over, at netop de fik lov til at leve med Jesus som Herre. Men den nye dimension bevirkede, at de ikke ønskede at være andet end unyttige tjenere. Og deri bestod deres nytte. De gik ikke i rette med den måde, Herren Jesus lagde livet til rette for dem. Uden at henfalde til en blind skæbnetro, som ville fratage dem deres ansvar som mennesker, gik de ind i de lidelser, som livet i Jesus-virkeligheden indebærer. En tjener er jo ikke større end sin Herre. Havde kærlighedsløshedens verden forfulgt kærlighedens Herre, ville den samme verden forfølge

kærlighedens tjenere. Det blev forkyndt dem, at det var af nåde – gratis– de var kommet ind i denne virkelighed: at have fået den levende Gud til far. Men ikke nok med det. Det var også af nåde, de fik lov til at dele lidelsesfællesskabet med Jesus.

„Thi af nåde blev det jer givet for Kristi skyld – ikke blot at tro på ham, men også at lide for hans skyld“ (Fil. 1,29).

De første kristne tjente i deres liv Herren Jesus, som først havde tjent dem. Og de kunne bede bønnen om, at Herren Jesus måtte komme igen. Den sidste bøn, som angives i Det nye Testamente, findes i Åb. Her lyder det:

„Kom, Herre Jesus!“ (Åb. 22,20).

Bønnen om, at Herren Jesus vil komme, har to sider. Det er en bøn om, at Herren Jesus vil komme til dem nu, når de samles i hans navn og om hans sakramenter. „Kom, Herre Jesus! Mind os om vores egen svaghed, den vi ofte glemmer. Fortæl os om den styrke, vi har i dig. Den vi også tit glemmer. Giv os frimodighed, glæde og kraft til at leve kærligheden ud. Tag bekymringerne væk. Giv os igen tilgivelse for vore synder og vort ego-trip. Kom, Herre Jesus!“

Men samtidig er det en bøn om, at Jesus vil komme igen, en bøn om genkomsten. „Kom, Herre Jesus! Opret Guds rige i herlighed. Gør ende på synden. Opret den nye himmel og den nye jord, hvor retfærdigheden – og den alene – skal råde. Kom, Herre Jesus, så vi kan se dig ansigt til ansigt!“

Den kristnes liv er omrammet af disse tre gange Jesu komme. Herren Jesus kom til jord og gav sit liv. Han kommer nu til sine troende og styrker dem. Og han kommer ved dages ende. Om det lyder sentimentalt eller ej, så ejer den kristne forvisningen om, at han engang skal se Jesus ansigt til ansigt. Inden det sker, sætter den kristne sig ikke ind i et venteværelse og er passiv. Nej, han er inde under kærlighedens autoritet, for at andre også må

komme det, og dermed lever han i kærlighedens aktivitet. Dér, hvor der er frihed, glæde og håb at finde. Han har kun ét at rose sig af, én ting at gemme sig bag ved: Jesu blod. I Johannes' Åbenbaring ses der frem til denne store dag.

„Og en af de ældste tog til orde og sagde til mig: 'De, som er iførte de lange, hvide klæder, hvem er de? og hvorfra er de kommet?' Jeg svarede ham: 'Min Herre! du ved det.' Da sagde han til mig: 'Det er dem, som kommer fra den store trængsel, og de har tvættet deres klæder og gjort dem hvide i Lammets blod. Derfor står de nu foran Guds trone og tjener ham dag og nat i hans tempel; og han, som sidder på tronen, skal opslå sit telt over dem. 'De skal ikke sulte mere og ikke tørste mere, ikke heller skal sol eller nogen hede stikke dem'. Thi Lammet, som står midt for tronen, skal være deres hyrde og lede dem til kilderne med livets vand; og 'Gud skal tørre hver tåre af deres øjne'" (Åb. 7,13–17).

Håbet om den kommende Jesus-virkelighed får betydning for den nuværende Jesus-virkelighed. Herren Jesus er nemlig den, som var, og som er, og som kommer!

Gurutrip og Jesus-virkelighed

Det er ikke matematik, vi her har beskæftiget os med. Livet er heller ikke som matematik, der kan sættes på formler. Og langt mindre er Gud det.

Det betyder, at gurufolket for deres vedkommende med lige så stor ret kunne hævde: guru-virkelighed og Jesus-trip. De hævder, at de har mødt virkeligheden, som den er. Sådant som kristne tror, at Jesus er den, som kender virkeligheden. Fra et neutralt synspunkt står gurufolket og Kristus-folket principielt lige. Begge parter har nogle trospåstande, som ikke kan bevises. Dog kommer der en forskel ind, idet gurufolket påstår, at man igennem sine oplevelser har et *bevis* for rigtigheden af sine oplevelser. Et sådant bevis vil kristne ikke fremføre. Selv om også de ofte oplever noget i Jesus-virkeligheden, erkender kristne, at man hverken kan bevise Guds eksistens eller rigtigheden af sin egen tro.

Som gurufolket kan benytte sig af ungdomsgenerationens slangudtryk og kalde det guddommelige i mennesket for et „stof“, som fører en ud på bevidsthedens eget syretrip, har der også været nogle grupper inden for den såkaldte Jesus-bevægelse, som har benyttet sig af lignende udtryk. Man har talt om „Jesus-trippet“ og om at „blive høj på Jesus“. Hvor forståelig disse vendinger end er, når de benyttes af mennesker, som har været på hårde stoffer – og er blevet befriet fra disses tyranni – er de ikke særlig dækkende for Jesus-virkeligheden. Disse udtryk fører til en koncentration omkring menneskets egne oplevelser og er med til at fordunkle det egentlige i kristendommen. Gurutrip og Jesus-trip er vendinger, som viser, at mennesket er på jagt efter lykke og tilfredsstillelse og har fundet det. Men det viser ikke, at menneskets grundproblem er at finde en nådig Gud. Luthers spørgsmål: „Hvordan finder jeg en nådig Gud“ var ikke et specielt

problem for det 16. årh's menneske. Det er alle menneskers problem til alle tider.

På det psykologiske plan synes gurutroen og Kristus-troen også at give det samme. Det vil i det mindste være vanskeligt at finde en værdimåler, som kunne vise, at der er stor forskel på gurufolkets og Kristus-folkets glæde, fred og vished. Og de ydre virkninger er ensartede. Fra begge lejre kan der gives pålidelige eksempler på, hvorledes stofmisbrugere er blevet befriet. Fællesskabet – og den styrke, der ligger i dette – synes også ensartet. Og vidnelysten er stor, både hos den der har mødt sin guru eller har mødt Jesus.

Det er derfor ikke underligt, om mange kommer til den slutning, at gurutro og Kristus-tro vil det samme og giver det samme. Alligevel må kristne, som er orienteret ud fra den bibelske kristendom, fastholde det enorme svælg, der for dem at se består mellem gurufolket og Kristus-folket. Det er forskellen mellem trip og virkelighed.

Denne forskel er en trosforskelse, der som allerede nævnt, ikke kan bevises. Alligevel vil den kristne hævde, at Kristus gør seende, guru Maharaj Ji gør blind.

I Jesus-virkeligheden lukkes menneskers øjne op for, at der er forskel på menneskers tanker om Gud og Guds tanker om mennesker. Og at der er forskel på religiøsitet og kristendom, forskel på religionerne og kristendom. Gurutrippet gør blind over for de forskelle, som vitterligt findes mellem religionerne. De får uforenelige størrelser som ild og vand til at indgå i en enhed. Men det er kun på et trip, man kan få Muhammed til at sige det samme som Jesus, eller Buddha til at sige det samme som Krishna. Her må der vælges. Vælges Muhammed, har Jesus lidt et nederlag. Vælges Krishna, er Kristus slået ud. Og vælges Maharaj Ji, er Jesus forkastet.

Og gurutrippet gør blind over for menneskets synd. Jesus-virkeligheden gør seende. Karakteristisk for denne blindhed er en ung gurudiscipels vidnesbyrd. Joan Apter fortæller, at guru Maharaj Ji i en måned viste hende stor kærlighed, og at han aldrig så det dårlige i hende,

men kun trak det gode frem, så hun igen fik mulighed for at se noget godt.¹⁰¹ Jesus-virkeligheden gør seende. Gør en realistisk. Verdens ondskab begynder med mig. Synden bliver jeg aldrig færdig med. En total forbedring, hvor jeg ikke længere behøver at tigge om tilgivelse, gives ikke på denne jord.

Men for denne min synd skal jeg ikke lide evig straf, for Jesus har båret den. Det er livet i Jesus-virkeligheden.

Gurutrippet og alle andre trip er selvforløsningens vej. Jesus-virkeligheden fører os bort fra denne menneskecentrerede vej. Gud har i sin kærlighed fundet vej til os.

Derfor:

HVIS Gud er ligeglad med, hvad han kaldes, ligeglad med, om mennesker kender ham som et 'han' eller 'det', eller 'kraften' eller 'kosmisk energi' –

HVIS Jesu død ikke kommer ham synderligt ved –

HVIS menneskelivets egentlige mening er at blive „høj“ på denne jord uden hensyntagen til det kommende liv –

og HVIS mennesket er guddommeligt og ved hjælp af koncentration og meditation og hjælp fra en guru og hans mahatmaer kan finde Gud – 'ham' eller 'det' – i sit eget indre –

HVIS – ja, så er gurutrippet måske sagen i dag, og et andet trip ens mulighed i fremtiden.

HVIS Gud derimod ikke er ligeglad med, om man betragter ham som et 'det', men ønsker at betragtes som en person, fordi han *er* en person, som kan sige DU til et menneske og blive talt til som et DU –

HVIS Gud i sin kærlighed en-gang-for-alle har ofret sin eneste Søn for at redde den oprørske menneskehed –

og HVIS talen om det guddommelige menneske er en hån imod den levende Guds tale om menneskehedens synd, så skulle man måske endnu en gang beskæftige sig med den virkelighed, Jesus taler om. Særlig morsomt bliver det vel ikke. For mødet med Jesus begynder som en pinefuld død. Han giver ikke en smule hjælp til selv-

hjælp. Han viser os vor fallit selv på vore bedste dage. Han kommer med et nej til alle vore drømme, alle vore forslag om, hvordan vi kunne tænke os, at sagerne skulle klares mellem os og Gud. Men bag hans nej, bagved hans afvisninger af vore muligheder for at finde tilbage til Gud, bag hans nej til alle andre frelserskikkelser, ligger et stort og kærligt og absolut ja til livet. Livet her og nu og livet på den anden side af døden.

Bor man i et glashus ...

Det ville være for billigt at slutte dette skrift uden nogle selvvransagende bemærkninger til den kristne kirke. En del af de forhold, vi har omtalt og taget afstand fra i gurufolkets lære, trives også inden for kristne rammer. Opgøret med gurubevægelsen må samtidig føre til et opgør med samme tendenser inden for kristne sammenhænge.

Vi har set, hvorledes gurufolket koncentrerer deres opmærksomhed mod menneskets indre og énsidigt spørger efter lykken i denne tilværelse. En kristen oplever også noget med Gud. En kristen er ikke nogen følelseskold maskine. I sin afstandtagen fra gurufolket kan man komme til at give et billede, som intet har at gøre med den glade tro, de første kristne er vidner om.

Dog: mens gurufolket kun har deres oplevelser at bygge på, har Kristus-folket et helt andet fundament. Oplevelser og glade følelser er hyppige *følgefænomener*, som den kristne siger Gud tak for, når de kommer. Men alt ramler ikke sammen for den kristne, hvis følelserne en dag udebliver. Gurufolket har intet – absolut intet – den dag, oplevelserne er borte. Da ramler alt! Selv om man ikke skal være pessimistisk på andre menneskers vegne, skal der dog ikke megen fantasi til at forestille sig den dag, hvor vi har en stor flok unge, som står ribbet for alt, lige så nøgne og desillusionerede som før de mødte deres guru. For de enkelte gurutilhængere vil den dag være ikke mindre katastrofal. Der skal i hvert fald en vis portion kvalitet til at kunne leve på disse højder et helt menneskeliv.

En sådan katastrofal dag kan kristne også komme ud for. Det kan ske, hvis man har været udsat for en forkyndelse – ganske vist med kristent fortegn – som ensidigt har koncentreret sig om lykkemotivet, den forkyndelse,

som ikke har andet at lokke med, end at Kristus-troen kan udfylde et tomrum i mennesket. Når alt kommer til alt, er der jo så mange andre personer end lige netop Jesus, som kan udfylde et tomrum. Det vidner om manglende menneskekundskab, hvis vi som kristne i fuld alvor tror, at alle ikke-kristne mennesker er dybt ulykkelige.

Lokker den kristne med et: „Du bliver lykkelig, dersom du vil tro på Jesus!“ vil reaktionen være forskellig hos de forskellige mennesker.

Det ulykkelige, dybt faldne menneske, der kender til fortvivlelse, ja, helvedet i sit liv, vil føle sig tiltrukket. Og den kristne véd, at det ikke er tom snak. Men lykkes det ikke den kristne at gøre et sådant menneske begribeligt, at lykken er knyttet til Guds gerning i Jesus Kristus, at Gud for Jesu skyld har forladt det dets skyld, så er der ikke meget vundet. Og gøres det ikke klart, at løfter om lykke og løfter om tilgivelse ligger på to vidt forskellige planer, så kan katastrofen meget let indtræde for et sådant menneske, kortere eller længere tid efter, det har mødt Jesus. Når de højstemte forventninger ikke bliver indfriet, distancerer man sig fra det hele. Og det er der vel ikke noget at sige til. Menneskets jagen efter lykke synes i hvert fald lettere at kunne blive tilfredsstillet på andre græsgange end hos Jesus. Og vil man kun have „lykke“, må man hellere først som sidst søge de andre græsgange!

Lokkes der med et: „Du bliver lykkelig, dersom du vil tro på Jesus!“ er der slet ikke noget vundet, dersom ens tilhørere har det udmærket, og ikke savner noget i deres liv. Og sådanne mennesker er der en hel del af. Naturligvis kan den kristne forsøge at påvise, at et lykkeligt ikke-kristent menneskes lykke som regel er meget svag over for ydre fare eller sorg, mens den kristne kan være lykkelig *i* problemerne, *i* sorgen, *i* døden. Dette er jo en væsentlig forskel. Alligevel er det en smal sag at vise, at f. eks. mange kristnes døds kamp ikke altid er kendetegnet af ydre ro og vished. I de øjeblikke hele ens liv passerer revy for én – og man samtidig er overbevist om, at man

skal møde den levende Gud – kan visheden tage meget af.¹⁰²

Den ydre lykke, visheden, oplevelsen takker den kristne Gud for, når den kommer. Og den kommer ofte, fordi Gud er en god Gud, der ønsker det bedste for sine børn, dem, der har taget imod frelsen i Jesus Kristus. Den levende Gud vil altid sine børn det bedste – aldrig det næstbedste. Og netop derfor, fordi han ikke vil os det næstbedste, tages oplevelsen og lykken fra de kristne, dersom de satser alt på den, klynger sig til den, i stedet for at klynge sig til Jesus og tilgivelsen og livet i ham.

I mødet med gurufolket og andre lykkelige mennesker går det i det mindste ikke an at lokke med lykke. De har den. Den stråler ud af deres øjne. Visheden om at have fundet sandheden er enorm. At sammenligne dem med glade, nyomvendte kristne er ikke ved siden af, men for en ydre betragtning tværtimod rammende. Og det, de siger, ligner også nyomvendte kristnes vidnesbyrd.

Nu skal nyomvendte kristne naturligvis ikke fortie det, som Gud har givet dem. Men hjælper modne kristne dem ikke til at forstå, at de aldrig må bygge deres kristne liv på deres dejlige oplevelser, så er sagen virkelig prekær, både for de modne kristne og de nyomvendte. Koncenerer man sig nemlig om menneskets indre, sættes mennesket i centrum. Rettes blikket mod Jesus, det som han har gjort for 2000 år siden, og hvis virkninger stadigvæk varer ved, sættes mennesket ikke i centrum. Og menneskets synd består jo i, at mennesket, i stedet for Gud, er i centrum.

Det kan i hvert fald ikke andet end føre en selv ind i selvransagelsen, når man opdager, hvor ofte kristne mennesker, når de skal fortælle om frelsen i Jesus Kristus, ordret siger det samme som gurufolket. Uden nærmere dokumentation skal det her postuleres, at det ville være en endog overordentlig svær opgave for et neutralt ikke-kristent menneske – som samtidig ikke var gurutilhænger – at finde ud af, hvad der er et guruvidnesbyrd, og hvad der er et Kristus-vidnesbyrd, dersom man forelagde

ham nogle vidnesbyrd at bedømme, og man i stedet for at sige Kundskab sagde frelse, og desuden satte et \times ind, hvor gurufolket siger Maharaj Ji og Kristus-folket siger Jesus.

Er dette postulat rigtigt, kan det ikke føre gurufolket ind i nogen som helst form for selvransagelse. De har intet som helst andet at henvise til end deres oplevelser. Men det har den kristne – burde i hvert fald have det. Og har den kristne det ikke, er der ikke meget indhold i hans vidnesbyrd. Ja, han er, uden selv at vide det, med til at fordunkle frelsen.

I det foregående har vi taget afstand fra gurufolkets lære om Jesus. Jesus sagde ikke det samme, som Maharaj Ji nu gør. Jesus ville – og vil – ikke det samme, som Maharaj Ji nu vil, selv om gurufolket hævder det. Men det kan det kun gøre ved fuldstændig at ignorere de første kristnes vidnesbyrd og hævde, at det har været udsat for grove forfalskninger. Hvad angår deres glæde og vished kan det nok betragtes som et incitament for kristne. Ja, kristne kan glæde sig over, at mennesker efter at have levet et nedværdigende og undermenneskeligt liv nu lever mere menneskeværdigt. Der skal ikke lyde en eneste misundelig tone, men bare et ønske om at de måtte lære Jesus Kristus at kende.

Det må indrømmes, at der ofte er en mærkværdig dissonans mellem den kristne lære og det dermed forbundne liv. Mellem læren *om* Kristus og livet *i* ham er der – og skal der være – en spænding. Der har været tidspunkter i den kristne kirkes historie, hvor man ensidigt har koncentreret sig om læren, således at livet har været negligeret eller i hvert fald ikke har været et sprudlende Kristusliv. Gold ortodoksi og kulde i det enkelte kristne menneske og kulde iblandt kristne mennesker har ikke været en sjældenhed, og er det vel heller ikke i dag. Man kan stadigvæk få forfrysninger ved at møde visse kristne grupper!

Som en reaktion på dette kan man møde en ensidig betoning af livet i Kristus. Reaktionen melder sig først

som en berettiget protest mod den kolde lære, ortodoksi-
en, for nu at bruge nogle forgrovnings. Man ønsker at
få balance i spørgsmålet om forholdet mellem lære og
liv. Opretholdes denne balance er alting godt. Læren be-
tinger jo livet, og livet i Kristus er en konsekvens af for-
kyndelsen om ham. Men alt for ofte fortsætter reaktio-
nen, således at man reelt ignorerer læren. I stedet for at
rette blikket mod Jesus og hans gerning i historien ven-
des blikket ind mod mennesket. I stedet for at høre Guds
åbenbaring i Bibelen tolker man denne ud fra sine ople-
velser, således at oplevelserne bliver en højere instans end
det skrevne ord. Naturligvis vil man aldrig indrømme
dette. Men det har dog ofte været tilfældet. Og hvis man
ikke vil indrømme det for sin egen del, kan man dog
næppe komme uden om det ved at beskæftige sig med
kirkehistorien.

Reaktionen mod det 17. århundredes ortodoksi satte
ind med pietismen. Det var en naturlig reaktion, om man
end skal være varsom med ikke at gøre ortodoksiens år-
hundrede værre end det var. Naturligvis var der også liv
da, men tendenserne var klare nok. Pietismen bragte me-
get godt med sig. Men i sig havde den også tendenser,
som havde katastrofale følger. Visse retninger var enormt
lovbundne. Omvendelsen skulle ske efter et nøjagtigt fast-
låset skema, dersom det skulle betragtes som en rigtig om-
vendelse. Men hermed låste man jo Gud fast. Han er li-
vets Gud, der handler forskelligt med forskellige menne-
sker. Og koncentrationen mod, hvad det enkelte menne-
ske følte og oplevede, førte mange ind i et følelssvær-
meri.

Vejen går hverken ad en ensidig betoning af læren på
bekostning af livet eller ad en ensidig betoning af livet
uden hensyntagen til den kristne lære om Jesus og frel-
sen i ham med alt, hvad det involverer. Vejen for os er
at opretholde denne vanskelige balanceakt.

Mens det foregående har været et memento til kristne
grupperinger, som har haft en tendens til at tilsidesætte
læren og til en dermed forbunden koncentration omkring

den kristnes oplevelse samt til en lykkeforkyndelse, som må bedømmes som snak, skal vi nu vende os mod den teologi, som i uhyggelig grad har vendt sig bort fra de første kristnes forkyndelse. Konsekvenserne heraf har været et hensygnende menighedsliv og en uhyggelig form for kulde og glædesløshed.

Det er svært at forestille sig, hvordan den kristendomsopfattelse, som mener, at enhver form for fællesskab, bøn, bibellæsning og lovsang uden for den almindelige søndagsgudstjeneste er noget sentimentalt pietisteri, vil kunne sætte et alternativ op til gurufolkets og andre gruppers søgen efter fællesskab. Selv om ikke alle former for fællesskaber er kristne, har dog de kristne også et fællesskab. Et bønnens fællesskab, et lovsangens fællesskab, et nadverfællesskab, et problemfællesskab for bare at nævne et par former. Er kirken kun et sted, som har åben fra 10–12 søndag formiddag, dersom der ikke skal festes eller sørges specielt, er det ikke underligt, at man betakker sig for den form for fællesskab. Kristne til alle tider har åbent indrømmet, at de ikke kan undvære hinanden. Spørgsmålet melder sig, hvordan det kan være, at man så ofte kan det i dag? Man kan det også kun samtidig med, at kirken og de, der søger den, lider derved.

Og den anklage, at man kan komme til en søndagsgudstjeneste og gå uden så meget som at møde et venligt smil og et „velkommen“, er ikke let at komme uden om.

Megen af den forkyndelse, som lyder i dag, går heller ikke ram forbi.

Hvad har man at sige til gurufolket andet end følelsepjæt og virkelighedsflugt, når man for sin egen del fornægter kristendommens livsnerve? Her står vi ved en af de væsentlige årsager til kristendommens hensygnende liv. Naturligvis er den omsiggribende sekularisering også en del af årsagen. Men det ville dog være malplaceret kun at lægge skylden på den. Kristendommen har jo tidligere i historien taget kampen op mod sekularisering og hedskab.

Hvad har f. eks. eksistensteologien og det hyppigt her-

med forbundne afmytologiseringsprogram at sige til gurufolket?

I dette program er de gode nyheder, evangeliet om, at Jesus ved sin død er gået i menneskehedens sted og har taget straffen for synden på sig, jo tabt.

De gode nyheder om, at Gud oprejste Jesus fra de døde, og forventningen om, at vore legemer engang skal oprejses, forkastes. Hvad har man da at give gurufolket? Samme latter (jvf. s. 93) som gurufolket møder en med, når talen drejer sig om „kødets opstandelse“, findes hos en del teologer i dag, og det til trods for, at talen om det evige liv var en integrerende bestanddel af de første kristnes forkyndelse. Gurufolket og mange teologer står fælles om at fornægte talen om det evige liv. Det evige liv er kun her og nu, hævdes det. De første kristne – og deres vidnesbyrd må vi vende tilbage til, dersom kristendommen også skal sige vor tid noget – nøjedes ikke blot med at sige, at det evige liv var her og nu. De sagde det rigtignok netop for at betegne det radikalt nye, som var skabt i og med, at de var kommet til troen på Jesus, men de sagde også mere. Alle de nytestamentlige forfattere fastholder, at i troen på Kristus er der kommet noget helt nyt, noget som Johannes kan betegne som det evige liv. Jesusvirkeligheden er det evige liv. Men alle venter også det kommende evige liv efter døden. Det gør Johannes også i sit evangelium, selv om fortolkere har benægtet dette. Men en sådan benægtelse kan kun fastholdes, dersom man samtidig på helt vilkårlig måde hævder, at talen om det evige liv er senere indskud f. eks. i Johanneevangeliet. Og det er en ikke mindre vilkårlig anvendelse af de bibelske skrifter, end gurufolket gør sig skyldig i. Men hvor er glæden over evangeliet henne? Hvor er håbet? Hvor er forvisningen om, at Kristus kommer igen?

Hvor er glæden? Hvor er trøsten? Hvor er frimodigheden? Hvor er forventningen at finde i dette indholdsløse budskab, som ikke fortjener navnet evangelium? Det kan hverken fremkalde en levende tro på Jesus eller næ-

re troen. Og det har intet at sige gurufolket. To former for budskaber, som er lige indholdsløse! Og ingen af dem fører til mødet med den levende Gud, han som – for nu at bruge Pascals noget forslidte vending – er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, Jesu Kristi Far.

Evangeliet var nogle gode nyheder. Evangeliet om Jesus er stadigvæk gode nyheder fra Gud til mennesker. Her møder vi ikke menneskers tanker om Gud, men Guds tanker om mennesker. Og ikke blot tanker. Men handlinger. Kærlighedshandlinger.

„Se, hvor stor kærlighed Faderen har vist os, at vi må kaldes Guds børn; og vi er det“ (1. Joh. 3,1).

„Derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os, at Gud har sendt sin Søn, den enbårne, til verden, for at vi skal leve ved ham. Deri består kærligheden: ikke i, at vi har elsket Gud, men i, at han elskede os og sendte sin Søn til soning for vore synder“ (1. Joh. 4,9–10).

Skal Kristustroen have en fremtid også iblandt os, er der kun én vej at gå, og det er at vende tilbage til de første kristnes forkyndelse. Med kærlighedens ord og kærlighedens handlinger mødte de en verden, som på så mange måder ligner vores tid. De var ikke ligeglade med, hvad der blev sagt om Jesus. De var ikke velfornøjede, bare man kunne henvise til en religiøs oplevelse, som datidens „gurubevægelser“ tilbød dem. De gik ikke på kompromis med det, deres Herre Jesus havde sagt og lært dem. Det gør man naturligvis ikke, når man selv har mødt ham som den opstandne. Da siger man ikke hvad som helst om ham. Da er man ikke ligeglad med, hvad der siges om Jesus. Et forvrænget billede af Jesus bliver til et glansbillede af en selv og ens muligheder. Et ret billede af Jesus fører til en ret forståelse af, hvem Gud er, og hvad et menneske er.

Vender vi ikke tilbage til de første kristnes forkyndelse, kan vi bruge aldrig så mange kristne vendinger, vi ønsker. Indholdet af Guds frelse er i så fald tabt på gulvet.

Dette betyder langt fra en slavisk gengivelse af ord og vendinger. Men det betyder, at vi med vore udtryk, som siger mennesket af i dag noget, ikke skjuler eller fortoner, hvad Gud engang har gjort, og hvad han stadigvæk gør for at redde sine skabninger.

I alt for lang tid er de gode nyheder smuldret bort i hænderne på os. Til skade for os selv og til skade for andre. I alt for lang tid er de gode nyheder blevet holdt inden for kirkens tykke mure. Til skade for os selv og andre. De gode nyheder er stadigvæk gode. Hvis vi da ikke forplumrer dem. De er for gode til, at vi holder dem for os selv. De vil ud. For at knuse stenhårde hjerter. For hårdt som sten er menneskets hjerte, uanset om det er religiøst og roser sig deraf, eller det modsatte.

De gode nyheder har tidligere besejret mennesker, som troede, at spørgsmålet om Gud var et forældet spørgsmål. Og de gode nyheder har før besejret mennesker, som havde hengivet sig til en stor mester. Det kan også ske i dag. Guds spørgsmål til mennesket vinder over menneskets spørgsmål til Gud. Guds tanker om mennesket besejrer menneskets tanker om Gud.

Gud er den samme.

Mennesket er det samme.

Frelsen i Jesus er den samme, for alle mennesker til alle tider.

„Jesus Kristus er den samme i går og i dag, ja, til evig tid“ (Hebr. 13,8).

Forkortelser og noter

De bibelske skrifter :

Es. = Esajas' bog i Det gamle Testamente.

Matt. = Mattæusevangeliet.

Mark. = Markusevangeliet.

Luk. = Lukasevangeliet.

Joh. = Johannesevangeliet.

Ap. G. = Apostlenes gerninger.

Rom. = Paulus' brev til romerne.

1. Kor. = Paulus' første brev til korintierne.

2. Kor. = Paulus' andet brev til korintierne.

Ef. = Paulus' brev til efeserne.

Fil. = Paulus' brev til filipperne.

Hebr. = Hebræerbrevet.

1. Pet. = Peters første brev.

1. Joh. = 1. Johannes' brev.

Ab. = Johannes' Åbenbaring.

Andre forkortelser :

dgl 1: det guddommelige lys nr. 1, 1972(?) Indeholder: satsange og interviews med guru Maharaj Ji m. fl.

Gudd. Tid.: Guddommelig Tidende. I alt er der i 1973-74 udkommet 8 numre. Fra efteråret 1974 fremstilles i stedet for Gudd. Tid. en skandinavisk avis med navnet: Jaisatchitanand.

OG: Ole Grünbaum: Guru Maharaj Ji - vejen til fred og frihed, 1974, Thaning & Appel. „Bogen er oversat til engelsk og vil senere blive oversat til mange andre sprog og blive udgivet i det meste af verden“ (Gudd. Tid. nr. 8, 1974).

Noter:

1 Edmund Leach: Løber verden løbsk? Gyldendals Uglebøger, 1969, s. 11.

2 Thorkild Bjørnvig: Oprør mod neonguden. Et essay om beat. Gyldendal 1970, s. 22.

3 Timothy Leary: The Politics of Ecstasy, s. 179. Her citeret efter Os Guinness: the Dust of Death, IVP London 1973, s. 268-69.

4 Oprør mod neonguden, s. 29.

- 5 OG s. 105.
- 6 OG s. 145–50.
- 7 Erik W. Nielsen: De store Verdensreligioner. Fremads Fokusbøger 1968, s. 11.
- 8 Gerhard Bergmann: Jesus Kristus – eller Buddha, Muhammed, Hinduisme? Frimodt 1970, s. 18.
- 9 Arild Romarheim: Krishna Buddha Allah eller Kristus. Credo forlag Oslo 1974, s. 29.
- 10 OG s. 146.
- 11 Kaj Baagø: Missionens krise – efter kolonitidens ophør. Synspunkt særnummer, DMS-forlag 1970, s. 22.
- 12 Kaj Baagø: Et svar og en uddybning. Synspunkt særnummer s. 56.
- 13 Gudd. Tid. nr. 8, 1974, s. 4.
- 14 En fyldigere redegørelse giver OG, kap. 1–3.
- 15 Særtryk af Gudd. Tid. 1973.
- 16 OG s. 150.
- 17 Gudd. Tid. nr. 8, 1974, s. 15.
- 18 Ole Grünbaum var ikke interesseret i at give mig et eksemplar af klosterløftet under mit besøg i villaen på Strandpromenaden.
- 19 Gudd. Tid. nr. 8, 1974, s. 15. Genbrugsforretningen i Århus er nedlagt.
- 20 Gudd. Tid. nr. 8, 1974, s. 2.
- 21 OG s. 6.
- 22 Særtryk af Gudd. Tid. 1973.
- 23 OG s. 105.
- 24 OG s. 44.
- 25 OG s. 139.
- 26 Kaj Mogensen: Gurutro og Jesusrevolution, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 1974, s. 26.
- 27 OG s. 130.
- 28 OG s. 17.
- 29 OG s. 61.
- 30 OG s. 97.
- 31 OG s. 104, jfr. satsang i Montrose Colorado 1972 (Særtryk af Gudd. Tid. 1973): „Så hvad er satsang? Satsang er en stor dosis, som ikke gives i kapsler eller tabletter, men gives direkte gennem indsprøjtninger og virker øjeblikkeligt uden nogen som helst forsinkelse.“
- 32 OG s. 41.
- 33 OG s. 15–16.
- 34 dgl 1, s. 8–9.
- 35 OG s. 132.
- 36 Hans Hansen i Berl. Tid. 30. juni 1974.
- 37 F. eks. Carl Karlum i Kr. Dagbl. 9. juli 1973 (jfr. dog

- også Ole Grünbaums første indtryk af Maharaj Ji: „Jeg begyndte at læse pjecerne og bladene om gurun, og jeg må indrømme, at jeg kunne ikke se nogen guddommelig udstråling på fotografierne, og selv om jeg ikke ville indrømme det, var jeg faktisk lidt ærgerlig over, at han var så fed.“ OG s. 149).
- 38 Samme som foregående.
- 39 BT 3. juli 1974.
- 40 Ekstrabladet 3. juli 1974.
- 41 OG s. 47.
- 42 Gudd. Tid. nr. 8, s. 2.
- 43 I Transcendental Meditation giver læreren hver person et mantra, som svarer til vedkommendes personlighedstype. Bag mantraet ligger ofte gamle indiske gudenavne eller guddommelige egenskaber. I de gamle hinduistiske Vedaskrifter er mantraet det mystisk-rituelle ord, som har en ubegrænset kraft i sig. En kortfattet fremstilling af Transcendental Meditation gives i *Moderne trosretninger II*, Credo Oslo 1974 (flere forf.). En grundig fremstilling er givet af Leif M. Michelsen: *Transcendental Meditasjon og kristen tro*, Credo Oslo 1974.
- 44 OG s. 46.
- 45 OG s. 61.
- 46 Disse fire meditationsteknikker beskrives af OG s. 44–49, hvorfra citaterne er hentede. Jfr. også OG s. 134–38.
- 47 OG s. 52.
- 48 OG s. 104–05.
- 49 Særtryk af Gudd. Tid. 1973.
- 50 Vi skal senere se, hvorledes gurufolket også kan benytte dette skriftord, uden at det har betydning for deres syn på Maharaj Ji. Jesus var sin tids guru.
- 51 Interview med Ole Grünbaum i *Kampen om Jesus*, Synspunkt nr. 19, DMS-forlag, 1974, s. 13.
- 52 Samme som foregående, s. 7.
- 53 dgl 1, s. 28. Svar fra Maharaj Ji, Denver Ashram USA, dec. 1971.
- 54 I vranglærernes syn på Jesus lå tendenser, som kom til fuldt udtryk i det 2. årh's. gnosticisme. Se kapitlet: Intet nyt under solen!
- 55 Nogle af den senere tids gnostikere påstod ligefrem, at det ikke var Jesus, men Simon fra Kyrene, som hang på korset.
- 56 dgl 1, s. 5. Satsang Montrose, Colorado, juli 1972.
- 57 OG s. 138.
- 58 dgl 1, s. 10. Satsang Montrose, Colorado, juli 1972.
- 59 OG s. 26.

- 60 OG s. 138–39.
- 61 Dan Knudsen, Kr. Dagbl. 30. juli 1973.
- 62 dgl 1, s. 9. Satsang Montrose, Colorado, juli 1972. Jfr. interview med Maharaj Ji, Johannesburg, maj 1972 (dgl 1, s. 23): „Jeg kender kun to trosretninger, den indiske tro og den kristne tro, for mens Jeg har rejst rundt i verden, har Jeg mest mødt kristne mennesker. De har fortalt Mig deres tro; men hvis I er interesserede, kan Jeg også fortælle jer, hvad den indiske tro går ud på.“
- 63 OG s. 139.
- 64 OG s. 38.
- 65 OG s. 42.
- 66 Interview med Ole Grünbaum i Kampen om Jesus, Synspunkt nr. 19, DMS-forlag 1974, s. 10.
- 67 The Divine Times 10. marts 1973, s. 7. „What the Scriptures say. All Scriptures glorify the Divine Knowledge. If you come across any suitable quotation from any Scripture, let us have it to put in this section of the newspaper.“ Herefter bringes bl. a. citater fra den hinduistiske Vedalitteratur Ramayana og Upanishaderne, guruerne Nanak, Gobind Singh, Arjun. Desuden citeres Buddha, Ramakrishna, og der bliver også plads til Hebr. 12,5 og 1. Samuel 25,25.
- 68 dgl 1, s. 21. Satsang af Shri Bal Bhagwan Ji i København, september 1972. Med forestillingen om Atman indføres en klar hinduistisk tankegang; se nedenfor!
- 69 OG s. 136.
- 70 Særtryk af Gudd. Tid. 1973. Uddrag af Maharaj Ji's tale, London 1971.
- 71 Jfr. Erik W. Nielsen: De store Verdensreligioner, Fremads Fokusbøger, 1968, s. 23. Se også G. Bergmann: Jesus Kristus – eller Buddha, Muhammed, Hinduisme?, Frimodt 1970, s. 21.
- 72 Jfr. note 68.
- 73 dgl 1, s. 6. Satsang af Maharaj Ji, Montrose, Colorado, juli 1972.
- 74 dgl 1, s. 26. Interview med Maharaj Ji, Johannesburg, maj 1972.
- 75 Særtryk af Gudd. Tid. 1973. Uddrag af Maharaj Ji's tale, Svejsiske alper 1972.
- 76 Uddrag af en guru-sang. Særtryk af Gudd. Tid. 1973.
- 77 Indbydelse til Fest for Evigt Liv i Fælledparken, pinsesøndag 1973.
- 78 Erik W. Nielsen: De store Verdensreligioner, Fremads Fokusbøger 1968. s. 35–36.
- 79 Således allerede Origenes i det 3. årh. jfr. B. Noack: Guds

- rige i os eller iblandt os – Jesus-ordet i Lukas 17,21, Gad 1967, s. 29.
- 80 OG s. 139.
- 81 Jfr. Andreas Bonnevie's læserbrev i Kr. Dagbl. 24. januar 1974 som svar på min kronik om gurufolket samme sted d. 8. januar. Bonnevie: „Gud, Ordet, Helligånden er inden i os og Kjær-Hansen påstår det modsatte på trods af Bibelen.“ Bonnevie forstår ikke, at der i Bibelen skelnes mellem dem, som tror på Jesus, og dem, der ikke gør det. Han bruger fejlagtigt de bibelske udsagn, som taler om, at de kristne – og kun de – ejer og har Helligånden, til bevis for at *alle* mennesker har Guds rige inden i sig.
- 82 Som illustration til dette „før“ og „nu“, læs Rom. kap. 5–8!
- 83 Dette skriftord nævner A. Bonnevie også. Kr. Dagbl. 24. januar 1974. Betragter man dette ord isoleret, kan Bonnevie have nogen ret i sin slutning om forholdet mellem Gud og menneskeheden.
- 84 Jfr. O. Linton: Pauli mindre brev, Verbum, Stockholm 1970, s. 107.
- 85 OG s. 59.
- 86 dgl 1, s. 29. Interview med Maharaj Ji, Denver Ashram, USA, december 1971.
- 87 dgl 1, s. 24. Interview med Maharaj Ji, Johannesburg, maj 1972.
- 88 dgl 1, s. 29–30. Interview med Maharaj Ji, Denver Ashram, USA, december 1971.
- 89 De danske gurudisciple vil påstå, at *forestillingerne* udmærket kan være østlig eller vestlig prægede. Men Kundskaben er det ikke. Denne skelnen er dog ikke holdbar. Mellem forestillingen og indholdet er der en nøje sammenhæng. I Johannesburg interview'et siger Maharaj Ji (dgl 1, s. 27): „Når de indiske pressefolk spurgte Mig: 'Er Du Hindu?', sagde Jeg til dem, at de snakkede om Min krop, men Jeg taler om Sjælen, og Sjælen er ikke kristen eller hindu eller noget som helst specielt. Forstår du?“ Nej!
- 90 Interview med Ole Grünbaum i Kampen om Jesus, Synspunkt nr. 19, DMS-forlag 1974, s. 12.
- 91 Citeret efter Holmquist-Nørregaards Kirkehistorie II, Schultz forlag, s. 54.
- 92 Kampen om Jesus, s. 14.
- 93 Hvorledes gurufolket forestiller sig overgangen mellem Jesus-Kundskaben og den næste fuldkomne mesters Kundskab, har Andreas Bonnevie beskrevet i en ikke offentliggjort specialafhandling, som er en del af hans psykologiske studium. I den til mig tilsendte: Den akademiske psykolo-

gi og læren om sjælen, 1974, siger han efter at have omtalt den autorisation til at foretage indvielse i Helligånden, som Jesus gav sine disciple (jfr. dåbsbefalingen): „Vi ved ikke, hvor længe derefter den ægte vare har været i omløb i den kristne tradition. Vi ved ikke, om Peter eller en anden var Fuldkommen Mester, og om nogen af apostlene kunne give andre disciple åndelig autorisation til at foretage indvielsen og lære nye at holde 'alt det, som jeg har befalet jer'.“

- 94 Jfr. En bok om Nya testamentet, Gleerups Universitets forlag, Lund 1970, s. 195.
- 95 Samme som foregående s. 198, jfr. Rom. 7,14 og 8,5-9.
- 96 Samme som foregående s. 200.
- 97 Jfr. Bertil Gärtner: Ett nytt Evangelium? – Thomas-evangeliets hemliga Jesuord. Stockholm 1960.
- 98 Andreas Bonnevie har i sin specialopgave: Den akademiske psykologi og læren om sjælen, s. 89, en liste over kristne mystikere og helgener, som han mener har sagt det samme som østens hellige folk. Følgende nævnes: „Sankt Augustin, Frans af Assisi, Theresa af Avila, Juan de la Cruz, Mester Eckehart, Johan Tauler, Nikolaus Cusanus, Jakob Bøhme, Angelus Silesius, William Law og Jan van der Ruysbroeck.“
- 99 Irenæus' illustration (Adv haer. 1,8,1) her gengivet efter B. Gärtner: Ett nytt Evangelium? s. 66.
- 100 Oscar Cullmann: Die Christologie des Neuen Testaments, Tübingen, 4. oplag 1966, s. 8. I dette værk har jeg fundet inspiration til en del af de følgende tanker.
- 101 Who is Guru Maharaj Ji? Udg. af Charles Cameron, Bantam Book, 1973, s. 114.
- 102 En uddybning af dette spørgsmål om lykke har jeg givet i pro-Fide nr. 4, 1974: Hvorfor blive en kristen? (pro-Fide er KFS' officielle organ).

Litteratur til videre studium

- Burrell, Maurice C. og Wright, J. Stafford*: Moderne trosretninger I (Jehovas Vitner, Mormonerne, Spiritismen), Credo Forlag, Oslo 1974, 50 s.
- Michelsen, Leif M.*: Transcendental meditasjon og kristen tro, Credo Forlag/Luther Forlag, Oslo 1974, 128 s.
- Romarheim, Arild og Gossner, Jan m. fl.*: Moderne trosretninger II (Transcendental meditasjon, det guddommelige lys, den forente familie og bahai), Credo Forlag, Oslo 1974, 45 s.

Kai Kjær-Hansen

– født 1945.

Student 1964 fra Rønne Statskole, 1965–66 kibbutz-ophold med hebraiskstudier, forår 1969 rejsesekretær i KFS.

Teologisk embedseksamen fra Københavns Universitet 1972.

Fra 1973 lærer i Ny Testamente ved Menighedsfakultetet (MF) i Århus.

Af samme forfatter er tidligere udkommet:

Mennesket som var Gud, studiehæfte over Markusevangeliet, pro-Fide studie, København 1969, 20 s.

Kristus i en desperat verden, pro-Fide serien, Lohses Forlag, København 1970, 32 s.

Sympati for Jesus, KFS forlag, København 1972, 60 s.

LITTERATUR

Af de bøger, studiehæfter og mindre hæfter KFS har udgivet kan nævnes følgende:

<i>pro-Fide serien</i>	<i>Pris</i>
<i>Jesus og troen</i> (32 s.)	5,15
Øivind Andersen	
Besvarelse af spørgsmål i forbindelse med troen og en klar vejledning til fred med Gud.	
<i>Hvordan leder Gud?</i> (58 s.)	9,50
Oliver R. Barclay	
En fremstilling af de bibelske retningslinier for Guds ledelse.	
<i>Mission eller dialog</i> (44 s.)	1,45
Erling Danbolt	
En gennemgang af den kristne missionspraksis og dens berettigelse i dag, hvor de dominerende idealer er tolerance og ligeberettigelse.	
<i>FRI – om den kristne frihed</i> (161 s.)	14,15
Fl. Frøkjær-Jensen	
En dybtborende behandling af det kristne frihedsbegreb og en klar anvisning på, hvordan man kan leve i denne frihed.	
<i>Kan vi stole på Bibelen?</i> (40 s.)	5,15
O. Børløs Jensen	
Begrundelser for synet på Bibelen som Guds ord. En hjælp især til dem, der er rokket i deres tillid til Bibelen.	
<i>Kristus i en deperat verden</i> (32 s.)	5,15
Kai Kjær-Hansen	
En analyse af nutiden og en understregning af det kristne budskab som eneste vej ud af menneskers desperation.	
<i>Autoritet</i> (107 s.)	11,85
D. Martyn Lloyd-Jones	
Gennemgang af den sande autoritet, som kan give svar på egne og verdens fundamentale spørgsmål.	
<i>Tre unge skriver</i> (48 s.)	6,60
Aase Birk Nissen, Jens Kristiansen og Ingolf Pedersen	
Følgende problemer behandles: hvem er jeg?, hvordan kan Jesus, som hang på et kors, være sejrherre?, og kan man tro, når man tvivler?	

<i>Kærlighed der kan ses.</i> Det sande kendetegn på en kristen (51 s.)	14,00
Francis A. Schaeffer	
Bogen viser, hvad sandt kristent fællesskab er, hvilken betydning synlig kærlighed blandt kristne har for ikke-kristne.	
<i>Det gælder kærligheden</i> (168 s.)	20,15
Walter Trobisch	
Problemer omkring sex, kærlighed og ægteskab behandles gennem forfatterens levende foredrag og samtaler med mennesker.	
<i>Hvem er en kristen?</i> (64 s.)	8,05
Olav Valen-Sendstad	
Bibelens udsagn om, hvem der er en kristen. Frelsens grund og vej forklares på en livsnær måde.	
<i>Kristen Sang</i> (278 sange og salmer)	12,00
<i>pro-Fide studie serien</i>	
<i>Gud er god</i> – Salmernes bog	5,50
Lars Brixen	
<i>Mennesket som var Gud</i> – Markusevangeliet	4,35
Kai Kjær-Hansen	
<i>Guds hemmelighed</i> – Kolossenserbrevet	5,00
Flemming Kofod-Svendsen	
<i>Et levende håb</i> – 1. Peters brev	5,50
Carl Peder Behrens	
<i>pro-Vita serien</i>	
<i>Troens eksperiment</i> (16 s.)	3,00
Vagn Nielsen	
<i>Derfor døde Jesus</i> (16. s.)	2,50
Erik Bang	
<i>Kan du, vil du, tør du tro?</i> (12 s.)	2,00
George Johnsen	
Hæfterne er velegnede i forbindelse med evangelisation.	

Desuden udgives:

Traktatbladet pro-Vita. Nyt nummer ca. 2 gange årligt.
Bladet pro-Fide. Udsendes 6 gange årligt. Pris kr. 20,00.
 Abonnement tegnes ved henvendelse til:

KFS' landskontor, Nørre Voldgade 231,
 1358 København K.

Tlf. (01) 11 48 60. Giro 5 49 54.

Kontortid: mandag–fredag kl. 9–12 og 13–16.